Kecskeméti közéleti lap
Kőztér
Ára: 28 Ft
II. évfolyam 6. szám 1999. június

Pál Attiláéknál jártunk

Pál Attila és felesége kedvenc lovukkal

Pál Attila, a népszerű kecskeméti színművész nyaranta a hetényegyházi tanyáról indul szerepléseire, mondjuk a "szomszédos" Bécsbe, meg ahová hívják. Sokfelé hívják. A Pál családban ez a megszokott, az otthonmaradók is teszik a dolgukat. A két gyerek, Fanni és Máté élvezi a "vidéki élet" nyújtotta örömöket, ahogy édesapjuk is annakidején alig várta az iskolai szünetet, hogy vidéki rokonokhoz mehessen nyaralni. A hetényegyházi tanya, a családi gazdálkodás kereteiben mindent képes nyújtani a gyerekeknek, ami élményt ad.

Írásunk az 5. oldalon olvasható.

Magisztrátussal a jövő évezredbe

A csoportkép a megbízólevelek átvétele után készült

A Kecskeméti Magisztrátus tagjait beiktató ünnepségen dr. Szécsi Gábor polgármester a hajdanvolt nagy filozófus mondását idézte: "a tudás hatalom", majd így folytatta: a hatalom viszont nem jár tudással. Az így aktualizált aforizma magyarázat arra is, hogy a polgármesteri hivatal átszervezésének keretében miért hozták létre ezt a huszonkilenc tagú testületet. A város szellemi és gazdasági elitjéből kiválasztottak tiszte ugyanis az, hogy a köz ügyeit érintő döntések előkészítésében segítsék a polgármestert véleményükkel, tapasztalataikkal, tudásukkal és hitükkel. A testület évente 2-3 alkalommal plenáris ülést tart, a konkrét problémák megvitatására közülük hívnak össze szűkebb fórumot. A polgármester ígéretet tett arra, hogy a város stratégiailag jelentős kérdéseinek eldöntése előtt kialakított magisztrátusi véleményt beviszi a közgyűlés elé, és azt mérvadónak tekinti: együtt vezetik át a várost a jövő évezredbe.

Június 16-án, a Városháza díszterében dr. Szécsi Gábor átadta a megbízóleveleket. Az eseményhez méltó hangulatot teremtettek műsorukkal a Kodály iskola 3. osztályos gimnazista diákjai.

A Magisztrátus tagjai: Ballai József (újságíró, Világgazdaság), dr. Csatári Bálint (kandidátus, igazgató, MTA RKK), Csongovai Tamás (elnök, BKM Kereskedelmi és Iparkamara, Dánfy László Andor (ügyvezető igazgató, MTESZ), dr. Danyi József (főiskolai tanár, MTESZ megyei elnök), Farkas Gábor (elnök, Európa Jövője Egyesület), dr. Farkas Gábor (Ybl-díjas építész), dr. Frigyesy Ferenc (ügyvéd), Gergényi Péter (rendőrfőkapitány), dr. Horváth György (elnök, Országos Fogyasztóvédelmi Egyesület megyei szervezete), dr. Janurik Tamás (főigazgató, KETIF), dr. Katus Zoltán (vezérigazgató, Profit Holding Kecskemét Rt.), dr. Király László György (igazgató, APEH megyei igazgatóság), dr. Kellermann Péter (igazgató, Egészségügyi Alapellátások Igazgatósága), Leitner László (főtitkár, megyei Kereskedelmi és Iparkamara), dr. Lévai Péter (egyetemi docens, főigazgató, Kertészeti Főiskola), Losonczy László (ügyvezető igazgató, KIKFOR Kft.), Mayer Antal (ügyvezető igazgató, Városgazdasági Kft.), Nemes János (főigazgató, megyei kórház), Ökrös Gergely (ügyvezető igazgató, Telemozi Kft.), Probstner János (igazgató, nemzetközi Kerámia Stúdió), Rácz Géza (ügyvezető igazgató, Termostar Kft.), dr. Szabó András (igazgató, főiskolai tanár, GAMF), Szász János (regionális igazgató, OTP Bank Rt.), Szekeres István (vezérigazgató, Bácsvíz Rt.), Szenes Márton (fiókigazgató, Bank Austria Creditanstalt Rt.), Tornyi László (elnök, IPOSZ), Zwack Péter (elnök-vezérigazgató, Zwack Unikum Rt.)

Felkért tagok között van Prof. dr. Jozef von Ferenczy úr is, akinek a megbízólevelet dr. Szécsi Gábor polgármester Budapesten adta át.

Szentivántól - fesztivál

Kecskemét városa keresi az arculatát. Nem véletlenszerűen, hanem tudatosan, hiszen az idegenforgalom is, de a város lakói is érdekeltek abban, hogy érdekes, vonzó kép alakuljon ki a hírös városunkról. A már hagyományos nagyrendezvények mellé az idén egész nyárra terveznek programokat a főtérre, leginkább a hétvégékre koncentrálva a könnyű műfajra, a szórakozásra.

Június 24-én este 9 órától a nyári napforduló ősi ünnepét, a szerelmesek éjszakáját köszönthetik a kecskemétiek, június 25-én 19 órától Akrobat-nap lesz.

A humoristáké lesz a főtér 26-án, este 7 órától, június 27-én pedig Táncszínházi napot tartanak. Az este 7 órakor kezdődő műsorban fellép a Budapest Táncszínház, a házigazda az Imagine Táncegyüttes.

Június 28-án Magyar nap: házigazda a Kecskeméti Táncegyüttes, fellép a Csík Zenekar, vendég a szarvasi Tessedik Táncegyüttes. A Galga zenekar közreműködésével a műsor után táncház kezdődik. Június 29-én a Magyar Jazz Napján a Bohém Ragtime Band házigazdáskodik, vendégük a Hot Jazz Band. A Bábosok, utcaszínházak napját június 30-án tartják, 19 órától a Jóka ördöge című játékot mutatják be, húsz órától pedig a dán Viborg Drama Skole előadását tekintheti meg a kecskeméti nagyérdemű.

Júliusi programok: 1-én: Görög Nap, 2-án, a dán Viborg Drama Skole bemutatója, 3-án Dél-Amerikai nap, 4-én Musical színházi nap, 29-én Horvát-macedon nap, 30-án Latin nap, 31-én Country nap.

Valamennyi rendezvény este 7 órakor kezdődik. A rendezők minden érdeklődőt szeretettel várnak. Kirakodóvásár, étkezési és sörivási lehetőség van, de aki csak a szórakozás kedvéért keresi fel a főteret, az sem fog csalódni,

Viszlát, a főtéren!

AHOL EGY NÉP TALÁLKOZIK

A székely lelkiség legerősebb s egyben legtisztultabb megnyilatkozása a csíksomlyói pünkösdi búcsú. Pünkösd előhetében Erdélyben úgy tűnik természetessé válik: minden út (mégha nagyrabecsüljük is Rómát) Somlyóra vezet. Aki ezekben a napokban Gyergyóból vagy Háromszékről vonattal, Udvarhely, Marostorda felől gépkocsival Csík felé utazik, láthatja a távolságnak megfelelően három - négy nappal azelőtt elindult, búcsúra felvonuló "keresztalják" hosszú sorát. Van keresztalja, melynek zászlói alatt 35 zarándok érkezik, van, amelyik hétszáz, sőt ezer embert is számlál. És vonulnak lassan, méltóságteljesen…

Csíksomlyó néprajzilag is páratlan tünemény. Somlyó hegyének különösen vonzó titka van. Kultúrtörténészek tanúsága szerint ez a hegy már a kereszténység felvétele előtt szakrális jellegű volt. Állítások szerint az ősszékelyek ide jöttek volna Babba női istenség köszöntésére, lelki feltöltődésre. Amióta pedig Somlyón a búcsújárások léteznek, a hely még inkább szentségi jelleget kapott. Az ittlakó nép szívében Szent István óta él a bizonyosság, hogy e helyet a Boldogságos Szent Szűz lába nyoma érintette, s ennek köszönhetően történelmének kritikus pillanataiban a Nagyasszony gyakran csodás oltalmát tapasztalta. Az 1999-es búcsújárásunk is igazolta: egy egész nép él Mária Arcának bűvöletében. Jövünk kecskemétiek, marosvásárhelyiek, bácskaiak és Ipolymentiek, Dunán inneniek és túliak, magyarok Kanadából és Ausztráliából, magyarok a nagyvilágból. Találkozni jövünk, mi, Isten népe egymással, Istennel, a Szűzanyával.

Csató Béla főesperes-plébános
Szénégető István káplán
Keresztelő Szent János Plébánia
Marosvásárhely

Osztálykirándulás

1999. május 22. hajnali három óra. A busz már másfél órája megérkezett Csík-Csomortányba.Álmos arcok, megtört tekintetek. Az egész csapat a "minden mindegy" állapotában van. Belenyugodtunk, hogy ma sem alszunk ágyban. A csíksomlyói búcsú így kezdődött a Kecskeméti Piár 11.B osztálya számára. Huszonhat kőkemény srác, az iskola színe-java , valamint a piarista atyák két legkiválóbbika: Dodi és Sümi. Végül mégis megtaláltuk a szállást és még aludni is tudtunk. Az osztály nagy részének hozzáállása ezek után még inkább az volt, hogy majd csak túléljük valahogy. Elindultunk a hegyre, hogy részt vegyünk a nagymisén. Szalek a nagy hazafi büszkén lobogtatta a magyar zászlót, mi pedig követtük és azon vettük észre magunkat, hogy az előbbi reménytelen, fáradt hangulat valahogy egy csapásra felszívódott és mindenkit elragadott valami varázslatos és megmagyarázhatatlan érzés. A hatalmas tömeg látványa és a tudat, hogy ők mind a testvéreink. Gondosan őrzik anyanyelvüket és szokásaikat egyaránt. A búcsún és az egész osztálykiránduláson ezek voltak a legfontosabb tapasztalataim.

Kopasz Károly

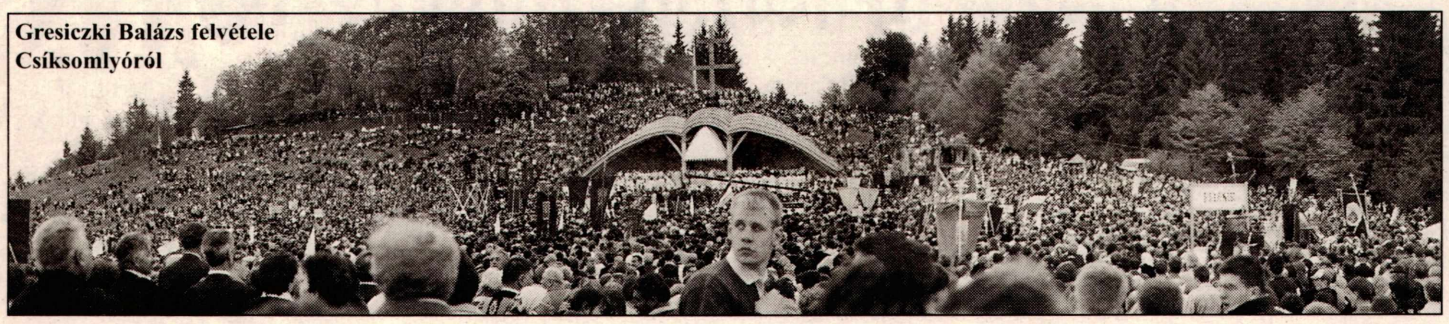

Gresiczki Balázs felvétele Csíksomlyóról

Privát fordulat

(Emlékezés egy június tizenhatodikára)

Nyaralni indultunk azon a napon. Világvégére visszavonult, tipegő gyermekeik csetlés-botlásában gyönyörködő-tobzódó kispolgárék.

Tudtuk, persze, hogy tudtuk, minek a napja van. A szemünket, fülünket nem sikerült annyira bezárnunk, mint szerettük volna. Ám úgy gondoltuk: helyes, hogy mindez elkövetkezett, de minket voltaképpen nem érint. A megemlékezés joga a hozzátartozóké, a bocsánatkérés kötelessége a bűnösöké.

Mire bepakoltuk a sátrakat, matracokat, dugig tömött hűtőtáskákat, már elkezdődött. Azt hittük, csak mi vettük észre - a másik nem -, hogy az ilyenkor szokásos zene helyett valami egészen furcsát hallgatunk, ami lelassítja mozdulatainkat, lehalkítja szavainkat. Némán szálltunk be az autóba. Én a hátsó ülésen magamhoz öleltem megszeppent kölykeinket, akik nem tudták mire vélni a nagyok színeváltozását.

És szólt, egész úton szólt a rádió. Mensáros László meg még valaki - már nem emlékszem, ki - csak sorolta, sorolta a neveket, évszámokat. A kivégzésekét.

Ami ezután történt, már családtörténelem. Barátunk számtalanszor előadott - s mindegyre színesedő - élménybeszámolója a köztársaság kikiáltásáról; a négyigenes népszavazás, melynek napján kisfiam kimondta az első szót: "nem"; a hitetlenkedve fogadott, ezért a biztonság kedvéért végig videóra rögzített romániai események izgatott tárgyalása a folyosón, pezsgőbontás a lépcsőházban; no és újra meg újra a híradókban: annak a borostás képű, nyitott inggallérú fiúnak a beszéde, azon a júniusi napon...

Az a pár hónap és az ő eufóriája, akaratunkon kívül, magántörténelmünk legfelszabadultabb, legemlékezetesebb korszaka, reménye lett.

Kár, hogy kurta volt.

Szabó Klára

"Sarkig kitárult a halál"

Senki sem tudhatott arról 1944 márciusának első napjaiban Kecskeméten, hogy a magyar miniszterelnök még az ortodox zsidók vezetőit kéri a szövetségesekkel kezdeményezett tárgyalásokhoz. Ki sejtette, hogy elkészült Magyarország lerohanásának terve, határainkon túl döntöttek a "közép-európai zsidóság felszámolásáról.". Linz környékén gyülekezik a likvidálás kivitelezésére a Sonderkommando.

A rónák fővárosában is részt vettek zsidó polgárok is a március 15-i ünnepségeken, Mózes hitű diákok is közreműködhettek iskolai megemlékezéseken.

A gépesített német egységek bevonulása után kezdődött meg az elpusztításra kijelölt emberek éntudatának, ellenálló képességének szétzúzása. Minden diktatúra tudja, hogy a halálra ítéltek bármit elviselnek családjuk, önmaguk megmentésének reményében. 1944 április közepétől naponta jelentek meg a zsidók jogait, megélhetését korlátozó rendelkezések. Április 9-én tudatta a Kecskeméti Lapok, hogy "a kecskeméti ügyvédi kamara 57 zsidó ügyvédet törölt a névsorból a vonatkozó kormányrendelet alapján. A töröltek között 22 kecskeméti volt". Megparancsolták a sárga csillag viselését, a hó végén be kellett jelenteni a zsidó vagyonokat, ugyanaznap "élelmiszerellátásukról" is "intézkedtek", Szerencsésnek érezhették magukat, akik május 30-ától az úgynevezett elkülönítő házakba költözhettek, majd a gettóba hurcoltattak. A Gestapó ugyanis 95 kecskeméti polgárt - köztük 2 nőt - már április közepén ismeretlen helyre hurcolt. "Bűnükről" nem tehettek, zsidónak születtek.

Június 25-én és 27-én több mint kétezren követték őket az ismeretlenbe. Hatvan-hatvan embert zsúfoltak a lezárt marhavagonokba. Két vödröt kapott minden vagon, az egyiket vízzel telten, a másikat szükségleteik elvégzésére. A lakosság döbbent tehetetlenséggel értesült a történtekről, de a teljes valóságra senki sem mert gondolni.

A nyolc hónap múltán, 40 napos, többnyire gyalogos bolyongás után visszaérkező kiskunfélegyházi Pressel Mór számolt be először a borzalmakról. Eszerint a szomjúságtól és a levegőtlenségtől szenvedtek a legtöbbet a két napos vonatozás alatt... Többen meghaltak. Az auschwitzi kivagonírozás után azonnal szétválasztották a családokat, mindenkit megfosztottak saját ruházatától, megmaradt értékeitől. Nevük elvétele viselte meg legjobban a szerencsétleneket. Mindenki egy szám lett.

Még akkor is, ott is sokan, azt hitték, hogy "csak" azoknak az életét veszik el, akik nem tudnak vagy nem akarnak erejük megfeszítésével dolgozni, ellenszegülnek a parancsoknak. Reggel 5 órakor zenés ébresztő szólította munkára a szerencsétleneket. Még levelező lapot is küldhettek munkaszolgálatos rokonaiknak. A feladás helyeként "erdei tó" fedőnév szerepelt. Nagyon-nagyon kevesen olvashatták évek múltán a szintén deportált Pilinszky János döbbenetes sorait a század botrányának áldozatairól. "...fogadásukra már készen, /akár egy megnyíló karám, /kapuit vadul széttaszítva/ sarkig kitárult a halál".

Az európai háború utolsó hetében szólította Hajdu Ernő komor és keserű számvetésre azokat a kecskeméti szerencséseket, akik nem zsidónak születtek. "Végignéztük ezt az alávaló, ezt az érdemtelen, ezt a piszkos munkát. [...] Jéggé dermedt tőle a lelkünk, földre zuhantunk az iszonyattól Többet nem igen tehettünk." De legalább jó szívvel, segítő szeretettel várjuk vissza a megmenekülteket.

A tébolyban elpusztított több mint 1200 kecskeméti polgártársunk nevét az egykori ortodox zsinagóga, most fotóművészeti múzeum falán elhelyezett márványtáblán örökítették meg.

A borzalmakat túlélők egy része sohasem vagy csak átmenetileg tért vissza otthonába, határainkon túl keresett feledést, gyászolta hozzátartozóit.

H. N.

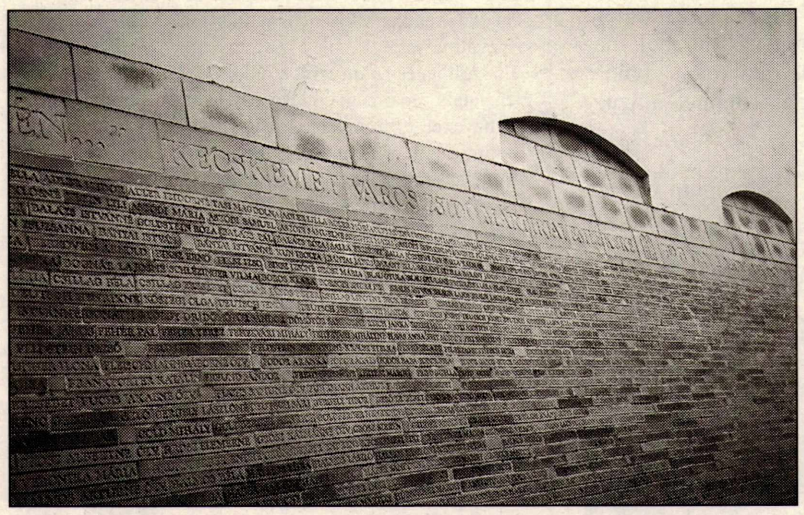

Az egykori kis zsinagóga - ma a Magyar Fotográfiai Múzeum - falán emléktábla őrzi a kecskeméti zsidó mártírok nevét

Ölni és halni - vagy: élni és élni hagyni?

A szerző írása 1999. május 17-én készült.

Karnyújtásnyira tőlünk háború van. Mivel közünk van hozzá, valamilyen mértékben felelősséggel tartozunk mindazért, ami ebben a háborúban történik.

Elemi kötelességünk végiggondolni a háborúban való részvételünk szükséges és lehetséges arányait, várható és váratlan következményeit. Emberi életekről, milliók sorsáról lévén szó - köztük a vajdasági magyarság jövőjéről is -, gondolkodásunkban pontosságra, tisztességre és a tőlünk telhető teljességre kell törekednünk. Különös gondossággal kell mérlegelnünk részvételünk vállalhatóságának erkölcsi hatásait. Nem engedhetünk meg magunknak semmiféle politikai demagógiát, személyes közönyt, vagy nemzeti elvakultságot, és nem szabad beletévednünk az elvont moralizálás útvesztőibe sem.

Nehezíti a dolgunkat, hogy a fölöttébb bonyolult háborús helyzet elfogulatlan megítéléséhez nem rendelkezünk elegendő hiteles információval. A hadbanálló felek nem bíbelődnek az árnyalatokkal; a háború logikáját követve, az "ölsz, vagy téged ölnek" elve alapján zajlódnak a hadászati események és ehhez a kőkemény követelményhez igazodnak a tájékoztatás gépezetei is. A háborúhoz értő szakemberek azt akarják velünk elhitetni, hogy így van ez rendjén, hiszen mióta a világ világ, a háborúkban a pusztítás parancsolatai, az öldöklés kényszerei működnek - tehát a háború logikájával szemben nincs esélye semmiféle emberi logikának.

Mivel én nem vagyok szakember, csak ember vagyok, erről az összebékíthetetlen ellentétpárról másként gondolkodom, mint a szakemberek.

Elismerem: az emberiség eddigi történelme azt látszik bizonyítani, mintha a háború logikájával szemben nem volna esélye az emberi logikának. Úgy vélem azonban: attól, hogy nincs esélye - még lehet létjogosultsága. Sőt, úgy is mondhatnám: minél kevésbé van esélye, annál inkább van létjogosultsága... Kell, hogy legyen... Tudom, mi emberek az eddigi történelmünk során szinte szakadatlanul pusztítottuk egymást (vagyis önmagunkat) - így az idők folyamán az a végzetes és szégyenletes látszat kerekedett, mintha az ember azért élne, hogy öljön: Régi rögeszmém, hogy ezt a megtévesztő látszatot s véle az emberréválás reménytelenségét további késlekedések nélkül ki kellene iktatni a génjeinkből és a gondolkodásunkból egyaránt. Ahhoz, hogy végre valahára béke legyen a földön, korunk emberének el kell döntenie: továbbra is ölni és halni akar-e a háborúk lelketlen logikája szerint, vagy élni és élni hagyni az emberi lélek logikája szerint. Ezt a döntést nem végezhetik el helyettünk sem a tankok, sem a bombák, sem a rakéták.

Megjegyezném még, hogy az emberi logika bárhol, bármikor, a legmostohább körülmények között is működhet. Csupán olyan emberek kellenek hozzá, akikben még nem hűlt ki a lélek. Az emberi logika megnyilatkozásainak módjai és változatai végtelenek. A változatok végtelen láncolatából fölidéznék egy jelképes és sugallatos történetet, amelyet Grigorij Csuhraj barátomtól, a Ballada a katonáról című feledhetetlen film rendezőjétől hallottam még a hatvanas évek első felében.

Íme a történet - Csuhraj elbeszélése szerint:

- "Világháború, Sztálingrád, január, süvítő szél, csontokig hatoló hideg. Szinte szünet nélkül dörögtek a fegyverek, robbantak a bombák, sivítoztak a lövedékek... Rengett alattunk a föld és zúgott fölöttünk az ég... A rommá lőtt városban élet-halál harc folyt minden talpalatnyi földért...

Megrohamoztunk egy hatemeletes épületet. Rettenetes tűzharcban, súlyos véráldozatok árán elfoglaltuk a földszintet - a németek fölhúzódtak az első emeletre. Másnap erős német egységek vették körül a háztömböt. Ránktámadtak, túlerőben voltak. Nem tehettünk mást: fölfelé nyomultunk. Az emeleten lévő németeket följebb szorítottuk, a földszintet pedig átengedtük a támadóknak. Folytatódott a harc, újabb és újabb hullámokban jöttek a mieink, majd ismét a németek - végül olyanná vált az épület, mint egy különös szendvics: fölül a németek, alattuk mi, alattunk németek és így tovább. Napokon át éltünk így, egymás fogságában, egymás túszaiként, ölésre és meghalásra készen, teljes bénultságban és kilátástalanságban. Se élelmünk, se vizünk. Valamennyien éreztük, rajtunk már csak a csoda segíthet... Egyszercsak észrevettük, hogy a fölöttünk lévő németek kulacsokat eresztenek lefelé... Összekötözték a nadrágszíjaikat, drótokat, kacatokat - kötélfélét tákoltak maguknak; vízre volt szükségük, mert élni akartak. Egy bikafejű szibériai őrmester vállához emelte a fegyverét és megcélozta az ereszkedő kulacsokat. Döbbenten vártuk, mi történik...

Az őrmester nem lőtt... Nemsokára emelkedni kezdtek a vízzel telt kulacsok... Néztük, amint imbolyognak fölfelé a januári hóesésben. Senki sem szólt, senki sem mozdult. Hallgattuk a csöndet... Valahonnét egy katona zokogását hallottuk... Orosz volt-e vagy német? - nem tudom, de ez abban a szent pillanatban nem is volt fontos, mert akkor és ott a világháború poklában, az öldöklés könyörtelen körülményei között fölfénylett bennünk a sejtelem, hogy mindenekelőtt és mindenek fölött emberek vagyunk és nekünk, embereknek más dolgunk van a világban, mintsemhogy egymás életét kioltsuk...

Talán mondanom sem kell; e néhány szerény gondolatot csak azért említettem, mert szeretném hinni, hogy ebben az itteni és mostani háborúban is elcsöndesednek a fegyverek és földereng majdan az emberi logika fénye. Előbbe, vagy utóbb - ez rajtunk is múlhat.

Kósa Ferenc

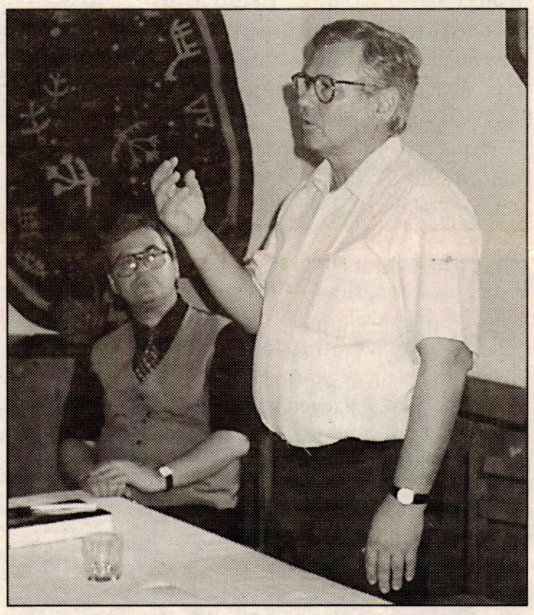

Kultúra és demokrácia, közéleti vívódások - ezek köré a gondolatok köré fonta mondanivalóját Kósa Ferenc filmrendező, szocialista országgyűlési képviselő a Szórakaténusz Játékmúzeumban megtartott értelmiségi fórumon, amelynek házigazdája Kriston Vizi József volt.

Vendégek jönnek Japánból

Az immár ötödik éve hivatalosan bejegyzett Kecskemét - Aomori Baráti Kör legutóbbi ülésén került elsőként bejelentésre, hogy Sasaki polgármester úr vezetésével július 7-8. között egy hat fős delegáció tesz hivatalos látogatást Kecskeméten. A munkacsoport tagjai között Aomori térség közgyűlésének elnöke, a pénzügyi osztály vezetője, az észak - japáni város külügyi szekciója képviselteti magát. A Japán kulturális értékeit népszerűsítő és a két távoli város lakóinak kapcsolatait ápoló kecskeméti civil szervezet július 7 - én, a koraesti órákban találkozik a magasrangú vendégekkel a Katona József Könyvtár "Japán Téká"-jában, s itt őket a tagok nevében Király József, az újdonsült köri elnök, az ázsiai küzdősportok neves barátja köszönti. Az előzetes információk szerint ezen a találkozón nyújtja át Sasaki polgármester dr. Kriston Vizi József volt köri elnök, a Magyar - Japán Baráti Társaság választmányi tagja számára azt a hivatalos okmányt, amellyel a Kör egyik alapítójának 2 évre szóló Aomori Város Különleges Baráti Nagykövete címet tanúsítja. Az okmány viselőjét felhatalmazza s egyben kötelezi arra, hogy Aomori városról hiteles és közvetlen információkat kapjanak Kecskemét város, megyénk lakói, önkormányzatai, a hazai média - központok. A delegáció másnap, július 8 - án dr. Szécsi Gábor polgármester úrral folytat majd beható tárgyalásokat, majd a déli órákban utazik el.

Kész a brüsszeli iroda

Az angliai Kent megyétől nemcsak szakmai segitséget, de bérelhető irodahelyiséget is kap Kecskemét városa. Sőt, Kállai Tünde személyében, aki az európai nyelvek többségén tárgyalóképes, s 1996 óta Brüsszelben, a "gyakorlat iskolájába" jár. Mindezt dr. Szécsi Gábor polgármester konferálta föl egy sajtótájékoztató keretében, nem titkolva, hogy sokat vár az iroda működésétől. Különösen abban, hogy az úniós pályázatok technikailag tökéletes elkészítése, a kapcsolatépítés kézzelfogható eredményeket hoz Kecskemét városának, a régiónak.

Marosvásárhelyen a Forrás

1999. május 25-én, Irodalmi folyóiratok bemutatkozó estje címmel rendezett ülést a marosvásárhelyi Kemény Zsigmond Társaság. A Helikon című kolozsvári lapot Szilágyi István képviselte, a Korunkról Balázs Imre József, a Művelődésről Szabó Zsolt szerkesztő tartott előadást. A Hét című, bukaresti, magyar nyelvű lap nevében Ágoston Hugó küldött írásos üdvözletet, a vendéglátó város irodalmi periodikáját, a Látót Kovács András Ferenc képviselte. Az egyetlen, Magyarországról meghívott folyóirat a kecskeméti Forrás volt. Füzi László főszerkesztő beszámolt a magyarországi műhelyben folyó munkáról, s a nézők kérdéseire válaszolva a kultúra anyagi támogatásának itthoni gyakorlatáról, lehetőségeiről beszélt.

A rendezvénynek Marosvásárhely kivételes szépségű, szecessziós Kultúrpalotája adott otthont.

Kecskeméti közéleti lap
Köztér

Emléktáblák, életsorsok

A Czollner tér után most a Kodály Iskola falára, a közeljövőben pedig remélhetően a Rudolf laktanyára kerül emléktábla a kecskeméti Honvéd Hagyományőrző Egyesület jóvoltából. A 90-es évek elején - Major György és dr. Jósa Iván szervezőmunkájával - indult egyesület Kecskemétről és környékéről közel 130 főt számlál. Egyik aktív tagjuk dr. Bibó Zoltán, saját életútján keresztül is bemutatja, kiket és milyen sors vezérelt ebbe a közösségbe. A kisgyermekként ügyvéd édesapját elveszített fiú a Ferenc József laktanya mellé járt focizni, majd - nehéz körülmények között élve - 1940-ben érettségizett a Református gimnáziumban. Személyes döntése volt, hogy rögtön utána a bevonulást választotta - karpaszományos, majd hadapródiskola Kecskeméten, a Horthy laktanyában.

A doni mozgósításkor a nevezetes Grassy féle hadosztály kötelékében, 1942. júniusában került ki a frontra. Gránátszilánkoktól szerzett, máig viselt, 1943. januári sebesüléséből (ke-

dr. Bibó Zoltán

zén, gerincén) a szerencsések között , áprilisban került haza - 34 fős szakaszából 12-en maradtak.

Újabb alakulatával 1944-ben hegyi kiképzés Munkács környékén, utána Újvidék és ősszel Szeged környéki harcok az oroszok szorongatásában. A szegedi Tisza híd percekkel átvonulásuk után robbant fel - itt újabb gránátszilánkok és kórház. A Dunántúlra történő átvonuláskor még egy súlyos karsérülés, majd budapesti és érsekújvári hadikórházak után Körmend és leventekiképző tábor az Őrségben. Szinte meglepődni sem volt idő, jöttek az orosz hadifogság állomásai: Focsani - Constanza - Szevasztopol - Jalta (itt Bagi Bélával egy lágerben), majd Ivanovo, erdőirtás magyar és német tábornokok társaságában.

1947-ben Lettországban fejeződött be a hadifogság - júliusban került haza. A Kinizsi Konzervgyárban helyezkedett el, innen mint munkást vették fel a kecskeméti Jogakadémiára, melyet 1951-ben, Szegeden fejezett be. A Borforgalmi Vállalat 56-os Munkástanácsa után az ÉPSZER, mint a "rovott múltúak" gyűjtőhelye volt a következő állomás. Aktív életútját 1962-es jogi előadóként történt kezdés után, a megyei OTP vezető jogtanácsosaként fejezte be 1982-ben. Pontosabban nyugdíjba kerülése óta sem pihen egy percet sem, egyéni ügyvédként szaktudásával is segíti több szervezet, alapítvány munkáját. Nemcsak a régi bajtársak körében, hanem a Hősök Emlékére Hagyományőrző Alapítvány keretében az iskolákban szervezett, Hősök napi rendhagyó történelemórák keretében is jól érzik magukat. És várják a régi társakat is!

A jövő a tét!

Szakképzés 2000 után címmel rendezett konferenciát a közelmúltban Kecskeméten a Polgármesteri Hivatal és a Bács-Kiskun Megyei Kereskedelmi és Iparkamara. A konferencián elhangzott, hogy a szakképzés rendszerébe be kell emelni még egy szereplőt: a gazdálkodó szervezetet, mert csak így jöhet létre egyensúly a képzés és az igények között.

Dr. Madarász Sándor, az Oktatási Minisztérium főosztályvezetője az Ifjúsági szakképzési programot ismertetve elmondta, hogy az elképzelések szerint a jövőben a szakiskola egységesen 4 év lesz. A kilencedik évfolyamon a műveltségi alapvizsgára készítik fel a diákokat, a tizedik év a pályaorientációs szakmai előkészítése, a 11-12. évfolyamon pedig a konkrét szakmai képzés folyik. Ezen belül nem szakmát, hanem szakmacsoportot oktatnak majd. Arra kell felkészíteni a fiatalokat, mondta a főosztályvezető, hogy az első szakma megszerzése után még legalább négyszer kell visszatérniük a képzésbe.

A konferenciára meghívott kecskeméti cégek képviselőinek egybehangzó véleménye az volt, hogy a magyar szakképzési struktúra nem tudta követni azt a fejlődést, ami a gazdaságban végbement. Az elavult tanműhelyek, a korszerűtlen tanmenet nem alkalmasak arra, hogy az iskolák megfelelő színvonalon, a korszerű követelmények szerint képezzék ki a jövő szakembereit.

Dr. Leitner László, a megyei iparkamara főtitkára hangsúlyozta, hogy a konferenciával folyamatos párbeszédet szeretnének elindítani Kecskeméten, s remélik, hogy a jövőben is sikerül közös asztalhoz ültetni az érdekelteket.

A Munkaerőpiaci Alap szakképzési alaprészének decentralizált keretéből Bács-Kiskun megyében 1999-ben 215 millió forintot fordíthat a megyei szakképzés bizottság a szakképző intézmények és a szakképzést is felvállaló munkáltatók támogatására. A támogatást pályázat útján lehet elnyerni. Beruházásra, az oktatási feltételek korszerűsítésére, eszközbeszerzésre fordítható (a pályázatokat június 21-ig lehetett benyújtani a megyei munkaügyi központhoz). A pályázatok elbírálásánál a szakképzési bizottság alapvető szempontja, hogy a tervezett fejlesztés az adott intézményben, illetve munkáltatónál, tegye lehetővé a munkaerőpiacon eséllyel bíró, konvertálható szakmai alapokat adó ismeretek elsajátítását. Növelje a pályakezdők munkába állási esélyeit, segítse a szakképzési struktúra korszerűsítését.

má.

Érettségi találkozó a Kadában

Évtizedek múltán, újra együtt.

Eredeti kezdeményezés színhelye volt június 12-én szombaton a Kecskeméti Felsőkereskedelmi Iskola jogutódjaként működő Kada Elek Közgazdasági Szakközépiskola. Az iskolavezetés Pokorny Zoltán oktatási miniszter által is támogatott kezdeményezése alapján öregdiákok kaptak újra érettségi bizonyítványt.

Dudás Ede, a végzett Diákok Szövetsége ügyvezető elnöke köszöntötte volt iskolatársait, majd áttekintette az 1910-ben Kossuth Ferenc és Kada Elek által alapított intézmény történetét, hangsúlyozva ember- és értékformáló jellegét, majd - az összetartozás jelképeként - szalagot kötött az iskolazászlóra.

Kurucz János és Vörös Tibor öregdiák megkoszorúzta az iskola már elhunyt tanárainak, diákjainak emlékét őrző márványtáblákat. Bár Mécs László Érettségi találkozó című versében, - melyet Gala Krisztina szavalt el az ország, de Európa több pontjáról összesereglett egykori diákoknak -, csak a harminc év óta halott tündért, a diákkort hívták életre, itt jóval nagyobb időbeli távlatok oldódtak fel. Tóth Imréné, az iskola igazgatója rubinbizonyítványt adott át a 70 éve érettségizett Dóry Józsefnek, vasbizonyítvány a 65-60 éve maturáltaknak: Biri Ervinnek, Hotváth Istvánnak, Saskői Ernőnének és Tarjányi Józsefnek. Aranybizonyítványt kaptak a tanulmányaikat fél évszázada befejezők.

A jelenlévő dr. Győrffy Ilona, Kosztra Pál és Dubecz József egykori tanárok társaságában (egyedül Söröly Margit tanárnő nem tudott megjelenni) rövid időn belül a távoli emlékeket felidéző meghitt beszélgetés alakult ki.

A híres nótaénekes, Dóry József, aki az egyik iskolai alapítvány létrehozója, még a tanárok becenevét is sorra-rendre felidézte. Az ötven éve érettségizett Kurucz János nagy szeretettel tekintett vissza a diákélet feledhetetlen pillanataira, az osztálytársakra. A Darnstadt-i opera elismert baritonénekese, Póta Tibor is szívesen idézte fel a diákévek emlékeit. Dudás Ede, Prókay László, Tóth Sándor a cserkészetet, mint egész életüket meghatározó élményt említette, s örömként azt a tényt, hogy a mozgalom újraélesztésében ma tevékenykedhetnek.

A meghatóan meghitt érettségi találkozó, az egykori diákok megnyilatkozásai mind azt erősítették meg az iskola mostani tanáraiban, hogy az életpályára indító négy évnek meghatározó a szerepe.

Dóry József átveszi a rubinbizonyítványt Tóth Imrénétől

Jellemformálásban, a műveltség megalapozásában egyaránt. No és a barátságban, amely hosszú évtizedeken át töretlenül megmaradt, vitte-sodorta az élet bárhova is az egykori diákokat.

Írta:
Károlyfalvy József

Kurucz János és Vörös Tibor koszorút helyezett el azoknak a diákoknak a nevét őrző emléktáblánál, akiknek életpályáját a második világháború félbetörte

Segítséget, időben

A fejlődési rendellenességgel születő, vagy a világrajövetel közben elszenvedett károsodás miatt sérült gyermekek számára a legfontosabb, hogy minél előbb szakember elé kerüljenek, hozzájussanak a megfelelő segítséghez. A Vöröskereszt Kecskeméti Szervezete éppen ezért szervezett az érintett szülők számára tanfolyamot, melynek második kurzusa tart éppen. Az utolsó előadáson Czeizel Barbara, a Korai Fejlesztő Központ Alapítvány "motorja" tartott előadást. A fiatal gyógypedagógusnő 1987-től egy olyan váci bölcsődében kezdett a sérült picinyekkel foglalkozni, amely az egészséges apróságok közé integrálva igyekezett a különleges feladatnak megfelelni. Nem szégyellte bevallani, hogy ó is az élettől tanult leginkább, s a gyakorlatban tudta meg, hogy melyek azok a problémák, amelyekkel a szülők nagyon nehezen tudnak megbirkózni, nemhogy egyedül, de még segítséggel is nehezen. Különösen azon az általános rossz szokáson kellene túljutni, hogy együttérzésből, gyávaságból nem kap elegendő információt a sérült gyermek szülője, s előfordul, hogy évekig (hiába) várnak arra, hogy a pici kinövi a rendellenességet. A Vöröskereszt városi szervezete meghívott a tanfolyamra minden, a látókörébe került érintett szülőt. Nagy kár, hogy a hívó szóra csak kevesen reagáltak. Pedig egyáltalán nem mindegy, hogy a gyermek tolókocsiba kényszerül-e idő előtt, vagy a fogyatékossága eredménnyel korrigálható. Ilyen érdektelenség láttán sem adja föl a Czeizel Barbara a reményt, hisz öt év szakmapolitikai küzdelem után a korai fejlesztés ma már bizonyította is, hogy olykor a csodákat súroló eredmények érhetők el.

Autópálya mellett mégis jó lakni?

Kecskemét hatszázharmincvalahány éve létezik a Duna-Tisza között, a homokhátságon. Hogy eleink milyen megfontolásból telepedtek meg e barátságosnak bizton sohasem nevezhető vidéken, az már az ő titkuk marad, de hogy nem választottak rosszul, az is biztos. Legalábbis abban, hogy az ország 5-ös főútja Kecskemétet érinti, s viseli a forgalom terhét Szegeden át s túl az ország határán.

Azért valljuk be, nem igazán rajongtunk az ötösünkért, különösképpen nem, amikor a hirtelen megnövekedett forgalom rázúdult a városra. Amikor megépült az autópálya első, majd második szakasza, akkor meg a pályadíj borzolta a kedélyünket.

Az AKA Rt. (Alföld Koncessziós Autópálya Rt.) nem hagyatkozott az érzelmekre, a Koping-Datorg Konjunktúra-, Piackutató és Számítástechnikai Rt.-vel megvizsgáltatta az autópálya hatását a környék gazdaságára. Összehasonlításként Pécs városát vették a kutatók, s a számok egyértelműen bizonyították hogy a feldolgozóipar, a gépipar eredményei is jobbak Kecskeméten most, az autópálya megléte óta, holott Pécs előnyösebb helyzetből indult.

A Délalföldi régió (három megyéje Bács-Kiskun, Békés, Csongrád, lánynevén: Bábécso) gazdasági mutatói stagnálnak, egyenként azonban Békés romló, Csongrád szintenmaradó, viszont Bács-Kiskun emelkedő tendenciát mutat.

Azonfelül, hogy az AKA Rt. és Kecskemét városa közötti együttműködés keretében a kecskemétiek 25 százalékos kedvezményt kapnak a pályadíjból, már naponta több mint ezer kecskeméti veszi igénybe a sztrádát.

Egy fogadott piarista diák

- Mi köti Sándor Györgyöt Kecskeméthez és a piaristákhoz?

- Több vetülete van a dolognak. Az itteni fellépések után mindig a piaristáknál szálltam meg. Sok szép emléket jelentenek a jó esti beszélgetések, a reggeli vonatindulás előtti finom reggelik vagy Fazekas atya szép kertje a belső udvarban.

De ami ennek előzménye, hogy jó húsz éve, feleségem a két nevelt fiamat nagy bátorsággal a piaristákhoz íratta. Ez a kádári, aczéli időszakban nem kis dolog volt Pesten sem. Akkor került oda Jelenits atya, aki aztán egyikőjük osztályfőnöke is lett. Én addig teljesen másképpen éltem, hiszen másképpen nevelkedtem. Édesapámat négyéves koromban láttam utoljára, származása miatt munkaszolgálatosnak vitték el. Talán Voronyezs környékén nyugodhat, ha eljutott egyáltalán odáig. Édesanyám a szó igazi értelmében volt kommunista, még lakótelepi lakását sem hagyta ránk, mert elveivel ellenkezett. Éltem azt az életet, mint sokan: Gorkij iskola, Rákosi Gyermekotthon, 57-től Braun Éva KISZ-szervezet az elsők között, plakátragasztások.

És akkor negyvenévesen - nagy ajándékot kaptam az élettől. Először csak kísérgettem a gyerekeket az iskoláig és a templomig. Utána kaptam a fantasztikus könyveket Jelenits atyától (a betűk nem tudják visszaadni azt a szeretetteljes nyomatékot, ahogy ezt a nevet többször is kimondja - a szerk.), és már az agyára mentem a kérdéseimmel, a beszélgetésekkel. Nagy utat tettem meg. Ekkor katolizáltam, azóta hívő ember vagyok. Sem a zsidóságom, sem a magyarságom nem tudtam addig úgy megélni, mint a vallásomat ettől kezdve. Most pedig ebben a sorban jön egy újabb nagy ajándék az élettől: utolsó korrektúrái következnek egy karácsonyra megjelenő hétszáz oldalas könyvnek, melynek Édentitás a címe. Zömmel nagy magyar írók és költők - egyébként ismert - írásai, vallomásai a mediterrán világról és Magyarországról. Máraitól Pilinszkyig (aki barátom volt) olyanoktól válogattam, akik nemcsak kirándultak, hanem ezeken a vidékeken időztek és szemlélődtek is. Ezek az egyébként tehát ismert írások így együtt, ebben a csokorban, hangulatban nem szemelvények gyűjteményét, hanem egy új és más csodát, vele az alkotás örömét is hozták. Ami még nekem nagyon fontos, hogy ezen dolgozva, az itthonról szóló írásokat válogatva döbbentem és éreztem rá igazán magyarságomra is. Hogy milyen gyönyörű helyen élünk és mennyire szeretem a hazámat. 62 éves vagyok. Felébredt bennem, hogy próbáljak valami maradandóbbat is hagyni magam után. Készülök egy gyerekkönyvvel is. Mint előadóművész, most egy év szilenciumot tartok, mert új előadói estemen is dolgozom.

Sándor György humoralista és Futó Béla igazgató úr futólépésben siet az esőben

Kedvesen, mosolyogva búcsúzunk, elhárítja, hogy az írást megjelenés előtt megnézze. Egyet köt a lelkemre: elmondottai gondolatisága derüljön ki, nem a szavak sorrendje a lényeg. Beszélgetésünk közben őt figyelve, én is ezt éreztem.

K.Gy.

Kerozinesőtől napfogyatkozásig

Március vége óta nekünk, kecskemétieknek állandó repülőgépzúgásban teltek napjaink. Később tankergépből kiengedett, védett növényfajokat károsító kerozin hullott egyik nemzeti parkunkra. Fölmerült bennünk a kérdés, vajon fizet-e a NATO kártérítést, avagy ez is a tagság szükséges velejárója, amit viselnünk kell. Futólag a háború végére is gondoltunk, hogy ki nyeri azt - ha lehet egyáltalán győztesről beszélni -, s hogy akkor végleg elül a gépzaj a kertek, óvodák, játszóterek fölött. Kecskeméti életérzés 1999 tavaszának-nyarának fordulóján.

Habár a háborúk békekötéssel végződnek, a Balkánon mindig sajátos helyzet állt elő: ott a háború vége után is folytatódhatnak a harcok. Az Észak-Atlanti Szövetség és Jugoszlávia közötti konfliktust - újságcikkek, televíziós-rádiós tudósításokon kívül - sajnos közvetlenül, csaknem saját bőrünkön érzékeltük. Ám leginkább azok értik meg a déli szomszédunknál történtek valós voltát, akik maguk is átélték a második világháborút, Kecskemét 1944-es kiürítését, 1956-ot. Az idősebbek nagyon jól tudják, hogy egy épület, út, gyár egyszeriben stratégiai ponttá, egy park, rét szempillantás alatt tereppé, harcterülettévé változik a katona szemében. A fiatalabb nemzedékek - szerencsére - filmekből, történelemkönyvek lapjáról, mások elbeszéléseiből szereznek tudomást helyi/világégésekről. A kecskeméti embert a Vajdaság -_ amely földrajzilag az Alföld folytatása - és annak hangulatos, rendezett települései otthonára emlékeztetik.

Volt alkalmam beszélni Jugoszláviából Kecskemétre jött magyar, horvát és albán nemzetiségű emberekkel. Dacára a nyelvi, kulturális különbségeknek, valamennyien ugyanazzal a csöndes zárkózottsággal, szűkszavúsággal válaszoltak kérdéseimre, mint a többiek. Tekintetük egyformán kifejezéstelenné vált, de nem részvétlenségből, hanem fásultság és egyfajta védekezés miatt. Valamit kezdek megérteni.

Csekély számban szerb, albán menekültek érkeztek hozzánk: a szerbek a NATO-bombázások, az albánok meg - 1991 óta - a szerbek elől menekültek. Különös helyzetek sora adódott. A menekültszállásokon tengődőkkel ellentétben - még tavaly és ez év elején -, a rendőrségi fogdában, a börtönökben nem kevesen szinte örültek annak, hogy benn vannak, hogy őrzik őket. Később azonban rettenetes aggodalom vett rajtuk erőt az otthonmaradók, a romániai, bulgáriai és más, Jugoszláviával szomszédos országokba emigrált rokonok és barátok iránt. Most már sem odabenn, sem odakinn nincsen nyugalmuk.

Vadászgépek szálltak föl sok katonai reptérről, elindultak valahová délre: Belgrád avagy csak pár kilométerrel a határon túli területek fölé - pusztítani?

Az előző háború alatt - a szerbek, horvátok és a bosnyákok közötti konfliktusban - történt, hogy 1993-ban lerombolták Mostar nevezetességét, a még törökök által 1566-an épített, húsz méter magas, úgynevezett Öreg-hidat. (A városért valóságos mini-háborút vívtak a horvátok és a muzulmánok; tönkrelőtték az utcákat és a házakat.) Egy katona videóra vette, de egészen 1997-ig hallgatott róla. Később előkerültek a felvételek. A háború után egy magyar műszaki kontingens feladatot kapott arra, hogy újjáépítse a hidat. A Neretva hét méter mély vizéből mind az 545 darab (tonnányi) követ kiemelték, és - nagy nemzetközi megelégedésre - összerakták. Építettünk. Talán a vajdasági és a Koszovóban lévő hidakat is mi állítjuk helyre, hiszen a háború utáni újjáépítésből nekünk is ki kell vennünk a részünk. De addig nem felhőtlen a kecskeméti napsütés, pedig a Szabadidő Központból, a, dombtetőről szemlélve, a béke ragyogásába, füstjeibe burkolódzik a város, amely nem akar több gyűlölködést.

Kívánjuk, hogy fejünk fölött csupán augusztus 11-én sötétüljön el az ég, a Balkán fölött pedig soha többé ne legyen napfogyatkozás.

Kecskemét, 1999. június 8.

Írta: Benczúr Csaba

A fogyatékosok emberi jogait folyamatosan csak a köztisztviselők sértik

Április 12-én Derekegyházán helyi népszavazást tartottak arról, hogy a településen lévő kétszáz fős értelmi fogyatékosok otthonából kiköltözhetnek-e egy tucatnyian - gondozóik felügyeletével - családi házba. A lakosság többsége szerint: nem.

Szánni való helyzet: joggal érezheti a történtek után mindenki vesztesnek magát. Az országos médiában szégyenpadra ültetett falusiak, akik majd ez után jönnek rá, hogy nem ügydöntő szavazást rendeztek és amúgy is alkotmánysértő a határozatuk, amely megszabná, ki hová költözhet, vesztes az önkormányzat, amely a procedúrára hiábavalóan pocsékolta a pénzt, és nem utolsósorban maguk a fogyatékosok, akik körül most érezhetően megritkult a levegő.

A média összképe szerint intoleráns falusiak akadályozzák a fogyatékosok visszailleszkedését a társadalomba.

Biztos, hogy ennek így kellett történnie? Én még azt is kétlem, hogy valóban ez történt.

Derekegyháza egy amúgy sem prosperáló vidék elszegényedő, munkanélküliséggel küszködő 1800 lakosú települése, ahol 200, zömében középsúlyos értelmi fogyatékost gondoznak egy intézetben, évtizedek óta. Most az összes bentlakót tervezik a falu kertes házaiba kiköltöztetni. Ez a terv sokkal több, mint amiről a hírek szólnak. Ez a terv provokálja elsősorban a falut, nem a fogyatékosok, hiszen a település arculatának megváltoztatását tervezik. Félő, hogy stigmatizálódik, ha minden nyolcadik, kilencedik polgára fogyatékos lesz.

Ezek a - szintén fogyatékos, azaz hátrányos helyzetű - kis települések gazdaságilag és szociálisan meglehetősen sérülékenyek. Egy hasonló méretű alföldi községben - miután az feladta általános iskoláját - hónapok alatt 20%-al csökkentek az ingatlanárak. Ennek a kitagolásnak lehetnek ennél is súlyosabb következményei: el a gazdaságilag potensebb rétegek elvándorlásáig, egy lokális szociális katasztrófáig. Nem én festem az ördögöt a falra, az a nyomor körül mindig ott settenkedik, és természete, hogy elég félni jöttét, már rombol is. A derekegyháziak félnek.

Félnek most már a fogyatékosok is, hisz érzékenyek a feléjük áradó indulatokra és azt is sejtik talán, hogy erőszakkal, vagy szelídebben fogalmazva, a jog eszközeivel lehetetlen az integrálódásuk. Az a társadalom sem mondható épnek, ahová deportálni kívánják őket, hiszen így az, rezervátumszerűen telítetté válik fogyatékosokkal. Ráadásul a megmaradt nagy intézmény többlépcsős hierarchiájának súlya a továbbiakban is ránehezedhet a frissiben kreált "családias környezetre". Cseberből vederbe kerülhetnek.

Nyilvánvaló, hogy sem a fogyatékosoknak, sem a derekegyháziaknak nem igazán megfelelő ez az eljárás, de az adófizetőknek sem, akik mindezt finanszírozzák. Sokkal olcsóbb beruházás lenne, ha a környező településekre is, az itt-ott adódó önkormányzati tulajdonú vagy az önkormányzat által megörökölt ingatlanokba költöztetnék - arányosan! - a bentlakókat. Jobblenne, mint Derekegyházán, pusztán a kitagolási terv által is időlegesen felsrófolt árakon alkalmas épületeket vásárolni. További pénz lenne megtakarítható, ha az a nagy intézmény valóban lebontódna.

Csakhogy itt minden érdek ellenében épp a nagy intézmény érdeke látszik győzedelmeskedni. Ez nem nagyon meglepő, - Magyarországon nagyjából minden szociális ellátás középpontjában nem az ellátottak, hanem az ellátók állnak.

Az Országos Fogyatékosügyi Tanácsnak kísérletet kellett volna tennie Derekegyházán a felek közötti nézeteltérés kompromisszumos rendezésére. A vita minden fázisában szembeszökő volt a kommunikációs zavar. Tehát a sikerre esély volt és kudarc esetén sem történhetett volna rosszabb, mint ami megtörtént: mindannyiónk veresége. Meg sem próbálták elkerülni ezt.

Így a derekegyházi botrány kapcsán azért is aggódhatunk, hogy valószínűleg nem változnak a hazai fogyatékos ellátás évtizedes vezérelvei: az ellátók túlhatalma az érintettek, a társadalom és legfőképp a pénzügyi megfontolások fölött. Én, és a hozzám hasonló mozgásfogyatékosok jól tudjuk, hogy emberi jogainkat folyamatosan csak a köztisztviselők sértik a ránk vonatkozó törvények be nem tartásával és az állítólagosan reánk fordított összegek nagy részét is elherdálják. Látszanak jelei, hogy lassan a társadalom is ráébred erre - talán a szociálpolitika irányítóinak kapóra is jött ez a botrány: demonstrálni lehetett: "nem elég toleráns a társadalom".

A derekegyházi kitagolást pedig folytatni kell, de ésszerűen, szerte a szomszédos településekre is, mert nemcsak a fogyatékosoknak van szüksége az épek gyámolítására, de minden falunak is a maga fogyatékosaira.

Írta: Hideg Antal

Kecskeméti közéleti lap Köztér

Az emberkereső színész

Pál Attila népszerűsége Kecskeméten megkérdőjelezhetetlen. És nem csak a színházba járók körében, hiszen a művész évek óta fellép különféle rendezvényeken, műsora van a Gong Rádióban, a KTV-ben. Akár szerelmes partizánvezér a Szabad szél című (és osztatlan sikert arató szovjet) operettben, akár a május elsejei műsor szereplője, akár irodaház-avató fényemelője, akár beugrik a boltba két kiló krumpliért, mindenütt teljes személyiségével van jelen. Egyszerűen azért, mert ilyennek született. Szeretnivaló embernek.

Amikor a Kecskeméti Katona József Színházban az imént említett operett bemutatójára készült a társulat, a főpróba főpróbájára bejuthatott három széksornyi idős színházrajongó, valamint mozgássérült, és állami gondozott fiatal. Már az is külön "misét" érdemelne, hogy az "ingyenjegyeseket" beengedték a színházba azon az estén, mert hisz ekkor még a színészek dolgoztak a darabon. Meg kell hagyni, ezt nem lehetett észrevenni, s ebben biztosan az is közrejátszott, hogy az operett szinte kínálta magát a színrevivőinek, s valami valóban "szabad szél" adott jókedvet a játékhoz. A három széksornyi közönség önfeledten élvezte a zenét, a történetet. És hálásan tapsolt, tapsolt. Az utolsó meghajlás után Pál Attila szemjátékkal "megbeszélte" kollégáival a ráadást. A háromsornyi ingyenjegyesnek.

Namármost, ha valaki ennyire "érzi" a közönséget, akkor a közönség is viszonoz. Ettől a lélektől-lélekig áramló érzelemtől válik élménnyé az előadás.

Amikor megköszöntem azt a színházi estét Pál Attilának (és itt, most a darab valamennyi szereplőjének, közreműködőjének) kicsit értetlenül fogadta a kommentárt. Minek magyarázni azt, ami természetes?

Ez a magától értetődő természetesség a Pál család magánéletét is jellemzi. A Hetényegyházától éppen 970 méter földútnyira álló tanyaház nyáridőben a két Pál gyerek, az első osztályt nagy sikerrel abszolváló Fanni, és öccse, Máté boldog gyermekkorának színhelye.

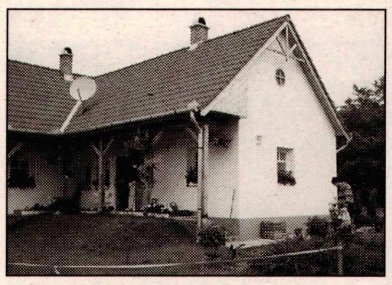

Fanniról anyukája elárulja, hogy szenvedélyes olvasó: több Fekete István állatregényen van már túl, most éppen Elza oroszlán emlékezetes történetével ismerkedik. Amúgy ez az életforma (csak a telet töltik a városban) kínálja a természetközelség minden örömét.

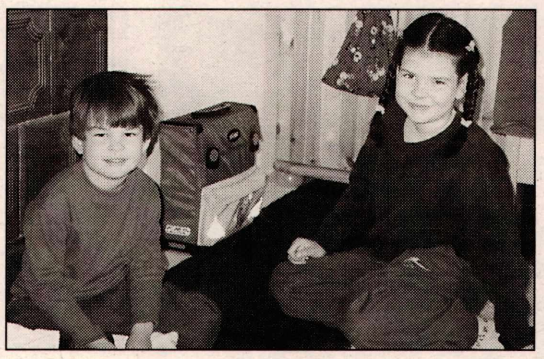

Máté és Fanni

Amikor Pál Attila Lendvai Ferenc hívására Kecskemétre szerződött, aligha gondolta, hogy pályája miként alakul. Nagy szerepekről álmodott, mint minden kezdő színész, aztán jóféhány csalódás érte, mint az ifjak legtöbbikét. De csakhamar eljött az első nagy siker (Musztafa bejként a Bál a Savoyban című operettben), és követte még számtalan. Hogy ez így van, azt bizonyítja az a serleg is, amit a Centrum által meghirdetett "Kecskemét legnépszerűbb színésze"-ként nyert el. És ezen fanyaloghat aki akar, Pál Attila viszont örül ennek. Azt mondja: őt a kecskeméti közönség tette elismert művésszé, és a kötődés kölcsönös. Otthon érzi magát a városban, mindenütt - az utcán, a hivatalokban - érzi a szeretetet. Amikor "kirúgták", egyet tudott: semmi esetre sem hagyja el Kecskemétet. Döntését az idő igazolta. Ha voltak is nehéz napok az életében - mint bárki másnak - a maga hasznára fordította azokat.

Az idei évad zárása után sem elégedetlen. Ez már magában is üdítő jelenség, hisz a világ mostanában az acsarkodástól-apátiáig terjedő életérzéstől szenved mifelénk, s talán nem is oktalanul. Boldog az az ember, aki függetleníteni tudja magát a hétköznapi szörnyűségektől, s képes rácsodálkozni azokra, akik hozzá hasonló derűvel, optimizmussal teszik a dolgukat. Legyenek bár lángossütők, vagy kéményseprők, mint Pál Attila rádiós műsorának szereplői.

A házigazda szerepében, feleségével Fülöp Noémivel (Jaj, csak fényképet ne...!)

És ebben az "emberkeresésben" is megnyilvánul a harmóniára való törekvése. A színpadon az operettek valószerűtlen alakjainak ad életet. A mindig jóraforduló történetek sokaknak adnak reményt arra, hogy a gubancok kisimulnak, a vészfelhők szerteoszlanak. S bár az életben a második felvonás (amikor a színpadon is minden a fejetetejére áll) néha hosszabb a kelleténél, azért az esetek többségében bekövetkezik a hepiend.

Ha jól odafigyelünk.

Írta:
Nagy Mária

A huszonötödik

Nehéz lenne száma venni, hogy negyedszázad alatt, a Nemzetközi Zománcművészeti Alkotótelepen, az elektromos kemencék hány kilowatt áramot fogyasztottak, hány kilogramm zománcfestéket és hány négyzetméter vas- és rézanyagot, valamint hány gramm ezüstöt és aranyat használtak fel, az alkotások alapanyagaként. A munkában eltöltött évek birtokában a rendezők, a számvetés igényével készülnek az 1999. évi alkotótelep előkészítésére, melyet június 22 - augusztus 1-ig rendeznek Kecskeméten, az alkotóműhely Bethlen körúti épületében. Negyven művész részvételére számítanak, akik meghívás illetve jelentkezés útján vesznek részt a munkában. A műhely használatáért, az anyag felhasználásáért és a szállás- és étkezési költségekért térítést fizetnek a résztvevők és egy-egy alkotásuk felajánlásával gazdagítják a gyűjtemény anyagát. 1998-2000-ig terjedő időszakra a kidolgozott program megvalósulásához csatlakozhatnak a művészek. A magyar államiság kialakulásától a vallás felvételéig terjedő időszak képi megjelenítésére vállalkozhatnak idén, melyet előadók ismeretbővítő előadásai segítenek.

A hathetes munka eredményét, a július 31-én, 11 órakor, az Erdei Ferenc Művelődési Központban megnyíló kiállításon ismerhetik meg az érdeklődők, ahol a magyar és külföldi résztvevők bemutatják a gyűjteménybe kerülő alkotások mellett, az itt született műveik jelentős részét.

Az Alkotótelep munkáját - Kátai Mihályt követően - Turi Endre festőművész irányítja 1987-től, aki a kezdeti évektől a zománcművészet meghatározó alkotójaként kapcsolódik a közösséghez. Ennek eszmei megalapozója és működtetője, Pap Gábor művészettörténész, aki a művészeti alkotások népszerűsítését tanulmányai közreadásával, katalógusok, kiadványok létrejöttével segíti.

A működtetéshez nélkülözhetetlen szervező munkát, Gyergyádesz László végzi, akire a kiállítások rendezése hárul. Ennek a triásznak meghatározó a szerepe abban, hogy a negyedszázados jubileumához érkezett Nemzetközi Zománcművészeti Alkotótelep a letéteményese az ország egyetlen zománcművészeti gyűjteményének, mely hazai- és külföldi művészek alkotásait méltán népszerűsíti.

D.K.M.

Hospitáltunk a Szinitanodában

Sirkó László, a Katona József Színház művésze, s egyben a Kecskeméti Szinitanoda vezetője rendhagyó órára invitálta az érdeklődőket az Erdei Ferenc Művelődési Központba, néznék már meg, mit tanultak a gyerekek. A hat éve kezdődött tehetségkutatás és a rendszeres foglalkozás a kiválasztottakkal, (a színház és az EFMK közös patronálásában) meghozta az eredményeket. A bemutató fergetegesre sikeredett. De előbb megnézhettük a Frigyesy Tünde balettmester irányításával elvégzett bemelegítést, majd egy kis táncszámot, amelynek előadását nemigazán könnyítette meg a EFMK előcsarnokát fedő csúszós vörösmárványkő.

Jarábik Klára és Baranyi Rózsa

Az óra második felében már a verseké, és a színműrészleteké lett a fő szerep, jobban mondva az azokat előadó lányoké, fiúké. Kertész Attila, Sólyom Ágnes, Kovács Krisztián, Gál Laci versmondása után Jarábik Klára és Szél Szabina azt a feladatot kapta, hogy Puskin Anyeginjéből Tatjána monológját felváltva mondja. Megcsinálták. Baranyi Rózsa Dzsida Jenő Alázatos könyörgő zsoltárát adta elő, majd Gál Laci és Kertész Attila a szegény és gazdag fiú véletlen találkozásából kibontakozó jelenetet mutatott be. Végül Dürenmatt Fizikusok című drámájából következett egy jelenet, amelyben a felsoroltakon kívül Barcs Ádám is színre lépett.

Sirkó László instrukciót ad

A hospitálás (valamikor így nevezték az óralátogatást) igazi élményszámba ment. És lehet, hogy Sirkó tanár úr azt mondja, hogy egy szinitanodásnak nem muszáj mindenáron színésznek lenni, de én azt hiszem, hogy ezekkel a gyerekekkel még találkozni fogunk!

Egy igazi óra az EFMK előcsarnokában a szinitanoda többi hallgatójával

A "pesti" polgármester, az újkrumpli és még néhány fontos dolog

Egy (nem "a"!) kecskeméti polgármester pünkösd szombaton délelőtt a harmadik üresjárati kört futja a kecskeméti piactéren. Ötvenedik születésnapjára két kiló újkrumplival szerette volna magát és családját meglepni, de a mezőgazdaság és vidékfejlesztés momentán állapota ezt nem tette lehetővé.

Intézkedni legalább két okból sem állt módjában: a piacgazdaság nehezen viseli a hatósági eszközöket és ráadásul Budapest XVI. kerületének jelenleg még fentebb van a határa. Így jobb híján, e tényeket is konstatálva, legalább egy közeli beszélgetésben megegyeztünk újkrumplis sorstársammal, a rendszerváltó reformértelmiség egyik jó nevű szereplőjével, dr. Szabó Lajos Mátyással, a 70-es, 80-as évek jellegzetes, bajuszos, loboncos hajú volt kecskeméti városi TIT titkárával.

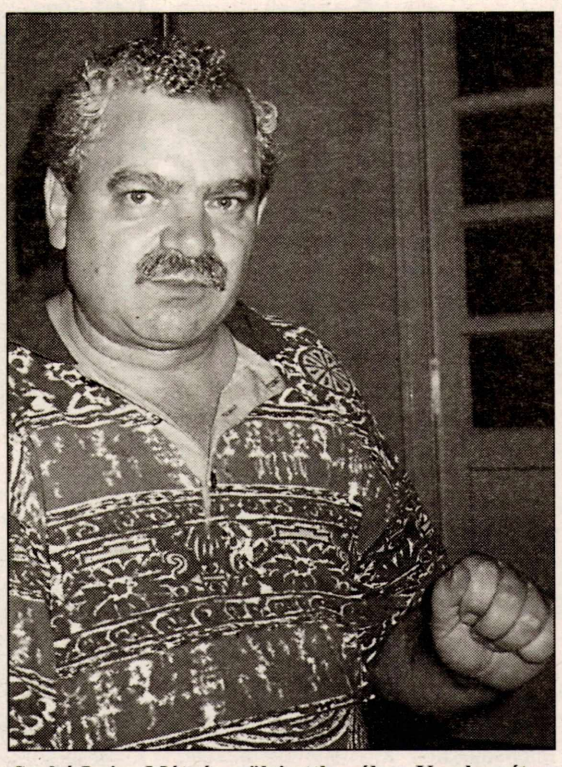

Szabó Lajos Mátyás szülei otthonában Kecskeméten

- Mikor jut eszedbe az, hogy Te kecskeméti is vagy? Ennek kapcsán kik és miért jutnak eszedbe, mi volt az, ami máig viszszatérő, meghatározó élmény abban, hogy Te Kecskemétről származol?

- Ami mostanában legtöbbet eszembe jut, az a sajátos, általam hasonlóságnak mondott - rossz angol szóval a feeling, azaz érzés -, miliő, amely meglepően egyezik azzal az öt, valamikori kis településből alakult budapesti kerület érzésvilágával, ami most a kenyéradó gazdám. Budapest XVI. kerületének az építkezési jellege, tehát a település kertvárosi jellege, ami Kecskemét nagy részére is jellemző. Ugyanígy az a terület, ami Rákosszentmihályból, Cinkotából, Sashalomból, Mátyásföldből, Árpádföldből tevődött összsze. Kisugárzásában, levegőjében teljesen hasonló. Azt hiszem, hogyha a felnőtté válás folyamatának egy meghatározó szakaszát nem itt töltöm, akkor valószínű, hogy más módon rezonáltam volna arra a légkörre, ami ott van.

Jobboldali környék

Amiről Budapesten a politikai meghatározás az, hogy ez egy jobboldali környék. Annak ellenére, vagy talán éppen ezért lehet hasznosítani mindazt, amit a '70-es évek második felében Kecskeméten tapasztalt az ember. Hogyha személyiségekről van szó, akkor azt hiszem, hogy számos emberre kellene visszaemlékezni. Én sokkal inkább ezt is egyfajta generalitással teszem. Nevezetesen, hogy '75-'76. fordulójától '81. tavaszáig a Tudományos Ismeretterjesztő Társulat valamennyi jelentős, akkor Kecskeméten aktív értelmiségit a tagjai között tudhatott. Az építészektől, a keramikusokon, az írókon keresztül, ez egy pezsgő időszak volt. Az az időszak, amikor egyszer csak arra csodálkozunk rá, hogy Lezsák visszautasítja a Szocialista Kultúráért kitüntetést, amikor az borzolja a hangulatot, hogy az erőszakos modernizáció, a Kiskörút megjelenése mekkora, végül is értetlen hullámokat vert akkor. Ha a huszonéveseket kérdeznénk, valószínű el se tudnák képzelni a várost a mai, nagyon kulturált kertvárosi, - igazán a nyugat-európai kultúrán nevelkedettek által is elismert légkörű belváros nélkül. Akkor pedig késre, vérre menő viták voltak merre is kellene "gódorogni". ...aki megélte azt az időt, pontosan tudja, hogy kire utalok. (Gódor József akkor a városi tanácselnök volt - a szerk.) Volt nekem egy nagy élményű, öreg beat barátom, a Stúder Béla, (akiről egyedül, máshol is meg kellene emlékezni!), róla külön szólnék. Mert valami olyasmit talált ki és működtetett a ZIM-klubban, ami biztos, hogy párját ritkította akkortájt, egész Magyarországon. Az a hétvégi környezet, amiben a ZIM munkás fiataljai, meg az oda kiszokott, akkori kecskeméti valóban fiatal értelmiségi fiúk, lányok összecsiszolódtak - mondhatom így -, és az a fajta értékrend, ami ezen keresztül közvetítődött. Azt hiszem, ha nem is tudtunk róla, de a mai, már sokkal pontosabban kirajzolódott politikai palettán, hogy ez valami sajátosan előremutató modernitást és baloldaliságot hordozott, a maga humanitásával. Ezt, akkor nem tudtuk, de így utólag nem tudom másként értékelni.

Olyan mint Kecskemét

Aztán a másik, hogy nagyságrendben is hasonló Kecskemét, ahhoz a szórási területhez, amiben most már mindjárt 12 éve élek és a léptékek is hasonlóak. Az emberek mentalitása, nyitottsága, a tenniakarása, kulturális értékrendje például. Nekünk is van a szovjet csapatok áldásos - hál Istennek - távozása után egy színházunk, - amivel nem minden külső kerület büszkélkedhet - és meg kell mondjam, hogy az operettre telt ház van. És akkor eszembe jut drága jó Jancsó Miklós, Hernádi az Európai Népszínház gondolatával, ami valljuk meg őszintén megbukott Kecskeméten, bármennyire is tiszteletre méltó kulturális törekvés volt. Megint csak abban az időszakban, a késő kádári kor felbomló világában, megelőzte, egyszerűen nem is csak megelőzte, hanem elbeszélt a város kulturális hagyományai, igényei mellett és nem a 26. budapesti kísérleti színház volt! Hanem az egyetlen kecskeméti színház, amelyet - tetszik, nem tetszik -, oly módon kell szerkeszteni, hogy az itt élő emberek, amit szeretnek, megkapják benne. Nyilván a városnak megvan a kulturális tagoltsága is. Tehát ha vannak ezren, próbálja meg az ő igényüket kielégíteni, ha úgy tetszik, ma már egy posztmodern kultúrával. Nem vitatom, hogy bizonyára Kecskeméten is megvan az a főiskolai értelmiségi környezet, amelyiknek ez a jó. Dehát a százezer emberből biztos vagyok, hogy hatvanezernek azért nem ez most az igazán kedves. Hát akkor azt tessék figyelembe venni, hogy az a hatvanezer mást szeret. Az élet úgyis előre fog menni, csak a helyi sajátosságoknak megfelelő irányokban és sebességgel.

Szóval röviden ez az, ami így kikerülhetetlen a kecskeméti szocializációból.

- Annak idején Te kitűntél úgy is, hogy volt egy loboncos hajú TIT titkár a városban és aki a neved sem tudta, de a fizimiskádat, azt megismerte. Húsz év elteltével most mondtál néhány, nagyon konszolidált, higgadt mondatot, mondtál néhány jellemzőt a kerületről, összehasonlítottad Kecskeméttel. Ismerve a felfogásodat, de a gyakorlati tapasztalataidra is rákérdezve, el tudod-e képzelni azt, hogy az elkövetkezendő két-három évben lehet-e egy önkormányzat, egy területi önkormányzat szintjén - nyilván nem konfliktusok nélkül - de fontos közügyekben konszenzust teremteni? Te ezt a saját környezetedben hogy látod, hogy tudtad megvalósítani, mennyire lehet a fontos ügyekben kicsit a pártpolitikát alárendelni a közügyeknek?

- Az ELTE egyetemi tanszéken, ahova visszajárok azért, - nem adtam fel teljesen, bár fizetés nélküli szabadságon vagyok -, ott a tanár kollégáim úgy szoktak csipkelődni, hogy mi vagyunk a következő nagy koalíció előpéldái. A XVI. kerületben létező valóságként mondhatom azt, amit nagyon kevesen ugyan az országban, de meg tudtunk csinálni. Az MSZP-SZDSZ frakció, amely 6+3 főből áll és a Fidesz-Kisgazda - Keresztény 10 fős, 6+2+2 fős frakció, egy együttműködési szerződéssel- és gondosan ügyelünk a megnevezésre, a politikai együttműködést ugyan nem, de - a település érdekéért a pragmatikus, a napi problémákban való együttműködést felvállaltuk.

Nem kicsiben az ország

Azt kell mondjam, hogy az elmúlt - november 10-én alakult a testület - lassan 8 hónapban működőképesnek bizonyult az együttműködési szerződés, amelyhez természetesen egy alapvető tudásra szükség van. Az egyik az, hogy az önkormányzati politika az nem országos politika. Ez, hál' Istennek, oly közel van az emberekhez, hogy luxusnak tartom, ha valaki az önkormányzati szinten megpróbálja lemásolni az országos politikában meglévő feszültségvonalakat. Nem működik. A parlamenti tapasztalataim azt mutatták, hogy - különösen a listások esetében, de az egyéni esetében is (ez ebből a sajátos vegyes választási rendszerből fakad) hogy mint az a bizonyos bombázótiszt, úgy érzi magát az ember. Megnyomja a gombot, elengedi valamelyik döntését és aztán ki tudja, hogy az így keletkezett törvény kit és hogyan talál el. Az önkormányzatokban ez összehasonlíthatatlanul másként van. Hozunk egy rendeletet, egy határozatot vagy ne adj Isten eladunk, vagy veszünk valamit. Az hihetetlen sebességgel és könnyebben felmérhető módon talál el, - főleg ha rosszul döntünk -, embereket. Ez, még egyszer mondom az egyik legfőbb és olyan tudás, amellyel élni kell és bátran kell élni. Különösen igaz ez arra a közösségre, ahol én élek, mert ott az első és második ciklusban, ha úgy tetszik szétverekedték a testületeket. Rengeteg vita volt, ide ültek, oda ültek, átalakították a frakciókat stb. És az emberek bizony olvasnak ezekből az üzenetekből, mind az első, mind a második ciklus végén több mint kétharmadát hidegre tették a testületnek. Hát aki ezt nem érti meg, mint választói üzenetet, az azt gondolom, nem alkalmas politikusnak, még helyi politikusnak sem. Ez egyébként országos szintre is igaz, hogy az üzenetből olvasni kell. Tessék, menjen máshová. Ha önként nem teszi, ki fogják tenni a szűrét. Hát egy kis pech van, de a demokrácia játékszabályait is el kell fogadni. Ez pedig az, hogy négyévenként bekövetkezik a választási aktus.

A másik nagyon fontos tudás, amellyel nap, mint nap élve lehet egy ilyen konszenzus-kereső politikát folytatni, az a kompromisszum születése és eredménye, ennek a folyamata és főként a kompromisszum kötés eredményének megélése. Ha valaki a kompromisszumot, amely egy-egy konkrét ügy kapcsán létre jön, - mert abban az én engedményem benne van -, úgy éli meg, mint vereséget, akkor biztos, hogy az első jelentősebb ügyben kötött kompromisszum esetén elveszti a türelmét, Politikailag idegessé válik és ez az állandó konszenzuskereső légkör elmérgesedve megszűnik. Vége van, felbomlik, nincs tovább. És akkor mi van? Akkor a négy éves ciklikusság miatt egy ellehetetlenülő, bukdácsoló és mindenkinek csak rosszat jelentő testület vagy vezetés van, amely szükségképpen fog megbukni, csak meg kell várjuk vele a következő választás idejét.

Ebből a szempontból én erre terelgetem a saját csapatomat, (amelyik most kétszínű, mert én MSZP - SZDSZ közös jelölt voltam.) Tudatosan magyarázva, állandóan, ha úgy tetszik tanítva arra, hogy a kompromisszum megélése a modern demokráciában az soha nem lehet vereség-tudatú. Úgy kell felfogni, hogy közösen engedve, valamit elértünk. És, ha így van, akkor több járdám lesz, több füvet tudunk levágni, több csatornám lesz stb. Egyszer csak azt mondja a polgár, hogy elmegy a Metróba és leül egy sörre a barátjával, aki nem abban a kerületben lakik, és akkor azt fogja neki mondani, nézd nálunk mennek a dolgok, hát nem azt mondom, hogy tökéletes, de úgy rendben vannak…

Nos, ha ez az általános - nem túl dicsérő, de nyugtázó -, vélemény ha széles körben kialakul, akkor azt mondom: ez rendben van, jól csináljuk. Még ha a sajátjaim részéről kritika is ér, hogy most túl sokat engedtél. Mégis azt mondom, hogy ezt a politikát majd 2002-ben kell megméretni. 2002-ben egy olyan miliőben, amelyben sajátos kompromisszum - képzéssel tudtunk előre haladni. Összetehetjük majd a statisztikai adatokat, azt hogy igaziból itt jó volt dolgozni, minden feszültség ellenére is. Annak a politikai irányzatnak, amelyiket ezért majd elismernek, szükségképpen kell, hogy helyi mandátumokban kifejeződő plusza is keletkezzen. És itt visszacsatolok. Biztos vagyok benne, hogy az ország hangulatára is lehetne ilyen típusú megközelítéssel pozitívan hatni. Csak azért mondom, mert ugyan előbb azt is mondtam, hogy az ország és egy konkrét hely nem ugyanaz. De azt is el tudom hinni, hogy helyi szinten lehet kikísérletezni, vagy bemutatni és utána esetleg országos mintán is lehet működtetni hasonló konszenzuskereső pragmatizmust.

Az önkormányzati báj

- Nagyon zárójelben mondom, hogy néhány barátommal, - és természetesen itt sokféle világnézetű, pártszimpátiájú, politikai elkötelezettségű emberrel beszéltük ezt-, amikor itt a helyi önkormányzati választás eredményét megismertük, bizony sokunkban felmerült az, hogy milyen jó lenne, ha itt Kecskeméten is legalább kísérlet történne egy nagyobb koalícióra. Közéletben jártas emberként sem tudtunk hirtelen felsorolni két-három olyan ügyet sem első kapásra, amit egy ekkora városban elsődlegesen a pártpolitika mentén kellene elintézni.

- Egy pillanat. Mennyire igaz a kérdésben megfogalmazott véleményed! Van egy bája a magyar önkormányzatiságnak. Az a báj, hogy a folytonosságot nagyon akarja biztosítani az önkormányzati törvény és a frissen megválasztott polgármesternek a nulladik órától kezdve teljes jogköre van. Tehát nemcsak lehetősége, hanem kötelessége is a folytonosság fenntartása. Nagyon tiszta logika. Most vagy felismeri az x polgármester az ebben rejlő előnyöket, vagy nem. Az előny az egyértelműen abból áll, hogy van ott egy három hetes, egy hónapos idő, ki milyen gyorsan tudja rendezni a helyetteseit, bizottságokat stb. De nem lebecsülendő szakasz, amikor a demokráciában egy sajátos antidemokratikus időszak van, bizony egyszemélyi vezetés. Ez egy, nem mindenkinek feltűnő mozzanat. Én ezt nagyon jól igyekeztem kihasználni, nevezetesen azzal, hogy hosszú távon meg kellett határozni a napirendeket. Ha úgy tetszik tematizáltam, én teremtettem viszonyulási pontot mindenki számára, mint polgármester.

A partnerprogram

Hiszen a polgármester, (bár pártjelölt legtöbbször), egy választási procedúra után abba kell hogy hagyja a kampányt és a település érdekeit kell, hogy szolgálja. Ez pedig, valljuk meg őszintén, bizony sokszor szembe megy szűkebb értelemben vett pártérdekekkel. A magyar pártrendszer ma nem arról szól, hogy van két nagy vonulat - mint Németországban vagy Angliában vagy ne adj Isten Franciaországban, hanem alakulgatunk. Megyünk efelé, de még 20 év lesz, mire ez valóban kikristályosodik. Akkor tessék tudomásul venni, hogy van egy pillanat - amikor ha ügyesen kapjuk el azt -, ahhoz viszonyulni kell. Ez volt az, amikor megvan az eskütétel és a törvény lehetőséget teremt a polgármesternek a programbeszéd elmondására. Akkor én azt tettem, hogy a kampánynak vége, most programbeszéd van.

Polgármesterként ezt úgy fogtam föl, mint egy új program hirdetést és az lett a címe az egésznek és (fő üzenete), hogy a partnerség programja. Nem lehetett hozzá negatívan viszonyulni, azaz hogy lehetett, csak nem volt érdemes. Érdekes módon két hét alatt együtt volt a testület, bizottságostul, alpolgármesterestül, mindenestül. Mert a kampány idején a politikai ellenfelek, akik akkor azok voltak, rájöttek, hogy persze meg lehet buktatni ezt a fickót. A törvény szerint nagyon nehéz, de nem elképzelhetetlen. Csak kit is buktatok én meg? Azt, aki a partnerség programját meghirdette, aki azt mondta, hogy felülemelkedik pártérdekeken? Akiről még nem tudták, hogy ezt komolyan veszi, de legalábbis azt a száz napot, amit a demokráciában egy új csapatnak meg szoktak adni, megadják helyi szinten is. Van, aki nem. De nem igazán azzal a párral kell foglalkozni, aki nem adja meg, hanem azzal a lojális többséggel, aki igenis megadja. Mert például azért adja meg, mert tele van a hócipője mindazzal, amit a választási kampány ideje alatt hallott és azt szeretné látni, hogy az újak mit csinálnak.

- Ha ezt az interjút esetleg elolvassa Szécsi Gábor polgármester úr és kedve támad felhívni, hogy legközelebb, amikor itthon jársz, találkoznál-e vele, akkor szívesen tennéd - e?

Modernizálni kell

- Nagyon szívesen. Személyesen még nem ismerem, de azt tudom, hogy különösen az európai integráció az egyik szívügye. Tehát szoktam figyelni. Két három hetente itt vagyok Kecskeméten és nekem szimpatikus volt az, hogy ő bátran brüsszeli irodát nyitott. Nem tudom hogy áll a hivatala a minőségbiztosítás bevezetésével, bár azt is tudom, hogy ők is érdeklődnek -, már a kecskeméti hivatal. Hát nekem óriási vitáim voltak a saját testületemmel és a hivatallal, de mi elkezdjük. A pozitív döntés megvan, céget választunk és a budapesti külső kerületek önkormányzati szövetsége (jórészt a hatásomra) most már egységesen lép fel ezért. Tudomásul kell venni, hogy egy évtized eltelt, rengeteg tapasztalat halmozódott fel, mindenkinek előre kell lépni. Tehát valamilyen modernizáláson át kell vinni az önkormányzati szint igazgatási egységeit. Erre iszonyú jó apropó van és ha ezt meg merjük tenni, akkor legalább egy negyed téglát ebben az önkormányzatiság fejlődésben magunkénak mondhatunk. Mert egyet biztosan tudok. Nem lesz magyar kormány a következő 20 évben, aki ismét száz százalék jövedelemadót fog otthagyni az önkormányzatoknál. Tessék tudomásul venni, hogy egyre nagyobb erővel kell önmagunkból kicsiholni mindazt, ami a saját sikereink eléréséhez kell. Lehet várni a sült galambot, de mostanában sokkal kevesebb sült galamb repül, mint NATO-gép.

Írta:
Kerényi György

Miért tetszett?

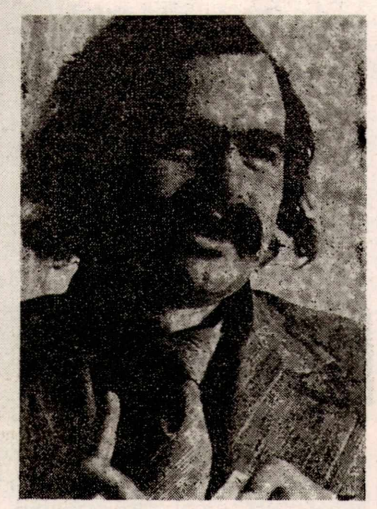

Mindig nehéz megfelelő választ találni erre a kérdésre. Hiszen oly sok számomra kedves emléket ébresztő TIT-es estén vettem már részt az elmúlt, lassan öt év folyamán. Ezek közül egyet kiragadni, azért még sem jelenti a többi lebecsülését.

Április utolsó péntekjén este hat órakor gyűltünk egybe a Rajzfilm világa közönségével, hogy a záró előadáson ismét meghallgassuk Mikulás Ferencet, a sorozatgazdát, ezúttal arról: miként látja és láttatja az animáció művésze az emberi sors mélységeit. A bevezető szép szavak, amelyek Reisenbüchler, Bányai, Orosz, Jankovics emberi sorsról alkotott véleményének művészi kifejeződéséről szóltak, kerek egésszé váltak a megtekintett 6 rajzfilm összhatásában. Azt gondolom, hogy Jankovics Sisyphusa az örök emberi mondanivalót hozzám és valamennyiünkhöz is szólva továbbította: bármennyire is elkeserítő legyen a kő visszagördülése, de a domb mégis áll és ez épp e sisyphusi munkának is köszönhető.

Én magam is így vagyok ezzel: nem mindig adatik meg a siker — különösen nem a népművelő munkájában, de a sok elszállt, pillanat idővé áll össze és az idő soha nem múlik el nyomtalanul. Ezek a gondolatok tették számomra kedvessé ezt az estét. Ezek az élmények is közrejátszanak abban, hogy a Rajzfilm világa sorozat 1981. januárjában ismét jelentkezik.

SZABÓ LAJOS
TIT városi titkár

(Megjelent a Kecskeméti Műsor 1981. januári számában)

Kecskeméti közéleti lap
Köztér

Jut-e utca Molter Károlynak?

Öltözködöm, s közben fél füllel a reggeli krónika híreit hallgatom.

- Az éjszaka folyamán a NATO gépei Verbászt bombázták - közli semleges hanglejtéssel a bemondónő, s bennem felsír Radnóti Miklós ma is aktuális verssora:

- Ki gépen száll föléje, annak térkép e táj…

Igen, Szeged, ahol Radnóti élt, közel van Verbászhoz, de én mégsem Radnótira gondoltam, hanem Molter Károlyra, a jeles erdélyi íróra, akinek működési területét a kisebbségi sors úgy körülkerítette, hogy szűkebb hazáján - Erdélyen - kívül a magyar olvasók alig ismerik.

Pedig különösen a kecskemétieknek igazán érdemes volna megismerniük. S nemcsak azért, mert Molter igazi eredeti tehetség, hanem azért is, mert Kecskemét döntő hatással volt Molter Károly egész életének alakulására.

Molter Károly 1890-ben született Ó-Verbászon egy sokgyermekes, szegény sorsú sváb család gyermekeként. A betűszerető apának kiterjedt ismeretségi köre révén - tanyai kovács volt - sikerült bejuttatnia fiát a kecskeméti református kollégiumba, ahol tanulmányai befejezése után, 1908-ban érettségi vizsgát tett. Kollégistaként szállást, kosztot az egyik külvárosi tímár - szőlősgazdánál kapott, akinek a fiát németre tanította, s aki a sváb gyereket mindvégig családtagként kezelte. A századelei református kollégiumban kapott nevelés mellett ez a népi környezet tette a verbászi sváb fiút liberális gondolkodású magyar értelmiségivé, amiről később önéletrajzi fogantatású regényében ad hiteles képet. (Tibold Márton. Erdélyi Szépmíves Céh, 1937)

A sikeres érettségi vizsga után Molter a budapesti Pázmány Péter Tudományegyetemen folytatja tanulmányait, ahol németből és filozófiából szerez tanári oklevelet. Mielőtt tanári állását elfoglalná, egy gazdag ifjú kísérőjeként hosszabb nyugat - európai körútra megy, ami meghatározóan hat további szellemi fejlődésére.

1913-ban Molter Károly a marosvásárhelyi református kollégiumba kap tanári kinevezést, s ettől kezdve haláláig (1981) marosvásárhelyi lakos marad.

Tanári tevékenysége mellett Molter íróként is bemutatkozik csakhamar, de írói tevékenysége valójában 1918 után, a romániai magyar irodalom megteremtéséért folytatott nagy munkában bontakozott ki. E gigászi munkából szépíróként, kritikusként és az Erdélyi Szépmíves Céh lektoraként egyformán részt vállalt. Irodalmi - közéleti tevékenysége egy egész intézményt pótolt. A Köteles Sámuel utcai Molter - lakás (a Bolyaiak egykori lakása) Marosvásárhely valóságos szellemi centrumának számított, ahová bejutni önmagában is szellemi rangot jelentett.

De itt és most nem célom Molter Károly írói munkásságát méltatni. Csupán arra akarom felhívni a döntéshozók figyelmét, hogy Molter Károly éppúgy kötődik Kecskeméthez, mint Marosvásárhelyhez. Közös szellemi örökség tehát, amely a két város kapcsolatát a művészi értékek segítségével teszi még szorosabbá. Ha tehát e két város testvérvárosi kapcsolatra kíván lépni, ahogyan erről a sajtóból értesültünk, aligha találnak Molter Károlynál tökéletesebb szimbólumot.

Induló lépésként meg azt szeretném javasolni a döntéshozóknak, hogy Kecskemét nevezzen el egy utcát Molter Károlyról, emlékeként annak, hogy e város volt döntő hatással szellemiségének alakulására, s bizonyságaként annak, hogy íme, e város most visszafogadta.

Írta:
Varró János

Békét, jóakaratot keresők

A Rotary hivatalos charterátadási ünnepsége a Városházán

A századelő népvándorlásos Amerikájában a korábbi barátoktól, családtól elszakadt emberek sokfajta közösségi formát találtak ki, hogy új lakóhelyükön is legyen olyan társaságuk, ahol otthon érezhetik magukat. Mára kiépült és tovább fejlődik az akkor gyökeret eresztett Rotary - klubok világhálózata.

A Rotary világszerte olyan üzletemberek, szakemberek szervezete, akik hisznek az emberbaráti segítség fontosságában, akik minden szakmában magas etikai normákat állítanak, támogatják világszerte a békére való törekvést és a nemzetek közötti jó viszonyt. 149 országban és 39 földrajzi körzetben 26500 Rotary Klubnak közel 1,2 millió férfi és nő tagja van. Különböző származású, hitvallású és politikai meggyőződésű embereket egyesít az együttműködés baráti légkörében.

Magyarországra 1921-ben érkeztek hírek először a Rotaryról és 1925-ben volt az első charter (a nemzetközi Rotary szervezet hivatalos befogadó aktusa). Ettől kezdve, az 1941-ben elért csúcsig, 15 klub alakult, összesen több, mint négyszáz taggal. Az önálló nemzeti Rotary szervezet, a disztrikt 1941-42-ben, a háború miatt, a klubok ellehetetlenülése miatt megszűnt. A történet folytatására 1988-89-ig kellett várni.

Kecskeméten három éve kezdte el szervezni Kovács András, Felföldi Mihály és Patyi Péter az itteni szervezetet, mely most 24 fős és a május 22-iki charterátadási ünnepségen hivatalosan is teljes jogkörű tagja lett a nemzetközi szervezetnek. (Az országban most kb. kéttucatnyi Rotary - klub működik ill. szerveződik, melyek a közép - európai régióhoz tartoznak.) Az itteniek között is van mérnök, bankigazgató, mezőgazdász, kulturális intézményvezető, orvos, egyéni és társas vállalkozó - ugyan mind férfiak…

Szigorú követelmények szerinti felvételi procedúra, folyamatos tagsági munka és szervezeti működés, - ez is néhány olyan jellemző, amely külön is rangot ad a benne lévőknek. Felföldi Mihály elmondta, hogy tevékenységük több fő pilléren nyugszik: szociális elkötelezettség és érzékenység, folyamatos közös képzés, tájékozódás és a közösségi, baráti szellem építése, mely kellő arányban jelenik meg a kecskemétieknél is. Távolságtartás politikától és vallásoktól, ideológiáktól. Egy nagy, egymáshoz pragmatikusan kapcsolódó és működő fogaskerékrendszer kicsi, de azonos elven működő részei lettek, akik világszerte gyakorolják is az összetartozást. Cseh Zoltán leköszönő városi elnök - minden tisztségben évenkénti kötelező rotáció van! - jó érzésekkel adja át a stafétabotot Fehér Dezsőnek. Közel kétszázezer forinttal támogatták egy sikeres karácsonyi képzőművészeti aukció eredményeként a Napsugár Otthon gyermeklakóit személyes ajándékokkal. Számos hasonló programjuk volt, amelyre ajándékozók és ajándékozottak is szeretettel emlékeznek. A Faragó Béla Gyermekotthon lakói közül többen részesülnek évi százezer forintos ösztöndíjkeretükből. Az új elnök egyik szívügye lesz a Gordon Iskola további támogatása. Meggyőződése, hogy ez a jó ügy még több aktív támogatót érdemel, és jó hírt hoz a világban a városnak is. Mint ahogy az is, hogy egy ifjúsági csoport létrehozását is tervezik. A Rotary családon belül, - már most is, csere alapon - pl. két héttől egy évig terjedő időre közülük többen eljuthatnak más országokba, világrészekre. Pályázhatnak alapítványaik különféle ösztöndíjaira, támogatásaira is. Első persze a saját személyes teljesítmény és áldozatvállalás- ebben mutatnak példát sokaknak.

Gyülekező az ünnepségre

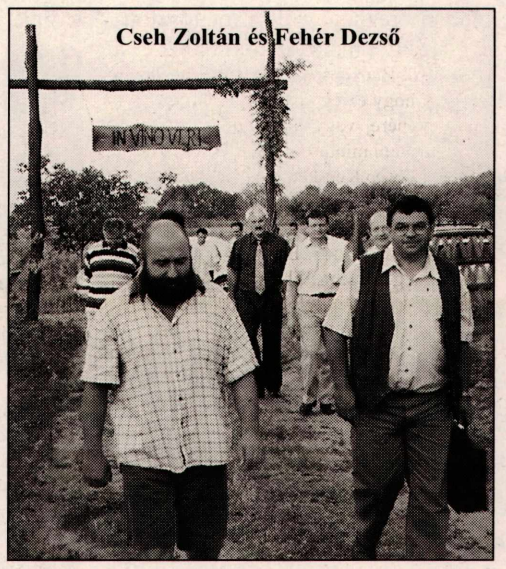

Cseh Zoltán és Fehér Dezső

Látogatás a kiskőrösi baráti borrendnél

Öltönyös - nyakkendősen és kötetlenebb körülmények között is volt módom benyomásokat szerezni a sokak számára talán túl zártnak, vállalkozói, úri klubnak hitt társaságról. Egyszerűen jó emberek, jó célokért, akik ennek érdekében veszik körül magukat egy olyan normarendszerrel, amit viszont szívesen be is tartanak. Kezdeményezően nyitottak a hasonló jellegű szervezetek felé, szívesen működnek ill. működnének velük együtt. Minden héten, azonos időben találkozik valamilyen program keretében a társaság - érdemes őket megismerni!

Felfedezték Kecskemétet

Ismerjük-e kedves városunkat, Kecskemétet?

Hát persze! - vágjuk a kérdésre a választ, de megdöbbenünk, ha valaki felvilágosításért fordul hozzánk egy-egy utca, intézmény keresésekor. Ismerjük a várost, mint egy hadiösvényen járunk munkahelyünkre, a megszokott bevásárlóhelyre, piacra (horribile dictu: kocsmába), aztán ennyi!

Azok a gyerekek, akik a Magyarország felfedezői Pro Patria Szövetség tagjai itt Kecskeméten, valamivel többet tudnak már a városról. Soós Zsuzsanna, Abdulina Adél, Szebellédi Imre, Fábián Tamás, Polyák Orsolya, Virágh Aliz, Kocsis Nikolett Klement Lucia, Karádi Klára (valamennyien a Magyar Ilona általános iskola tanulói) egészen biztosan, hiszen a nemrégiben befejeződött négyfordulós versenyen már számot is adtak felfedezői tevékenységükről.

Metzger István csapatvezető fáradhatatlanul szervezi a gyerekek számára a programokat, pédául a júliusi sárospataki nagytáborozást, amely egyik legnagyobb rendezvénye a szövetségnek. Hogy a 8-12 éves gyerekek olcsó nyaralási lehetőséghez jussanak, méghozzá úgy, hogy közben hasznos tudnivalókra is szert tegyenek, minden követ meg kell mozgatni. Metzger István is pályázatot adott be az Ifjúsági és Sportminisztériumhoz, kaptak is 15 ezer forintot. Hogy ennyi pénzből mire futja, azt azt hiszen, senkinek sem kell magyarázni. Azért a táborozás nem marad el, csak legfeljebb a szervezők homloka lesz borúsabb. Arra gondolnak, hogy a szép jelszavakat ennyire apró pénzre még se kellene váltani...

A kötelező segítségnyújtás kísérlete

Nincs szörnyűbb érzés, mint egy ártatlan kis állat szenvedését tehetetlenül szemlélni. A minapi, szélviharral kísért özönvízszerű eső után, későn este hazatérve, a lépcsőteraszba állítottbetonozott kb. 10 cm átmérőjű vascső aljáról fájdalmas nyöszörgést hallottunk. A sötétség és az időjárás nem tette lehetővé, hogy jobban megnézzük, mi lehet az.

Próbáltuk hallucinációra kenve elhessegetni magunktól a szinte elképzelhetetlen rosszat - ti., hogy egy kismadarat sodort éppen ide, ebbe, bele a vihar. Forgolódás, álmatlan éjszaka jött. A zseblámpa sem segített, a vascsőbe keresztbe, egy 4 cm-es másik vascső lett beépítve. Flex és falbontás nélkül mozdítani nem lehet, így attól lentebb látni sem. Egyszer a nyöszörgés megszűnt - hátha kimászott a 2 cm-es résen az a kis valami! Pár perc - és a hang fájdalmasan újra megszólalt. Párom a kötőtűt, szemöldökcsipeszt és az étekfogó szerszámot veszi sorra, amikor egy kis felkapaszkodni készülő tollas madarat pillantott meg! Mégiscsak van remény! Én a garázsba rohanok, hosszú, kemény drótot a végén meghajlítok (kettőt), hogy egy méter mélyre, a cső két oldalán beengedve majd felliftezetem óvatosan, a ki tudja, hogyan beesett ártatlant. Izzadó tenyér, remegő kéz - nehogy megsértsem, nehogy elkéssünk. És sikerül, jön fel újra! Egy villanás közben és a szemem majd kiverve, frissen kirepül a "végelgyengült": cinegepár egyik tagja. Merthogy az ő kis fészkük van ott lent! - , villámlik belém a lehetetlen. Aztán az izgatott leskelődés bizonyítja: öt-tízpercenként váltva hordja a pár a csőrében a szebbnél szebb, nagy bogarakat. Néhány pillanat a kerítésdróton, utána pedig egy villanás alatt liftezés egy méterre a cső aljára és vissza. (Visszfuvarban egy-egy tojáshéjdarabbal a csőrben.) Most már csak ilyenek izgatnak: nem fáznak-e ott lenn? Hogy fognak a "fészekből" kirepülni? Bár most már semmin sem lepődünk meg - közben nagy életigazságok jutnak eszembe: a "vak átkísérése a zebrán"… vagy "nagy a jóisten állatkertje…", "korszerű (fészek)építési technológiák meghonosodása", "az élővilág alkalmazkodása a környezet változásaihoz" és a többi...

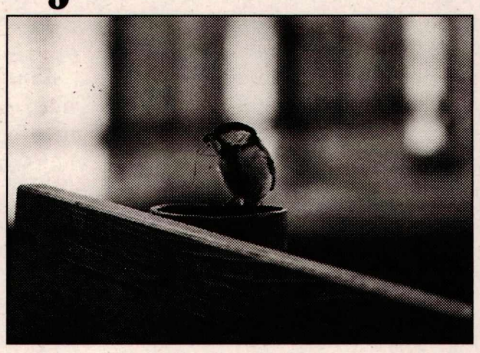

Azt hiszem, hogy lesz még néhány álmatlan éjszakánk…

PIRÓKANÉZŐ

Huszonhét évi bábos múlt relikviái, fotók, plakátok, meghívók és újságcikkek hevernek körülöttünk, amikor dr. Juharosné Molnár Piroskával, a Piróka bábszínház vezetőjével munkájáról beszélgetünk. Természetesen mint minden régebbi bábosnak, az ő pályája is a Cirókából indult, ahova dr. Balkay Tiborné ajánlásával sikerült bejutnia. Tizennégy évig dolgozott a Cirókában bábjátékosként, de olykor bábfigurákat is készített, például a Két szomoróchoz, a Holle anyóhoz, a Békakirályfihoz, a Kiskondáshoz és több más darabhoz. 1986-ban azonban szakadás történt az együttes életében. A Ciróka elindult a profi bábszínház felé vezető úton, néhány régi cirókás pedig dr. Juharosné Molnár Piroska vezetésével megalapította a Piróka bábszínházat, amely a mai napig amatőr együttesként dolgozik.

- Hogyan történt a külső szemlélő számára váratlan szétválás, és hogyan folytatódott a munka?

- Számomra nem volt ez olyan váratlan, hiszen a Báron László által vezetett együttesen belül már korábban érezhető volt a megosztottság, az újonnan érkező fiatalok és a régebbi bábosok között. A Ciróka a Katona József Színház bábtagozataként folytatta a munkát, mi pedig maradtunk az Erdei Ferenc Művelődési Központban, és hárman-négyen folyamatosan tartottunk előadásokat. Tovább játszottuk a korábbi sikeres darabokat és évente egy-két új előadást is készítettünk. Kialakítottunk egy olyan játékstílust, melyben ötvöztük a játszóházas és a drámapedagógiai tapasztalatokat és a gyerekeket aktívan bevontuk az előadásokba. Az árnyjátéktól a marionettig sokféle technikát alkalmaztunk. Később bérleti rendszerben játszottunk, és volt hét, hogy három-négy előadásunk is volt. Ezek kistermi produkciók voltak és a nagy érdeklődés miatt sok előadást kellett tartani, a különböző iskolás és óvodás csoportoknak. Ez igen nehéz feladat volt ezért később a színházterembe költöztünk át. Csak később derült ki, hogy ez komoly stílusváltást eredményezett, hiszen a gyerekeket itt már nem tudtuk bevonni az előadásba, ez már nem közös játék volt, hanem színházi előadás, ahol a bábok méretét és a színpadi mozgást is a megváltozott körülményekhez kellett igazítani, és persze a gyerekek itt résztvevőből közönséggé változtak. Ebben az időben, a 80-as évek végén sokat jártunk vidékre, bejártuk szinte az egész megyét. A művelődési központban megfelelő technikai feltételek állnak rendelkezésünkre, de ma már kevesebb előadást tudunk vállalni.

- Hallottam olyan véleményeket, hogy a Piróka stílusa túlságosan populáris, túlságosan a közönségnek játszanak. Ha lehet rangsorolni Ön a szakmai elismerést tarja többre, vagy a közönségsikert?

- Természetesen a közönség szeretete a fontosabb. A gyerekközönség nagyon fogékony és őszinte, és mi nekik játszunk. Romain Rolland mondta, hogy " a művész igazi hivatása, eljuttatni a fényt az emberi szív mélyébe." A világgal szemben mi ezt a gondtalan örömet próbáljuk megadni a gyerekeknek, hogy legalább az előadáson ne szorongjanak és ne érje őket újabb trauma. Az a hivatásunk, hogy szépet adjunk nekik. Az elmúlt héten például szarvasi iskolás csoport járt Kecskeméten, a gyerekek korábban hallották hírünket és mindenáron a Pirókát akarták látni. Ezek az áhítatos gyermekarcok nagy örömet és elégtételt jelentenek az időnként elhangzó rosszindulatú megjegyzésekkel szemben.

dr. Juharosné Molnár Piroska

- Milyen szakmai találkozókon és fesztiválokon szerepeltek az elmúlt években?

- Fontos természetesen a szakmai megmérettetés is és örömmel megyünk a fesztiválokra, ha hívnak. Szerepeltünk régebben a "Zsákomban a bábom" című találkozón, a Tiszántúli Bábjátékos Napokon, a Békéscsabai Nemzetközi Bábfesztiválon, a Kárpátmedencei Bábfesztiválon, a Csili Majálison, 1997-ben Budapesten a Bábos Világtalálkozón, és legutóbb 1999-ben a VII. Ökumenikus Templomi Bábjátékos Fesztiválon Nyergesújfalun.

Jelenet a Hüvelyk Matyi című bábjátékból

- Van e sajátos stílusa a csoportnak, és egyáltalán hogyan lehetne megfogalmazni a Piróka helyét a bábszínházak világában?

- Engem mindig, minden érdekel, kísérletezem, újat keresek. A formát és a zenét mindig az adott meséhez igazítjuk A darabból kapott inspirációra és a belső intuícióra hagyatkozva építem fel darabjainkat. Én a hagyományos bábjátékot szeretem, az avantgárd tőlem idegen. Hogy hol a helyünk? Nehéz kérdés. Bábos körökben sok helyen, sokan ismernek. A szakmai rangsort pedig lehet manipulálni, nem az ad igazi rangot. Beethoven szavai jutnak eszembe " Királyok és fejedelmek kinevezhetnek ugyan professzorokat és titkos tanácsosokat, címekkel és rendjelekkel ékesíthetik fel őket, de igazi nagyságot senkinek nem adományozhatnak."

- A bábjáték pedagógiai munkásságában is fontos szerepet kapott, meséljen erről.

- Óvodapedagógiai munkámat Kerekegyházán kezdtem, majd tizenöt évig dolgoztam a Kecskeméti Felsőfokú Óvónőképző gyakorló óvodájában, végül a Lánchíd utcai óvodából mentem nyugdíjba 1989-ben. Pedagógiai bábjátékkal 1981 óta foglalkozom, könyvet is írtam erről. Örömmel látom, hogy ez a téma ma már a Nemzeti Alaptantervnek is része. Nagyon sok iskolában, óvodában tartottam bemutató foglalkozást és óriási élmény egy ismeretlen gyerekcsapattal kipróbálni a közös munkát. A végén általában nem akarnak elengedni, mert itt a pedagógus és a gyerek kapcsolata egészen más. A gyerekekre való teljes odafigyelés jellemzi ezeket az alkalmakat és mindig a meglévő tudásukra, tapasztalataikra építem a folytatást. Így egy-egy témára közösen, együtt játszva alkotjuk meg a mesét. Több ilyen tanfolyamot tartottam pedagógusok részére és egyik bemutató foglalkozásomról készült filmet japán nyelvre is szinkronizálták. A bábjáték varázsa egyébként a családban is működik és elő fordult, hogy az unokám amit nem tett meg a nagymama kedvéért, azt szívesen megtette egy báb kérésére.

Írta:
Balanyi Károly

El a kezekkel képzeletünktől

Túlvagyunk az ez évi KAFF-on. Böngészem a megfejtését: Kecskeméti Animációs Film Fesztivál. Nem rajzfilmszemle, ahogy hajdan szótáramba beírtam.

Jó volt ez a többnapos baráti nyüzsgés városunkban!

Gyönyörű volt. Értelmiségi embert ez éltet: művésztársak, alkotások, felszabaduló alkotói erők és azok országlása. Országlása: hogy a kecskeméti főtéren készül a homokrajzfilm, hogy megpezsdül a város, kiállítások forgatagában szédül el az ember.

A filmekről most nem szólok. Esztéták dolga. Egy valamiről azonban igen. Volt egy tanácskozás. Tárgya ez volt: agresszió a tömegkommunikációban, tömegtájékoztatásban. Magyarul: erőszak a tévében, filmen, videón, videojátékban, interaktív videojátékban, interneten, sajtóban, rádióban.

Interaktív: ezt is megmagyarázom. Már nemcsak nézheted, hanem több játékban csinálhatod is az erőszakot. Résztvevője, cselekvője lehetsz, viselkedési mintát, erőszakosat tanulsz akaratlanul.

Napi egy órán túli tévézés már káros, állapította meg minden felszólaló e tanácskozáson: káros a szemnek, a fülnek, de leginkább a képzeletnek. S a ránkzúduló rengeteg erőszak a személyiségünket, képzeletünket hihetetlenül gyorsan átformálja.

Kísérlet. Képkockák. Kabátot segít fel az egyik ember a másikának. Egy köznapi, udvariassági gesztus. Gyermekeknek mutatják s kérdezik tőlük, mit látnak? Azt, amit, kabátot segítünk fel embertársunknak. Más gyerekcsoporttól negyedórás erőszakot ábrázoló videózás után kérdezik, mit látnak az előbb idézett képsoron (kabátfeladás), s mit válaszolnak? Valaki valakit hátulról támad! Fojtogatja! Leplet dob rá! Negyed óra alatt megzavarodik, összekuszálódik a képzelet.

S ez a negyedóra a beetetés. Azt senki sem tudja, hogy mit művel személyiségünkkel a soktíz, sokszáz órás tömegkommunikációs erőszak. Illetve mindenki tudja a választ, mondjuk ki: pusztítja, torzítja, rombolja!

El a kezekkel képzeletünktől!

Írta:
Pintér Lajos

Elsődíjasok öröme

Walter Anikó felvétele

Az 5. Kecskeméti Animációs Filmfesztiválon a Majmok kastélya című alkotás nyerte el az egészestés filmek kategóriájában az első díjat, de a gyerekzsűri különdíját is kiérdemelte. A koprodukciós siker a francia Jean Francois Laguionie (háttérben) rendezésében, Szilágyi Varga Zoltán (a kép jobb szélén) művészeti vezetésével született a Kecskemétfilm Kft és francia filmes műhelyekben. Szilágyi Varga Zoltán a legjobb látvány és képi világ kategóriájának díját is elnyerte.

A kép előterében Horváth Mari, aki a legjobb reklámfilm díjat kapta, éppen a KAFF szignáljáért.

Esőben a boldog végig

A KAFF 99 záróeseménye a főtéren zajlott: levetítették a Kecskemét város közönségének díját elnyerő, egész estés rajzfilmet. A történet fekete Afrikában játszódik, a nagy nyomorúságban élő törzsi falut még egy varázslónő is sanyargatja. Egészen addig, míg meg nem születik Kiriku (nevét megjegyezni egyszerűen képtelenség). Ez a nemes származású gyermek, (nagyapja rejtőzködő bölcs) végül megmenti a falu lakóit, de a varázslónőt is, aki önszántán kívül vált kegyetlenné.

A francia film angol feliratozással, magyar tolmácsolással pergett, s a viszonylag kevés néző közül kevesen bánták meg, hogy az egyszerre csak nekilóduló esőt kivárva kitartottak a boldog végig: ez a mese is házassággal fejeződött be, akárcsak a magyar népmesék.

Szomorúan aktuális a film mondanivalója: az emberek alapjában véve szeretnek gonoszak lenni. Aki pedig minden emberi gonoszság mértékét túllépi, az nem gonoszságában gazdagabb, hanem "csak" hatalma van.

Nem kevésbé bájosan közhelyes a másik üzenete: a kicsik nagyok szeretnének lenni, a felnőtt emberek pedig gyerekek. A harmadik, s talán nem is az utolsó: nehezen hisznek abban, aki hirtelen gonoszból jóságossá válik. (Persze fordítva sem kevésbé hihetetlen a váltás.) De hát ebben a mesében így történt, higgyük el, ez is lehetséges.

Filmen, fekete Afrikában.

n.m.

Kecskeméti közéleti lap Köztér

"Az egész látóhatár érdekel"

A Szíj Rezső nevéhez kívánkozó jelzők csokrából a következetes fogja át leginkább életművét. Kilenc esztendeje, első kecskeméti interjújában itt is megígérte: minden tőle telhetőt megtesz, hogy a magyarság saját lelke szerinti természetes életét élhesse. Jóra buzdító társadalmi tömörülések kovászembereként, a nemzeti értékeket feltáró és felmutató könyvkiadóként, mint eredeti meglátású műkritikus, lelkek megőrző és gondozó pásztora tartotta magát szavaihoz. Csupán az 1991-ben általa alapított Szenci Molnár Társaság könyvkiadója csaknem száz, a magyarság önbecsülését szolgáló kötetet adott ki, a művészi szép szolgálatában négy évtizede létre hozott Magyar Bibliofil Társaság továbbra is tényezője kulturális életünknek. Tevékeny életének legutóbbi évtizede visszamenőlegesen is igazolta az őt Bács-Kiskunban bemutató újságcikk címét: Szij Rezső, " az adományozó".

A megyeszékhely örvendetesen sokszínű képzőművészeti életében is számontartó, várakozó figyelmet keltenek a dr. Szíj Rezső - Kovács Rózsa Tudományos és Művészeti Gyűjtemény (Kollégiumi Képtár) kiállításai.

Az Újkollégium dísztermében most látható megnyitása előtt, először azt kérdeztem tőle, hogy egy dunántúli születésű, fővárosi lakos miért egy kiskunsági református egyházközségnek ajánlotta föl gyűjteményének nagy részét.

- Talán előbb arra válaszolok, hogy miért a református egyháznak adományoztam - családom megértésével - sok ezer darabos gyűjteményemet. Mert rendszerek, párttitkárok jönnek-mennek, az egyház marad. Továbbá, többször elmondtam, leírtam, hogy a református egyháznak óriási mulasztása van a művészetek terén. Nincs se építőművészete, se ének- és zenekultúrája. Szegény volt, nem tehetett róla. Puritán szellemisége, a kultúra történelmi Bokros csomagja, rengeteg kárt okozott a magyarságnak. Persze ez is szegénységéből is következett. Miként tehetnék valamit jóvá? Ez foglalkoztat ifjúságom óta. Távol áll tőlem a deheroizálás szándéka, mert a múlt történelem és a történelem mindig kényszerhelyzet. Egyházamat nem engedem bántani. Segítek, ha fogadó félre találok.

- Kecskeméten talált?

- Olyan megértőket, akik szívesen vették felajánlásomat. Szabó Gábor esperest. A világiak közül Sz. Tóth Gergelyt, Szabó Dénest említem elsősorban, de másoknak is köszönhetném együttműködésüket. Segítségükkel talán elérhető, hogy a gyűjteményből a most fehér falu iskola irodáiba, az egyházközségi helyiségekbe is kerüljenek a falra érdemleges képek.

- Az e kiállítás rendezésében közreműködő Dunszt István tanár úrtól tudom, hogy máris több festmény díszíti a tanárit. Ha már itt tartunk, hadd kérdezzem meg kényszerű újságírói bugyutasággal, hogy a mostani tárlatból melyik művet ajánlana állandó láthatásra, melyik áll legközelebb szívéhez.

- A kérdés jogos. A baj az, hogy én nem az a fajta műbarát vagyok, akinek csak egy irányzat tetszik, vagy valamelyik művésztől csak egy mű tetszik. Az egészet szeretem látni. Mestereim sem voltak az ízlés tekintetében csőlátásúak. Minden irányzattal jóban voltak. Azt tanultam tőlük, hogy minden műalkotásnak megvan a maga jelentősége, tehát az úgynevezett másod- vagy harmadrendű művész alkotásainak is. Szemléletesebb hasonlattal élve - gyakran használom-, a létra minden fokára szükség van, csak ne tévesszék össze helyüket, a jelentőségüket. Erre az alkotókban sajnos megvan a hajlandóság. De nem akarom megkerülni kérdését. Ha mindenképen döntenem kellene, Rudnay három gyönyörű akvarellje közül nagy tusakodás után az előtérben lévő képet választanám. Miért? Hangulatilag ez tetszik a legjobban, témájánál, mondanivalójánál fogva? Nem tudom eldönteni! Szentiványin is erősen gondolkodnék.

- Ha jól számoltam, mintegy 30 alkotásával szerepel gyűjteményében. Most is többet kiállított ezekből.

- Szentiványi Lajos tombolt a színekben. 1947-ben Pogány Ödön Gábor a Művészet forradalmai című könyvében a következőt írta, - hangsúlyozom 1947-ben - a tónusok gazdagságában nincs senki, aki a magyar festőművészek közül felülmúlná. Elárulom, kolorista igényű vagyok, szeretem a világos színek gazdagságát, ugyanakkor meg tudom becsülni az úgynevezett monokróm (egyszínű) művészetet is. Egy Barcsayt, egy Kurucz. D. Istvánt nagyon is tudom a maguk helyén méltányolni, de éhes vagyok a színre.

- Tudatosan törekedett tehát tárlata sokszínűségére?

- Számoltam azzal, hogy ez zavart kelthet bizonyos ízlés híveiben, akik nem igényesek erre a sokféleségre. Tudom, hogy az élet millió apróságból tevődik össze, a világnak is millió oldala van, legyen az emberi sors, lelki gond, folyamat, változás. Az élet végtelen gazdag formában, színben. Nem tudtam lerögződni egy irányzat mellé. Mindegyikből a maradandó értéket keresem. Lehettem volna egyetlen irányzat gyűjtője, de. engem az egész látóhatár érdekel, mint történészt is, mint írót is. Nem a divatok után mentem, azt néztem, hogy nekem ez a kép mond-e valamit évek múlva. és a műértőnek is érdemes lesz-e ezzel a képpel együtt élni, mert a jó kép a műbarát szemében mindig jobb, a gyenge egyre inkább elárulja a maga gyengeségeit.

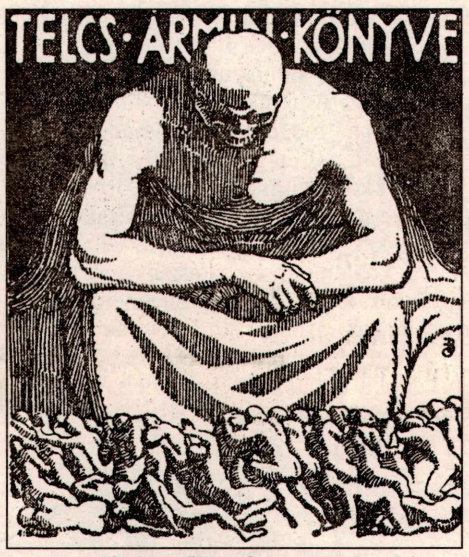

Az exlibris gyűjtemény egyik darabja Beck Ö. Fülöp alkotása

- 1990. október 7-én kelt ajándékozási nyilatkozatában kifejtette, hogy a kulturális főhatóságok által nemzeti értéknek nyilvánított könyvtárának átadásával is segíteni szeretné a kecskeméti református gyülekezetet. Szólni illene Szíj Rezsőről a könyvgyűjtőről, a nyomda- és könyvtörténészről, a bibliofilia hivatott tudósáról. Sokoldalúsága, mindent összefüggéseiben vizsgáló kutató szenvedélye, az a törekvése, hogy hasznos akarat legyen, közösségeket teremtsen, a reformeszméit ebben a teremben rokonérzők előtt kifejtő Németh Lászlót idézi számomra. Ilyen emberekre gondolhatott a minőség forradalmának meghirdetője, mint Kecskemét történetének egyik legönzetlenebb és legjelentősebb kulturális mecénása, a magyarság érdekeinek egyetemes látókörű szolgálója, Szíj Rezső.

Írta: Heltai Nándor

Dán Kulturális Egyesület alakult

Az alakuló ülés résztvevői. Az első sorban dr. Dombovári Ottó

Lapunk is többször beszámolt már a Dán Kulturális Intézet Kecskemétet is folyamatosan gazdagító, sokszínű programjairól. A közelmúltban hihetetlen lelkesedéssel megalakult a Dán Kulturális Intézet-Egyesület, a jelenlévő százhat alapítóval. Elnök dr. Simonyi András, hazánk brüsszeli NATO nagykövete, titkár pedig a fő kezdeményező: dr. Dombovári Ottó ügyvéd lett. Választmányi tagok: Tonács Éva, Ficsor József, Leskowszky Albert és Pető István.

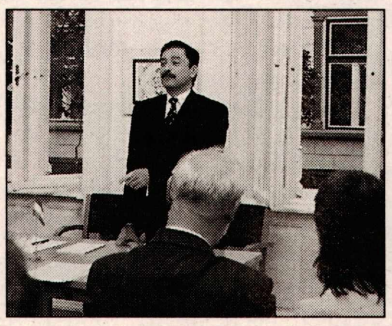

Dr. Simonyi András NATO nagykövet, egyesületi elnök a bemutatkozó beszédét tartja. (jobbra)

A pozsonyi Kalligram bemutatkozása

Szigeti László, a pozsonyi Kalligram könyvkiadó vezetője az ünnepi könyvhét vendégeként járt Kecskeméten, és munkatársaival a Katona József Könyvtárban találkozott az érdeklődőkkel.

A könyv ünnepének méltatása mellett röviden kitért arra a kérdésre is, hogy kik azok az emberek, akik a mai világban is kitartanak a könyvek mellett? A válasza igen érdekes volt: nem hiszi, hogy a boldog emberek olvasnak, inkább a nyugtalan, kíváncsi természetűek. Érdemes elgondolkodni ezen a véleményen is. Aztán beszélt arról is, hogy Pozsony városában sincs másként, mint mifelénk: a kiadó vezetőjének leginkább a pénz után kell szaladgálnia, hogy kiadhasson. Például olyan értékes tanulmányokat, mint amelyet Zsadányi Edit készített a kecskeméti könyvhétnyitón szintén jelenlévő Krasznahorkai László irodalmi munkásságáról. Pályi András, mint műfordító mutatkozott be, elmondva, hogy a lengyel Gombrowicz műveit nemigazán könnyű magyarra áttenni.

Szigeti László, Pályi András, Zsadányi Edit és Krasznahorkai László

A Kalligram Kiadó megjelent könyvei: Grendel Lajos: Tömegsír, Krasznahorkai László: Háború és háború, Szigeti László-Mészöly Miklós: Párbeszédkísérlet, Tőzsér Árpád: A nem létező tárgy tanulmányozása, Zsadányi Edit: Krasznahorkai László, Gombrowicz: Drámák - megvásárolhatók a kecskeméti könyvesboltokban.

Piaristák kerti ünnepélye - falak között

Pünkösdi kerti ünnepélyt szervezett a Piarista Gimnázium. Az időjárás azonban hatásosabb szervezőnek bizonyult, mert a vendégeket, házigazdákat egyaránt az iskolaépület falai közé szorította. A szervezettség azonban áthidalta a kellemetlenséget, s nagy érdeklődés mellett színvonalas programokat élvezhetett a közönség, amelynek traktálásáról sem feledkeztek meg. Fellegi Jenő volt piarista diák, ismert fényképész (balról) a Diákszövetségért Aranykoszorús Emlékérmét veszi át Szűcs Ernőtől, az Országos Piarista Szövetség elnökétől. Mögöttük (középen) dr. Frigyesy Ferenc, a helyi elnökük.

Érseki munkalátogatás

"Van amikor gondolok egyet, délután ötkor odaszólok az egyházmegye valamelyik plébánosának és fél hétkor már ott misézek" - mondta nemrég Bábel Balázs Kalocsa-Kecskemét egyházmegye koadjutor érseke a Köztérnek. A széchenyivárosi látogatást ugyan korábban megbeszélték, de igazi, késő estébe nyúló munkalátogatásnak is nevezhető az a program, amelyet a Szentcsalád Plébánia közösségénél töltött a közelmúltban,

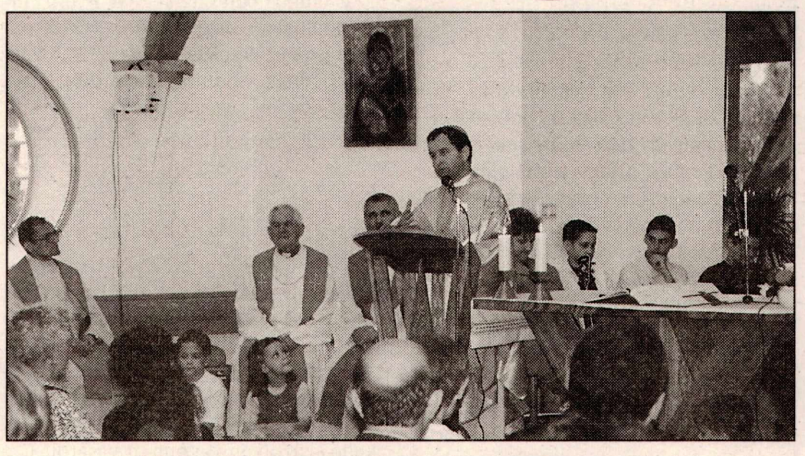

Főpásztori szentmise a széchenyivárosi kápolnában

BARBARIKUM-INFÓ 2.

Ha egy virtuális újságos standot meglátogatunk az interneten, több mint 350 hazai sajtótermék digitális változatát találjuk, és a környező országok magyarságának is kerek 20 orgánumát.

Ezek a nyomtatott változatot nem helyettesítik, az újságlapozás hangulatával nem szolgálnak, de a helyi híreket elviszik a távolba szakadtakhoz, akik számára késedelmesen és túl drágán jutna el hagyományos formában. A határon túliak nagy számát épp emigránsaik sokasága indokolja, akiket informálva, ügyük távoli, díjtalan lobbystáiként is számon tarthatnak. Az anyagi ellehetetlenülésben vergődő szabadkai Hét Nap is folyamatosan olvasható a neten, bizonyítva, hogy az amúgy is számítógépen készülő szöveg netre tétele csekélyke költség. E téren anyagi akadály aligha lehet.

Próbáltam Magyarország szegényebb régióiban is virtuálisan körülnézni, Békésben és Szabolcsban több médiát is megtaláltam, - alig hiszem, hogy lenne még egy Kecskeméttel összemérhető magyar város, amely legalább egy sajtótermékének ne készülne digitalizált verziója. A Kecskeméti Lapokat ugyan némely kereső kínálja, de csak az 1997 május 22-i - nyilván elavulhatatlanul izgalmas - számát.

Hiába a Forrás igényesen megformált honlapja, hiába néhány középiskolánk országos színvonalú netes újságja, - ezek legfeljebb civilizáltabb jövőt ígérnek -, jelenleg nincs olyan közéleti híreket közlő helyi orgánum, amit az elszármazott, távolban élő barátaink keresnek.

Rólunk a leggazdagabb sajtóforrásnak ma a Roma Információs Centrum látszik, a lokálpatrióta elkötelezettségét oly gyakran hangoztató helyi sajtó "dicsőségére". Nem is a jelenlegi olvasók, de az a tőke, amelynek hirdetéseiből él, és amely a város jó vagy rossz hírével (is) kénytelen gazdálkodni, joggal várja el, hogy korszerűbb formában is, a város kulturális tekintélyéhez méltó módon tájékoztasson, hogy mi írjuk a híreket magunkról a neten is.

Két hónappal ezelőtt még 1012 angol nyelvű dokumentum volt Kecskemétről az AltaVista keresőben, ma 800 sincs. Miután sok helyi, idejétmúlt szemetet eltakarítottak, mellbevágó a mustra: multik, országos konszernek, külföldi idegenforgalmi szervezetek, Kecskeméten szervezett rendezvények kapcsán a fővárosi sajtó, szóval mindig mások híreznek rólunk, mi, magunk, alig-alig.

Ezért valamelyest hibáztatható a helyi felsőoktatás is. Míg más városokban egy-egy főiskola hallgatói akár több száz honlappal is megbővítik a településsel kapcsolatos dokumentumok számát, addig Kecskeméten a négy felsőoktatási intézmény közül kettőnek egyáltalán nincs honlapja (!), lényegében a harmadiknak sincs, mivel információt csak fővárosi anyaintézményéről nyújt. A negyedikről, becsülve most hogy egyáltalán van, inkább semmit…

A barbárokat a civilizáltaktól - többek között - az különbözteti meg, hogy PR-jüket az utóbbiak végzik gyakran ellenükre. Így azután történelmüket is mások írják helyettük. Végső soron énképük is a civilizáltak tükrözte módon képződhet. A virtuális Kecskeméttel most éppen ez történik.

Biztos, hogy városunk ennyire megrekedt fejlődésében és inkább csak múltbéli javait éli föl?

Biztos, hogy a valóságban is oly gyorsan marad le hazai versenytársaitól, mint ahogyan az most a világháló monitorain látszódik?

Csak az biztos, - de az holtbiztos! -, hogy a virtualitás valóságteremtő erő. Azaz, ha nem következik sürgősen pozitív fordulat, a nagy európai versenyfutásban lemaradunk, és az Európai Uniónak - ahol már ma is legfontosabb kommunikációs csatorna az Internet - végleg perifériájára szorulhatunk.

Írta:
Hideg Antal

Az Alföldi Tudományos Intézet véleménye az internetről, a városképről és a ő szerény szerepükről

Bizony nem örömmel olvastam Hideg Antal két írását, s dr. Szécsi Gábor válaszát városunk INTERNET megjelenítéséről. Csak az elmúlt Köztér-szám két írásában ötször voltunk megemlítve, anélkül, hogy igazán megszóláttattunk volna, s kiderülne a kedves olvasó számára is, hogy miről is van szó? Hogyan keveredett, divatos kifejezéssel élve, "kabátlopásba" az MTA RKK Alföldi Tudományos Intézetének kecskeméti számítóközpontja, s az ott elhelyezett Kecskemét honlap?

Egy olyan közszolgálati, tehát az adófizetők pénzéből működő kutatóhelynek, mint a mienk is, az alapkutatás mellett kötelessége, hogy a működéséhez kapcsolódó legkorszerűbb technikai felszereltségét ne csak "öncélúan" és kizárólag a kutatás érdekében használja. Intézetünk 5 éve, az MTA által is támogatott ún. Nemzeti Informatikai Infrastruktúra Fejlesztési Program keretében jelentős, s akkor igen modernnek tekinthető számítóközpont birtokába jutott. Az egész programot vezető Kevitzky László főtitkár úr a felavatásakor azt mondta, hogy hiteles, értékes közszolgálati feladatokra ajánljuk fel a kapacitásunk egy részét a város és a megye számára. Merász József polgármester úrral megállapodva így készült tehát Kecskemét első, általános, s ma is szép kivitelűnek tetsző INTERNET-es ismertető honlapja.

Elkészültekor, TÖBB, MINT NÉGY ÉVE, sokáig az INTERNET-es szavazással működő legszebb 100 magyar honlap középmezőnyében foglaltunk helyet vele, sőt ha, jól emlékszem az első tíz magyar város között voltunk akkor, akinek egyáltalán volt ilyen számítógépes, Internetes ismertetője. Még Brazíliából is kaptunk levelet, hogy a valóságban is nagyon vonzó hely lehet ez a város, s hazánkba készülve az illető, írta: ide bizonyosan ellátogat.

Azt azonban tudjuk, hogy ebben mai globalizálódó és a világhálóval összekötött számítógépes világunkban nem négy-öt év, hanem négy-öt hónap is hatalmas fejlődést eredményez. Sajnos azóta hiába ostromoljuk városunk vezetését, hogy csekély - hangsúlyozottan nem piaci, hanem önköltséges közszolgálati - költségen újítsuk fel a város honlapját. Szervezzük össze, úgy, mint e programokat általában hívják, intelligensen, a városról szóló, s az INTERNETRE való információkat. A polgármester úr által a cikkben említett "támogatásunk" tehát nagyon régen volt, akkor is kevés, s azóta semmi. Pedig mi most is szívesen vállalnánk ilyen feladatot.

Több új tervezetet is készítettünk erre, s talán valóban le lehetne győzni azt a néhány századmásodperces "látszólagos" távolságot, amíg a Városházáról elektronikus úton átkerülne hozzánk a nyilvánosságra szánt információ.

Az Akadémia belső támogatásával mi a saját honlapunkat már régen korszerűsítettük, tartalmában, formájában megújítottuk. Minden érdeklődő megtekintheti a www.rkk.hu címen. Nagy örömünkre sokan keresik fel. Nemcsak a mienket, hanem a FORRÁS-t is, sőt a közlemúltban elkészült megyei területfejlesztési koncepciót tartalmazó írásunkat, amelyet már a megye több helyén töltenek le pályázatokhoz, s talán helyi, a helyről szóló - s így, a legmodernebb módon hozzáférhető - tudás megszerzéséhez is.

Akadémiai kutatóintézetünk, a város nálunk elhelyezett, tájékoztató (nem hivatalos) honlapjáról szóló "köztéri" sajtóvitát kifejezetten "akadémikusnak" és egy kicsit sajnálatosnak tekinti. Tulajdonképpen miután már négy éve nem kaptunk semmilyen forrást, támogatást, információt a megújítására akár meg is szüntethetnénk a hozzáférhetőségét, de hát nem akarjuk megfosztani a lehetőségtől azt a ma is számos érdeklődőt, aki "belátogat a gépre", mert akkor még ennyi sem lenne kint a világhálón Kecskemétről. Szeretnénk kifejezni, továbbá azt a változatlan partneri szándékunkat is, hogy legjobb tudásunkkal vállaljuk a honlap időtálló, akár településtudományi értékű részeinek megújítását, fejlesztését.

S hogy miért is fontos ez, talán annak illusztrálására legyen itt végül egy kis statisztika:

Ebben a hónapban (május 21-ig) , 430-an látogatták ezt a honlapot. Az idén 4722-en, 46 országból, Tajvantól Dél-Afrikán és Amerikán át Norvégiáig. Azt, hogy mit tudhatnak meg ily módon Kecskemétről valóban fontos. De csak az tehet érte, róla, aki az információ birtokosa, s felelős annak nyilvánosságáért.

Mi, mint közszolgálati kutatóhely csak ezután következünk, s technikánk segítségével igyekszünk közvetíteni és szolgálni. A régió, a térségünk, a város kutatását és az információáramlást egyaránt.

dr. Csatári Bálint
Az MTA RKK
Alföldi Tudományos Intézetének
igazgatója

Kecskemét gyümölcsfőváros?

Kecskeméten egy barackfa
Arany barack terem rajta
Szedd le rózsám a barackját
Ne bántsd annak gyönge ágát.
(1856-57-ben tanulta Kálmán Farkas)

631 esztendeje városi rangú településünket számos évtizeden át okkal nevezték "a gyümölcs városának".

Egy évszázada a város határában több mint 600 ezer gyümölcsfa, az akkori Magyarország gyümölcsfaállományának egy százaléka segítette a kecskemétiek megélhetését, növelte az ország jövedelmét. Már akkor is a kajszi volt a legkelendőbb és a leghíresebb, noha kedvelték a szilvát, almát, és a meggyet is.

A válságok örökösek?

A fővárosi lapok versengve tudósítottak a látványosságnak sem utolsó "kecskeméti barackszüretről". Néhány héttel az első világháború előtt a Pesti Hírlap így méltatta "Este 8-órakor kezdődik meg a vándorlás a nagy piacra és tart reggel 2 óráig, amikor minden gyümölcs fel van szállítva s ahol a kereskedők százai a világ minden részéből kapkodják el a gyümölcsöt jó áron és szállítják tömérdek mennyiségben".

Gondban, bajban akkor sem volt hiány. Többször a fagy temette el a gazdák reményeit, bő terméskor "az árakba esett be a kolera".

A monarchia széthullásával átmenetileg le kellett mondani számos Lajtán túli piacról.

A termelési költségek emelkedése gyorsította a gazdák végzetes eladósodását. A Duna-Tisza közi Mezőgazdasági Kamara kiváló vezetője, Gesztelyi Nagy László szerint: "Tudvalevő, hogy nálunk évek óta nem termelési, hanem értékesítési válság van. Áll ez elsősorban az Alföld zöldség- gyümölcstermelés közönségére, amelyik helyzete ma igazán nagyon válságos. A Bethlen kormány felismerte: "Magyarország gazdasági talpra állításának nagy nemzeti munkájában tehát elsőrangú kötelesség a mezőgazdaság védelmének és fejlesztésének biztosítása." Ezért az osztrákoktól 500 iparcikkre tett engedménnyel vámmentességet kaptak jó néhány kertészeti termékre, egyebek között a sárgabarackra, cseresznyére, meggyre.

Az egész országnak ide kell figyelni

A város mint testületkezdeményezésekkel támogatta a gyümölcsexport fellendítését. 1926 júniusában sok-sok termelőt, kereskedőt, közvéleményformálót meghívott a Magyar gyümölcs napjára. Móricz Zsigmondot elámították a szőlők és gyümölcsösök. "Az ember beleszédül: hát ilyen kincsek vannak a magyar földben és a magyar ember munkás kezében?...

És jönnek a politikusok ordítva egymás ellen s fogvicsorgatva… És kell valakinek szegénynek lenni és éhezni? Magyarországnak Európa, sőt a világ kertjévé kell lenni - mondtam."

1933-ban a városi idegenforgalmi hivatal 1200 csomag barack értékesítésével enyhítette a gondokat, Kiss Endre polgármester aranybarackot kapott három év múltán a rekordtermés hasznosításáért.

Az európai nagy lapokban a tanács hirdetéssel hívta föl a figyelmet az óriási baracktermésre. (Egy grázi kereskedő százötven vagonnyit vásárolt.)

Értették az idők szavát. A századfordulótól 1935-ig megkétszerezték a gyümölcsfa állományt, a kajszifák száma több mint háromszorosára növekedett. Csak 1928-at követő nyolc évben 23 ezer vagonban 13 millió mázsa gyümölcsöt szállítottak el Kecskemétről.

A világgazdasági válság reménytelenségéből kiutat kereső Móricz Zsigmond újra és újra követendő példaként ajánlotta. Kecskemétet. "Az egész országnak ide kell figyelni, egy tehetséges város tempót diktál a gyümölcstermelés terén" (Gyümölcs Eldorádó, 1934).

A második világháború utáni földosztás, Európa remélt megbékélése táplálta sokak bizodalmát. A földrész gyümölcsöskertjének egyik számon tartott kirakata marad Kecskemét. 1963 tavaszán még az urbánus Karinthy Ferenc is így lelkesedhetett a Magyar Nemzet hasábjain: "Az út két oldalán virágzanak a barackosok, almások, bódult parfümös szerelmi díszben." A mezőgazdaság úgynevezett szocialista átszervezését követő tagosítások, a nagyüzemi táblák kialakítása során azonban ezrével kivágták a szőlők közötti és szórvány gyümölcsfákat. A pótlásukra telepített gyümölcsösök nem hozták meg a várt eredményeket. Csupán a hetvenes évek egyik ötéves tervében hatezer hektárral csökkent Bács-Kiskunban nagyüzemi gyümölcsösök területe. 1980-ban Varga Domokos Aranyhomokon című könyvében már befejezett tényként emlegette a kajszi-kultúra eljelentéktelenedését. "Kérdés, hogy egy-két emberöltő múltán is a szóló szőlő hazája lesz-e még a Homokhátság? Jósolni bajos. Jómagam mégsem gondolom, hogy olyan gyors pusztulás felé haladnak a szőlők, mint mondjuk a kajszibarackosok."

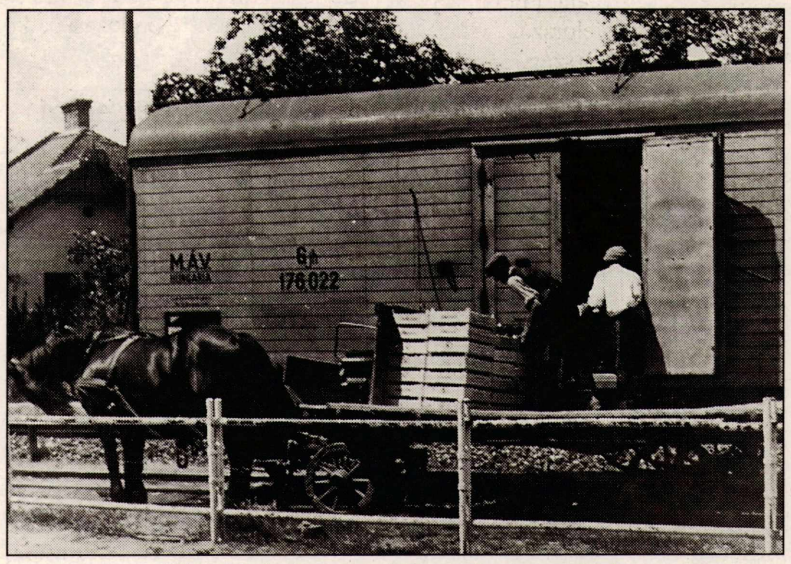

1934. Indul a kecskeméti barack a nagyvilágba

A faállomány csökken

"Szertefoszlott egy hagyomány? sajnálkozott a nyolcvanas években a Magyar Nemzet munkatársa, amikor Kecskemét legnagyobb és legjobban vezetett mezőgazdasági szövetkezetében a ráfizetés miatt minden második almafát kivágtak. A szakemberek a rossz jövedelmezőséget, a kiszámíthatatlan átszervezéseket okolták a termelési kedv lanyhulásáért. Hiába figyelmeztetett, könyörgött néhány év múltán a megyei tanács főkertésze "A homoki üzemi kajszi faállomány csak negyede a 10 év előttinek és azt sem tudjuk megmenteni, hacsak központi támogatással szervezett intézkedés nem történik."

Századunk utolsó évtizede sem hozott jobb napokat a homokhátsági gyümölcsösökre.

A legújabb statisztikai kimutatások szerint régiónkban "a gyümölcstermelés mennyisége folyamatosan, az országét meghaladóan csökken, ennek következtében a régió fokozatosan veszít súlyából".

Táplálná a reményt, ha legalább a a gyümölcs fővárosának nevezett városban közügy lenne a kajszi, az alma, a szilva jövője, ha a megyeszékhely választott irányítói, irodavezetői, tanácsadói között szakképzettségük, érdeklődésük, családi hagyományaik révén többen kötődnének személyesen a gyümölcstermesztéshez.

Néhány hete részt vehettem a baracktermelők országos, jakabszállási tanácskozásán. A gondos szervezés, a szíves vendéglátás, az idei jó termés sem feledtethette a bizonytalan jövőt. Állja-e a versenyt az ízes magyar (kecskeméti) barack, a többi gyümölcs az Európai Unió kíméletlen versenyében?

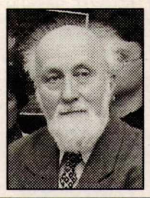

Írta:
Heltai Nándor

Kecskeméti közéleti lap Köztér

A legfontosabb erőforrás a tanár egyénisége

Ezen a nyáron húszadik alkalommal rendezik meg Kecskeméten a Kodály Szemináriumot, melyhez ezúttal Nemzetközi Szimpózium is társul neves előadók közreműködésével. A jubileumi rendezvényről is beszélgettünk Erdei Péter Liszt díjas karnaggyal, a Kodály Intézet igazgatójával.

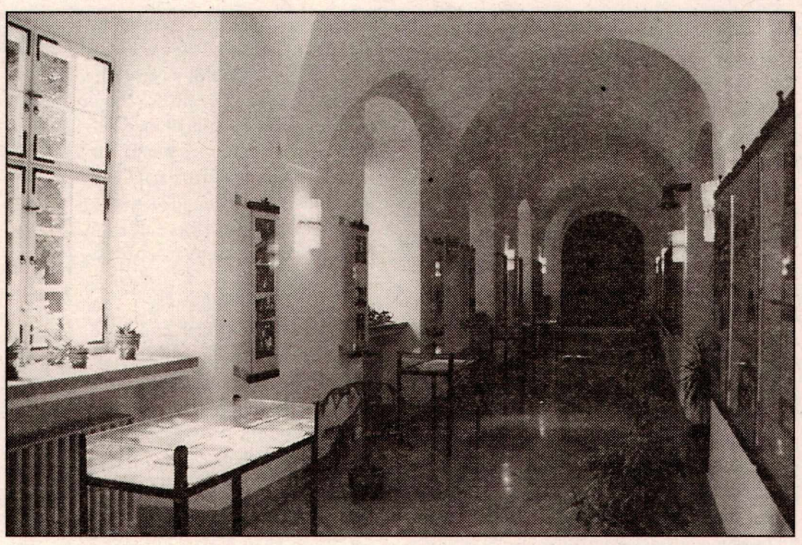

Az intézetről

- Mennyiben tekinthető a Kodály intézet a Kodály életmű-kutatás központjának?

- Elsősorban a pedagógiai vonalon érzem úgy, hogy centrum lettünk. Az a cél hívta életre az intézetet, hogy a kodályi filozófiának a hétköznapi gyakorlatban való érvényesítését segítse elő. Ez egy olyan énektanárképző műhely, amely lehetővé teszi, hogy szakmailag és szellemileg felkészült szakemberek munkálkodjanak ezen az iskolákban.

- Hogyan nyilvánul meg az intézet szakmai kisugárzása?

- Volt tanítványaink mind az öt kontinensen jelentős munkát végeznek, sokan közülük igen jelentős szakmai pozíciót töltenek be, így tovább is terjesztik mindazt, amit itt tanultak. Valóságos erjesztő gombák, élharcosok lettek, akik Kodály harcos, megújító szellemét vitték magukkal és maguk is tenni akarnak.

Erdei Péter - 1968-ban végzett a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola középiskolai énektanár és karvezetőképző tanszakán, majd négy évig az Amerikai Egyesült Államokban dolgozott.

1973 óta tanít a Zeneakadémián, 1974 szeptembere óta a Kodály Intézet igazgatója.

1975-től a Nemzetközi, 1978-tól a Magyar Kodály Társaság elnökségi tagja, illetve alelnöke.

1977-től vezeti a Kecskeméti pedagógus Énekkart. Külföldi utak: Csehszlovákia, Finnország, Ausztria, Lengyelország, Olaszország és Görögország.

1972-ben, 1983-85-ig és jelenleg a Debreceni Kodály Kórus, 1990-92-ig a Magyar Rádió Énekkar vezetőkarnagya.

Külföldi előadások, mesterkurzusok, zsűrizés: Anglia, Írország, Norvégia, Kanada, Ausztria, Lengyelország, Finnország, Szovjetunió, Dánia, Ausztrália, USA, Olaszország, Korea, Görögország.

1991-ben az USA-beli Capital University díszdoktorává avatta. Kitüntetései: 1992 - Katona József díj, 1992 - Liszt díj, 1995 - a Magyar Köztársaság tisztikeresztje.

- Találkozik időnként a volt növendékekkel?

- A legkülönbözőbb fórumokon. Május elején például Írországban, Cork város kórusversenyének zsűrijében örömmel láttam, hogy a kamarakórus kategória győztese egy 10 évvel ezelőtt nálunk végzett tanárnő kórusa lett. Ennek a győzelemnek a gyökerei Kecskemétre nyúlnak vissza. Az Egyesült Államokban elementáris nagyságú a Kodály elvek szerint dolgozó tanárok száma. Szervezetük meghívott egy konferenciára, ahol 800 pedagógus gyűlt össze, külön szállodát béreltek, már-már zavaró volt a rengeteg pedagógiai segédanyag, és persze kiállítás és vásár is társult a rendezvényhez. Japánban magyar minta alapján szerveződik a gyermekkórus mozgalom, több tucat hazai szakember járt már kint vagy létesített kapcsolatot japán szakemberekkel, kórusokkal. Nagyon népszerűek a kortárs magyar szerzők, különösen Kocsár Miklós művei.

- Az oktatáson kívül, mely területeket emelné ki az intézet tevékenységéből?

- A sajnálatosan leépülő kottakiadásban az intézet hiánypótló szerepet vállal, elsősorban kortárs magyar művek megjelentetésével. A partitúrát floppyn tároljuk, s a megrendelés alapján annyit nyomtatunk belőle, amennyire szükség van.

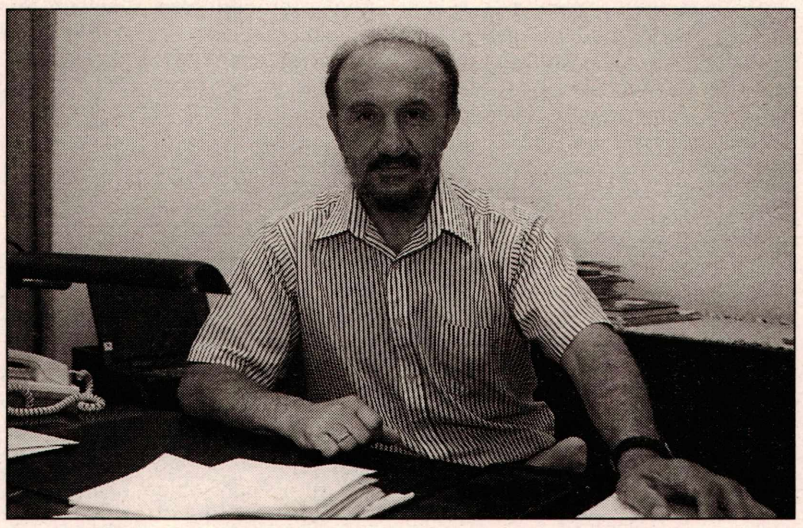

Igény szerint 50-100 példányt akár egy héten belül tudunk postázni. A könyvtárunk és az archívum a nemzetközi zenepedagógiai irodalom első számú terepe.

A Kodály irodalom különlegességei nem utolsó sorban a hagyatékok révén kerültek hozzánk. Legutóbb például a Budapesten tragikus hirtelenséggel elhunyt Dr. Jean Sinor családja jelezte, hogy hagyatéka (többek között 30 folyóméter könyv!) az intézet gondozásába kerül.

A Szemináriumról

- 1970 óta ez már a 20. Nemzetközi Kodály Szeminárium. Mi változott 30 év alatt?

- A program szerkezete áttörtebb lett, többféle specializálódásra ad lehetőséget. Ahogy a résztvevők felkészültsége is differenciáltabb, a kínálatnak is annak kell lennie. Az a célunk, hogy a már sok tudással, tapasztalattal rendelkező szakembereknek is lehetőséget adjunk a továbbfejlődésre, ugyanakkor a kezdő lépeseknél is segítsük az ide érkezőket.

- Hány résztvevőre számítanak az idén?

- A résztvevők száma általában kétszáz körüli, s ez egyben a kapacitásunk maximumát is jelenti. A külföldiek többségben lesznek az idén is, de nagy örömünkre szolgál, hogy 30 határon túli magyar pedagógust fogadhatunk. Ők három hétig itt élnek Kecskeméten, megismerik a várost, a környéket, így a szemináriumok és persze a szimpózium idegenforgalmi szempontból is jelentős.

- Ön a kezdetektől tanít is az intézetben, a Zeneművészeti Főiskolán, mesterkurzust vezet a szemináriumon. Milyen szerepe van a tanárok személyes kvalitásának, vonzásának a kurzusok iránti érdeklődés fenntartásában?

- Minden iskola legfontosabb erőforrása a tanári kar, ez jelenti a minőséget és persze az egészséges versenyszellemet, a vonzerőt is a zenei pálya, a kórusvezetés vagy a zenepedagógia iránt. Jól teszi minden vezető, ha olyan szakemberekkel veszi körül magát, akik egymást inspirálják, húzóerőt, mozgósító erőt jelentenek, mert ez a fejlődés útja. Az iskola értéke, szellemisége múlik ezen pozitív vagy negatív értelemben egyaránt. Itt egy nagyon jó testület jött össze, ami nyaranként, a szemináriumon idején kibővül.

- A korábbi években főiskolásokból álló kórus állt össze a kargyakorlatok "laboratóriumi" kórusaként, most az Ön által vezetett Debreceni Kodály Kórus fog közreműködni. Mi indokolja a profi együttes alkalmazását?

- Elég magas szintű a kurzus anyaga és a jelentkezők szakmai előképzettsége is komoly. Nem kockáztathattuk, hogy az ifjúsági együttes véletlenszerű szólam-arányai, illetve aránytalansága, - ami sajnos ez elmúlt években előfordult, - hátrányosan befolyásolják a munkát. A professzionális kórus közreműködésével rögtön a művészi munkára lehet koncentrálni. Persze ez egy kivételes alkalom, ami komoly anyagi vonzattal és szervezési nehézségekkel járt.

A karmesteri munkáról

- Saját együtteseinek vezetése mellett gyakran kap meghívást más kórusokhoz, zenekarokhoz. A sajtóból értesültünk, hogy a Szingapúri Szimfonikus Zenekart dirigálta. Hogyan került sor erre a meghívásra?

- A zenekar 20 éves jubileumát úgy ünnepelték meg, hogy minden hónapban 2 külföldi karmestert hívtak meg. Így kerültem én is sorra, Dvořak D-dúr miséjét és az Újvilág Szimfóniát vezényeltem.

- Ilyen meghívás alkalmával nem Ön tanítja be az együttest. Hogyan tudja így saját elképzeléseit érvényesíteni, illetve mennyire kényszerül alkalmazkodásra?

- Az ember megpróbálja érvényesíteni a saját szuverén elképzelését, még akkor is, ha más elképzelés szerint nagyon jó a produkció. A vendégkarnagyságnak ez az egyik legizgalmasabb pontja. Például a Rádió Énekkarral szinte azonnal felvesszük a kapcsolatot, mert őket korábban sokat dirigáltam.

- És mi a helyzet, ha saját együtteseit dirigálja más karmester?

- A saját együttestől az alkalmazkodást várom el, a maximális kooperációt és azt, hogy reagáljanak az új instrukciókra. Ilyenkor a lehetőségek betanítása a cél, nem egy megkövesedett álláspont érvényesítése, inkább a mozgékonyság, a hajlékonyság kialakítása. S ezt talán értékelik is a kollégák. Például a Kodály Kórus Berlioz Faust elkárhozása című művét énekelte a Tavaszi Fesztiválon Ligeti András vezényletével. Szóba került, hogy eljön egy próbára, de úgy nyilatkozott: "Felesleges, hogy Debrecenbe menjek, ismerem Erdei Pétert."

Családról, Kecskemétről

- Ezt a típusú felgyorsult életvitelt csak úgy lehet egészségesen végigélni, ha van egy biztos családi háttere. Feleségem a kollégám és társam, Márta lányom doktori tanulmányokat folytat az Indiana Egyetemen, zongora szakon (az egyik első lesz Magyarországon ilyen végzettséggel), Péter fiam hangszerészként dolgozik, már elég sok munkája van.

Kecskemétet kezdem megszeretni. Elég sokat utazom, ez nem mindig kellemes, de mindig jó ok arra, hogy az ember vágyjon haza. Már Kecskemétre is...

Írta:
Horváth Ágnes

20. Nemzetközi Kodály Szeminárium - Kecskemét. 1999. július 19 - augusztus 6.

Intenzív továbbképző tanfolyam külföldi és magyar zenetanárok, gyakorló muzsikusok részére a Kodály életmű elmélyült tanulmányozása céljából. A pedagógiai kurzus mellett intenzív karvezető, zongora, zenei elemzés és hallásfejlesztő speciális mesterkurzus is indul. A programot választható műhelyek, bemutató tanítások és koncertek teszik teljessé.

14. Nemzetközi Kodály Szimpózium - Kecskemét, 1999. augusztus 2-6.

A Szeminárium programjának integráns részét képező tudományos tanácskozás mottója: 'A Kodály örökség továbbélése és megújítása - vissza a forrásokhoz". A konferencia keretében többek között előadást tart Forrai Katalin, Vikár László, Szabó Helga és Eősze László.

Kodály Fesztivál - 1999. Kecskemét
A Kodály Szeminárium hangversenyei
(a koncertek este 8 órakor kezdődnek a Református Újkollégium dísztermében!)

Július 19. hétfő	Nyitóhangverseny - Kodály vonósnégyes (Beethoven, Kodály művei)
Július 21. szerda	Kamarazenei koncert
Július 23. péntek	Népzenei est
Július 26. hétfő	Bogányi Gergely - zongora (Kodály, Debussy, Liszt művek)
Július 28. szerda	Magnificat Gyermekkar (Bartók, Kodály, Bárdos és kortárs szerzők)
Július 29. csütörtök	a Szeminárium résztvevőinek koncertje
Július 30. péntek	a karvezetői mesterkurzus koncertje (Debreceni Kodály Kórus)

A Kodály Szimpózium hangversenyei

Esti koncertek: kezdési idő: 8 óra

Augusztus 2. Hétfő	Debreceni Kodály Kórus a Nagykőrösi Református Templomban
Augusztus 3. Kedd	a Japán Rádió és Televízió Gyermekkara az EFMK-ban
Augusztus 5. csütörtök	A Katona József Társaság és a Magyar Kodály Társaság által kiírt zeneszerzőverseny győztes műveinek bemutatója és a szemináriumi kórusok hangversenye az Újkollégium dísztermében
Augusztus 6. péntek	Záróhangverseny - Erkel Ferenc Kamarazenekar az EFMK-ban

Déli hangversenyek: 12.30-kor az Újkollégiumban

Augusztus 2. hétfő	a Kodály Intézet tanárainak hangversenye
Augusztus 3. kedd	a Kodály Iskola tanárainak hangversenye
Augusztus 5. csütörtök	A Zeneakadémia növendékeinek koncertje
Augusztus 6. péntek	versenygyőztes fiatalok koncertje

OLVASÓNK ÍRJA

Tisztelt Szerkesztőség!
Tisztelt Borbély Lajos!

A Köztér II. évf. 5. sz. 1999. májusi számhoz szeretnék hozzászólni, a Kecskemét építészetével foglalkozó rovathoz. Engem általában is érdekel az építészet, szeretett városomé különösen, hiszen itt élek, nap mint nap ezek között haladok el; amik most épülnek, azok között pedig még az unokáim is. Megpróbálok nyitott szemmel járni, észrevenni a szépet és esetleg kevésbé szépet, a hibákat is Pl. a felső jobb oldali képhez van hozzáfűzni valóm. Öveges László tervezte családi ház a Máriavárosban" - így szól a kép aláírása, de ez nem a Máriaváros! "Bennszülött vagyok a Losonczy utcában (a házunk látszik is a kép jobb oldalán kissé hátrább). Ez a városrész régebben, mikor még tíz kerülete volt a városnak (lehet, hogy most is tíz van) neves történelmi személyiségekről elnevezve, a III. ker. Széchenyi - város nevet viselte (még akkor nem létezett a blokkházakból álló Széchenyi-város), a Máriaváros pedig a II. ker. volt és a körúton túli városrészt foglalta magában, azt hiszem, a Nyíri úttól terjedt a Máriavárosi állomásig. Nehogy abba a hibába essünk, mint pl. a Fráter utca esetében, visszakapta régi nevét, elkészültek az új utcanévtáblák Fráter György nevével, holott nem Fráter Györgyről nevezték el annak idején azt az utcát, hanem Fráter (barát) u. volt az ott élő szerzetesekről (barátokról).

Visszatérek az Öveges L. tervezte családi házra. A ház nagyon szép - lenne más városrészben, de itt, ezen a helyen, a történelmi városrészben nincsen hagyománya a tornyos, villámhárítós építkezésnek. Nem ide való, a Losonczy utcába. Nem szeretném megsérteni a tervezőt, mert neki az építtető kívánságát is figyelembe kellett venni, de végighaladva ezen a környéken, látszik, hogy kirí ebből a környezetből. Meg kell találni az összhangot a hagyomány és a modern építészet között.

A Kőhíd utca és környéke építkezéseiről (ami elég nagy vitát váltott ki az építészek között is) talán csak annyit mondanék, én, laikus, hogy az ott felépült házak falszínét visszafogottabbra, pasztellra kellett volna festeni, ezáltal nem lettek volna annyira feltűnőek.

Végezetül a saját környezetemről szeretnék írni. Mi a családommal 1986-ban készültünk el családi házunkkal, itt, a Losonczy utcában. 1985-ben bontottuk le régi házunkat (a gyermekeim az 5-ik generáció, akik a Losonczy u. 4.sz. alatt laknak, velünk együtt), ami műemlék jellegű volt. Rengeteg fénykép készült a házról bontás előtt (ami most a Katona József Múzeum tulajdonában van, hogy megmutathassák a következő nemzedékeknek eleik építészetét), igyekeztünk hűek maradni a hagyományokhoz. Az utcai front szinte teljesen ugyanaz, mint az eredeti volt. Nagyon szeretünk itt lakni, csak az utóbbi időben van egy kis keserűség. 6 szomszédunk van (a telek elég hosszan benyúlik, 1 szomszédunk a Zimay L. utcából, 2 a Mária utcából, 3 a Losonczy utcából) és a szomszéd házak között van öreg ház is. A felújítás vagy újjáépítés örvendetes volna, csak a tulajdonosok anyagi háttere és az igényei nem mindig egyeznek meg. Ebből kifolyólag a szomszéd terhére terjeszkednének. És ebben, sajnos, az Építési Osztállyal is van egy kis vitám. Az egyik, Mária utca felőli szomszédom 8 m magas tűzfalat emelt telekhatárra, 2 kisebb ablakkal. Tessék elképzelni, milyen árnyékot vet a mi udvarunkra. A 2 kis ablak szinte (állandóan nyitva van) nem bukóra nyitva és nem katedrál üveggel, hogy ne lásson át, a WC-jét hozzánk szellőzteti, kb. 6 m-re tőle a mi egyik udvari ablakunk van!)

A másik szomszéd, a Losonczy u. 6. sz. alatti egyik társtulajdonos a 2 szobás házrészéből 3 generációs lakást akar kialakítani, de ez a házrész kicsi arra! Így a nagyszülőnek az egyik szobából akar leválasztani egy kisebb helyiségnek valót, aminek viszont nincs természetes megvilágítása. Most úgy tervezi, hogy üvegtéglából szinte az egész falat átépíti - a mi udvarunk felől. Hiába mondtam, hogy az üvegtégla porosodik, nem szoktak egész szobafalat a szomszéd felé üvegtéglából emelni, amellett az ő faluk elég vastag (régi építésű) a falvastagság miatt nem tud elég fény bejutni, azonkívül nekünk ott kert van, orgonabokrokkal és gyümölcsfákkal, ami nem nagyon engedi átszűrődni a fényt. Állítása szerint megbeszélte az Építési Osztállyal és ügyintézés alatt van az engedélyezés. A mi udvarunkon, ha náluk villanyt gyújtanak, szintén kivilágosodik? Akár éjszaka is? Nagyon nem szeretném.

Köszönöm, ha figyelemre méltatták kicsit hosszúra sikeredett levelemet, egyik példányát szíveskedjenek Borbély Lajos úrhoz eljuttatni, akihez az lenne a tisztelettelteljes kérésem, hogy az engem, ill. családomat érintő kérdésre szíveskedjen címemre választ küldeni.

Kecskemét, 1999. 05. 28.
Tisztelettel: Zilahi Kálmánné
6000 Kecskemét, Losonczy u. 4.

Juhász István Kecskemét könyvéről

Ha egy képzeletbeli sétára indulnánk a régi Kecskeméten - mondjuk a 100-150 évvel ezelőtti városközpontban, de akár a külvárosokban is - Juhász Istvánt feltétlenül meg kellene nyernünk, hogy legyen az útitársunk. Aligha találnánk nála avatottabb kísérőt, olyan idegenvezetőt, aki kitűnő kalauza tud lenni nemcsak a megtekintésre érdemes mai látványosságoknak, hanem a régieknek, az elmúltaknak, a már csak térképeken és alaprajzokon létezőknek is. Biztosan nem tévednénk el, ha például a mai főteret és a Rákóczi utat járva, megpróbálnánk megidézni, visszavetíteni a hajdani állapotokat, a régi városképet.

Székelyné Körösi Ilona és Juhász István

Csak sorolnánk az évszámokat, s rögtön megtudhatnánk, hogy abban az időben éppen milyen épületek álltak a mostaniak és a tágas térségek helyén, hol vezetett az út, volt-e járda, lámpaoszlop, virágágyás...

Azt gondolhatnánk, csak tősgyökeres kecskeméti ismerheti ennyire a várost, aki első lépéseit is itt tette meg, valahol a kiskörúton belül, - hiszen tudjuk , a régiek azt tartották igazi kecskemétinek, aki a Kaszap kútján - s a körúton - belül született. Juhász István helytörténeti kutató, nyugalmazott városi főmérnök "csak" az 1950-es években került Kecskemétre. Főállású mérnöki tevékenysége, és nemes hobbija, a helytörténeti kutatás révén azonban hosszú idő óta úgy tartják számon őt, mint városunk egyik legjobb ismerőjét. Számos díjazott pályamunkája, megbízása, cikke és társszerzővel írt könyve után most egy vaskos önálló kötete jelent meg Kecskemét város építéstörténete címmel, a Tiberias Bt és a Kecskemét Monográfia Szerkesztőségének kiadásában. Köszönet illeti a kiadót (és a szponzorokat), hogy a Kecskemét monográfia előtanulmányainak - vagy ahogyan dr. Csatári Bálint fogalmazott a "szorgos életmű elé" írt előszóban: "szellemi építőköveinek" - sorában ez a kötet is megjelenhetett.

Juhász István térben és időben eligazító, Kecskemét építéstörténetét rendkívül gazdagon és sokoldalúan bemutató kalauza évszázadokat átívelő könyv. Az egykori Homoki kápolna létrehozását magyarázó, Szent István királyunk kecskeméti tartózkodásáról és a Déllő-tóról szóló legendától az 1980-as évekig foglalja össze a város történetileg kialakult értékeit, hagyományait, mindezeket "a város életének gazdasági, társadalmi, politikai, demográfiai, kultúrtörténeti adottságaiba ágyazva , ezekkel összefüggésben".

Hogy mi is volt a szerző célja? Juhász István a bevezetőben így válaszol a kérdésre: "hogy... megvilágítsam Kecskemét sajátos, Európában is szinte egyedülálló hagyományos települési és környezetkultúráját. Természetesen ez a témakör nem egyetlen mondatot érdemel, hiszen a település alaprajzból, vagyis a terek és az utcák rendszeréből, valamint az építészet értékeiből összetevődő települési és környezetkultúra szinte csak egyedül képes a város életének időbeli mélységeit érzékeltetni. A múló időnek ezt az átívelését, a történelem rétegződésének érzékeltetését a különböző korokban keletkezett építészeti emlékek, a kialakult utca és térszituációk, telkek, s nem utolsósorban a telekhasználat rendszere eredményezi. Ezekre az értékekre akartam rávilágítani..."

Az építéstörténet - az egyes korszakok, a városrendezések, építkezések - kapcsán sokoldalúan tárul föl előttünk a múltbeli városi élet. Olvashatunk a tűzvészekről, a tűzoltókról, természeti csapásokról, malmokról, temetőkről, a cigányvárosról, és sorolhatnánk mindazokat a témákat, amelyek egy-egy rövid fejezetet kaptak a kötetben, de tudjuk, hogy a szerző terjedelmesebb feldolgozásaikat is elkészítette már.

A Kecskemét város építéstörténete a szakterületet közelebbről ismerők, kutatók, és remélhetőleg az építészek körében is sokat forgatott könyv lesz. Bizonyára vitára is ösztönöz majd, hiszen - például - ki merné azt állítani, hogy az 1945 utáni városrendezési események, a bontások, a városrekonstrukció megítélésében mindenki azonos véleményen volt és van? (A szerző ráadásul mérnök, városi hivatalnok, maga is tevékeny részese volt az elmúlt évtizedek városfejlesztő munkájának. Sokan nem tudják: a múlt emlékeit eltörölni igyekvő időszakban neki köszönhető többek között a Barátok temploma előtti Kálvária visszaállíttatása, vagy az épülő Leninvárosban a Szentháromság kápolna megmentése. De ez már egy másik történet...)

A történelmi ismeretek és komoly tanulságok mellett számos érdekességet, várostörténeti csemegét tartalmazó olvasmány is ez a könyv. Bizonyára lesznek sokan, akik Juhász István munkájából tudják meg, hol is volt a Gödröstemető, hol voltak a régi gabonásvermek, hogy a Nagytemplom első tetőszerkezetét lenmagolajjal tartósították, hogy valamikor zsindelykészítők is dolgoztak Kecskeméten, és hogy a tiszaugi hidat Kecskemét város építtette 1929-ben. Kevéssé ismert, hogy a múlt század végén omnibusz is járt Kecskeméten - a Nagytemplomtól a Széktó fürdőig, vagy hogy a kecskeméti ún. Don-kanyar átvágásával, megszüntetésével már 1912-ben foglalkoztak az illetékesek. A szobrok, azok helyéről csak egyetlen, szintén kevéssé közismert példa: A Csabai János-féle Mária-szobrot 1907-ben eredetileg a Serház előtt állították fel, és csak az 1920-as években helyezték a Reál (a mai Katona József Gimnázium épülete) elé, arra a térre, ahol 1947-ben megkezdték a máriavárosi katolikus templom építését. (Amelynek sorsa 1952-ben véglegesen megpecsételődött: telkét és az építési anyagokat állami érdekből igénybe vették...)

A könyv első bemutatójára június 3-án került sor a Katona József Emlékházban, ahol az érdeklődő közönség a szerző több évtizedes munkájának műhelytitkaiba is beavattatott, igazán élvezetes és tanulságos előadás és beszélgetés keretében. Ugyanitt az is megfogalmazódott , hogy egy ilyen témájú könyvet szívesebben látna az olvasó nagyobb formátumban, még több és nagyobb méretű ábrával, térképvázlattal, esetleg jobb minőségű papírra nyomtatott fotókkal... A kötetben és Juhász István életművében benne rejlik a lehetősége egy ilyen kiadványnak is, amely bizonyára magába ötvözné az építő kritika és a tudós szerkesztő(k) gondos munkájának eredményeit is.

Írta: Székelyné Körösi Ilona

Nagytemplom - 1999. június 7. Schubert és Mozart miséi

A Filharmónia Kelet-Magyarország Kht. bérleti sorozatának utolsó hangversenye. Fülledt nyári este, jó betérni a hűvös templomba. Sokan vannak és tapsolnak, elvégre koncert van. Schubert G-dúr miséje, majd Mozart Koronázási miséje a műsor.

A zene magától értetődő természetességgel szólal meg. A kórus, a zenekar, a szólisták tudják a dolgukat és teszik. Az énekeseké a főszerep, de a zenekar is énekel, érzékenyen, hajlékonyan. Figyelnek egymásra, gyönyörködnek egymásban. Egyszerűen, finoman, minden erőlködés nélkül. Aztán már nemcsak zene szól. A Gloria fensége és a Credo üdvössége, Schubert dallamainak áradása - a kegyelem ígérete. Mindenkinek jut a dicsőségből, a zene nem válogat. A Szentség csengését az áldás lágy megnyugvása követi. Diadalmas Hozsanna után Isten bárányához tér meg és könyörgése meghallgatásra talál.

Mozart hangütése drámaibb: a kegyelem nem ajándék, meg kell érte küzdeni. Az élet reménytelen küzdés a remény kegyelméért. Ne veszítsd el, szenvedj meg érte, megéri. A harmónia a tiéd is, csak küszködj meg érte. Az áldás nem hull rád magától, - azt ki kell érdemelni, ha kiterítenek, ha megfeszítenek akkor is. Hosanna in excelsis...

A Debreceni Filharmonikus Zenekar játszott, a Kecskeméti Pedagógus Énekkar énekelt, a szólisták Csereklyei Andrea, Wiedemenn Bernadett, Drucker Péter és Szvétek László voltak.

Erdei Péter vezényelt. Tisztán, világosan, megbízhatóan. Ahogy szokott. Ahogy kell ahhoz, hogy megszólaljon a Mű. Nemcsak a hangok és dallamok, a zene, hanem annál több is: a kimondhatatlan, a megfejthetetlen, a megfoghatatlan. Amiért érdemes koncertre menni.

Koncerten voltak

Türelmesen hallgattak, figyeltek. Csak néha kalandoztak el gondolatban. Tudtak viselkedni. Akkor tapsoltak, amikor a többiek. Csak a végén nyújtózkodtak fel, hogy jobban lássák a szereplőket.

Zsolt, Ildikó, Erzsike, Kati, Rita, Mónika és Józsi. Tetszett nekik, bár volt közöttük olyan, aki már várta a végét. Az egyik fiú viszont akár éjfélig is elhallgatta volna a klasszikus miséket.

Római katolikus hitoktatójuk hozta el őket. Boldog volt, hogy ingyen bejöhettek és meghallgathatták a hangversenyt a Nagytemplomban. Mert jó, ha ezek a gyerekek nemcsak disco-zenével találkoznak. A Juhar utcából jöttek. A Speciális Oktatási Nevelési Fejlesztő Központban tanulnak. Árvák, sérültek, intézetiek.

Tanáruk szándékát, gesztusát nevezhetjük esztétikai nevelésnek is. De több annál. Embernevelés. Kodály szellemében.

Ünnep Galántán

Az ötven éves CSEMADOK galántai szervezete is egyik főszervezője volt a XI. Kodály Napok kórusfesztiválnak. Városunk felvidéki testvérvárosában kecskeméti vendég is volt: Ittzés Mihály, a Kodály Intézet igazgatóhelyettese. A sikeres rendezvényről Mézes Rudolf tájékoztatta lapunkat, aki a civil szervezetek nemzetközi konferenciájának résztvevőivel - hacsak pár órára is - Kecskemét vendége volt a közelmúltban,

Kecskeméti közéleti lap Köztér

Kecskemét kitüntetettjei

A város oktatási- és környezetvédelmi díjával kitüntetettek

dr. CSERTŐ ARANKA

Dr. Csertő Aranka e tanévben dolgozik éppen harminc éve a pedagógusi pszichológusi pályán.

A hátránykompenzálás egész életre szóló feladatát a szülői ház élményei, az általa megélt élethelyzetek motiválták. Ezt a feladatot gyakorolja ma is nagy elhivatottsággal. Szakmai életútját az Óvónőképző Intézet Gyakorló Óvodájában kezdte. Ezután főiskolai adjunktus, docens, s négy évig tanszékvezető a Kecskeméti Tanítóképző Főiskolán. A Menti Alapítvány Kuratóriumának elnöke. A város szinte minden pedagógusa valamilyen szakmai, s nagyon sok család gyermeke segítő kapcsolatban áll dr. Csertő Arankával, aki képzett családterapeuta is.

FEHÉR ISTVÁN

Fehér István biológia - földrajz - pedagógia szakos középiskolai tanár, a Németh László Gimnázium igazgatója, Kecskemét város meghatározó pedagógus egyénisége. 1960-ban kezdte pályáját. 10 évig az akkori Leninvárosi Általános Iskolában igazgatóhelyettes, majd 1977-82-ig jelenlegi iskolájának helyettes igazgatója, s 1982-től igazgatója.

Tanári munkáját színvonalas szakmai tudás, a növendékekhez forduló közvetlenség, szellemi frissesség, igazságosság jellemzi. Iskolavezetői munkáját mély humánum, körültekintés, megfontoltság jellemzi. Kiváló pedagógiai érzékkel tanította - a város több ezer polgárát - emberségre, szeretetre és természetismeretre pályája során.

HORTI ATTILA

Horti Attila 1963-ban szerzett matematika - fizika szakos középiskolai tanári diplomát a JATE-n, 1971-ben számítógép - programozó végzettséget. Szaktantárgyai közül a matematika áll közelebb egyéniségéhez. A kimagasló tanulói eredmények mellett nagy érdeme, hogy meg tudta azt szerettetni a matematika iránt nem igazán fogékony diákokkal is. Diákjai az elmúlt évtizedekben a különböző matematika versenyeken igen sokszor szerepeltek kiemelkedően. Osztályfőnökként az élet és az ember tiszteletét tőle vették át növendékei, s ugyanakkor azt is megtanulták Horti tanár úrtól, hogy a tehetség önmagában kevés, csak kitartó és értelmes munkával lehet igazi eredményeket elérni. Volt tanítványai közül ma heten tanítanak matematikát a különböző egyetemeken, a középiskolákban pedig húsznál többen.

KOCSIS PÁL

Kocsis Pál 1969 óta dolgozik a Mezőgazdasági Szakközépiskolában, ahol mint kiváló gyakorlati és szervezőkészséggel rendelkező fiatal szakoktató tűnt ki kollégái közül. Az intézeti tangazdaság fejlesztése, a szőlő - és fajtagyűjtemény kialakítása, a bemutató parcellák létrehozása bizonyította szakmai alkalmasságát. Szaktanári munkája, a szőlőtermesztés, a kertészeti alapozó szakterületekre, a környezetvédelemre épül.

Érdemeket szerzett a szakközépiskolai és világbanki képzések bevezetésében, az iskola új típusú arculatának kialakításában is, mivel 1983 óta az iskola igazgatóhelyettese. Szakmai munkájának értékét jelzik a szakfolyóiratokban megjelenő szakcikkei, tantervösszeállításai, tantárgyi követelményszint kidolgozásai.

CS. NAGY PÁLNÉ

Cs. Nagy Pálné 1962-ben kezdte pályáját mint képesítés nélküli nevelő Tiszakécske - Tiszabögi Általános Iskolában. A Zrínyi Ilona Általános Iskolába 1976-ban került. Az iskoláért, az iskolának él. Önként, készségesen, részt vállal mindenféle túlmunka végzésében. A biológiai és a földrajz szaktanteremben, szertárban is sokat dolgozik.

Tanulói is szívesen segítenek ebben, személyes példamutatást követve. A felmérések, a tanulók versenyeken elért helyezései mindenkor igazolták munkájának hatékonyságát.

VETÉSSY KATALIN

Vetéssy Katalin tanárnő 1965-ben végezte el a JATE biológia - földrajz szakát, s kapott kitüntetéses diplomát.

Rövid kitérő után került 1966-ban a kecskeméti Katona József Gimnáziumba. Jelenlegi munkahelyén, a Kecskeméti Református Kollégium Gimnáziumában 1991 óta dolgozik. Egyike azon tanároknak, akik felmérhetetlen érdemeket szereztek az egyházi oktatás és nevelés megteremtésében, a református gimnáziumi oktatás kialakításában, újraindításában.

Kecskemét város társadalma mint biológust ismeri, aki pályafutása során igen sok tanárt, orvost és gyógyszerészt nevelt.

Tanítványai ma a kórházakban, szakrendelőkben és gyógyszertárakban - az ő példamutatása nyomán - munkájukat teljes odaadással végző kiváló szakemberek.

Gratulálunk nekik!

Dr. Szekeres István kecskemét környezetvédelmi díját veszi át dr. Szécsi Gábor polgármestertől

Tb járulék-folyószámlák egyeztetése

Az APEH Bács-Kiskun megyei Járulékigazgatósága megkezdte az Egészségbiztosítási Pénztártól átvett járulék-folyószámlák kipostázást ügyfelei számára. A postázás egész júniusban tart, először a vállalkozásukat folytató gazdálkodók, valamint egyéni vállalkozók kapják meg. A folyószámla tájékoztató jellegű, az 1999. január 3-i állapotot tükrözi.

Sajnos az átvett állomány sok hibát tartalmaz, ezért szükséges, hogy mindenki saját bevallási és befizetései alapján ellenőrizze le az adatait. Köztudott, hogy az APEH új folyószámlát nyit miden járulékfizetésre kötelezett ügyfélnek, és az új folyószámlát helyes egyenleggel kívánja megnyitni. Ezért valamennyi ügyfelével felveszi a kapcsolatot, és pénzforgalmi egyeztetés keretében tisztázzák a könyvelt tételeket. Ehhez az esetek többségében szükséges a folyó-számlatulajdonos, vagy a könyvelője személyed megjelenése. Ez egy kis áldozatot kíván az ügyfelektől, és sok-sok munkát az APEH munkatársaitól, de ez az egyetlen módja annak, hogy korábbi évek rossz gyakorlatát megszüntessék és új, korrekt folyószámlát tudjanak a 2000. évre a járulékfizetők rendelkezésére bocsátani.

A kiküldött folyószámlák mellékleteként egy nyilatkozat nyomtatványt kapnak az adózók, amely arra szolgál, hogy gyors, egyszerű módon közölhessék az APEH-hal a számlával kapcsolatos észrevételeiket.

Akinek a számlája a saját nyilvántartása szerint egyezik és az elfogadom szó aláhúzásával, aláírásával hitelesítve visszaküldi, annak a személyes megjelenésétől eltekintenek. Természetesen ezeket a folyószámlákat leegyeztetik a rendelkezésükre álló iratanyag és könyvelési adat segítségével. Amennyiben mindent rendben találnak, úgy a megképzett nyitóegyenlegét felvezetik arra az új folyószámlára, amelyen már ott sorakoznak a tárgyévi bevallások és befizetések, továbbá a hatályos jogszabályok alapján előírt egyéb kötelezettségek.

Ha az egyenleg nem felel meg a valóságnak, úgy a nem fogadom el és egyeztetést kérek kifejezést kell aláhúzni. Amennyiben korlátozott az idejük, próbáljanak megjelölni - nem korai - időpontokat, amely alkalmas a megjelenésre. Ezt megpróbálják figyelembe venni és az idézőt ennek megfelelően küldik ki. Időpontot a 76/483-265-ös telefonszámon is lehet egyeztetni, ilyenkor a törzsszámot is be kell diktálni.

Tájékozatlanság esetén forduljanak a kecskeméti ügyfélszolgálathoz, ahol az érdeklődőket eligazítják.

Az 1999. évi törvényi változások kapcsán az APEH többször felhívta az adózók figyelmét a megváltozott számlaszámokra, nevezetesen a járulék-fizetési kötelezettség teljesítésére szolgáló megyei számlák helyett február elsejétől az APEH Járulék beszedési számla funkcionál, amelynek számlaszáma:

100-32000-06056188. Felkészülve azonban arra, hogy a járulékfizetők egy része továbbra is a megszüntetett számlákra indíttatja befizetéseit, a Magyar Állami Kincstár átmenetileg biztosította a téves befizetések "átfordítását" a helyes APEH járulék beszedési számlára. Az "átfordítás" lehetőségét azonban rövidesen megszüntetik. Ez azt jelenti, hogy régi számlákra banki utalással indított tételeket a Magyar Államkincstár visszafordítja a pénzintézetek részére. Ezt követően a helyes élő számlára teljesített befizetések az új utalási dátummal kerülnek jóváírásra, amely a késedelem miatt késedelmi pótlék felszámítását eredményezheti.

A társadalombiztosítási járulék kezelésével kapcsolatos számos feladat APEH szervezetébe való integrálása 1999. január elsejével alapvető változást hozott a járulékfizetők körében. A módosítások következtében számos eljárási rend átalakult, melyek - a visszajelzésekből ítélve - még mindig nem tisztultak le teljes mértékben a járulékfizetők körében. Sokan nincsenek tisztában azzal, hogy melyek azok a járulékfizetési kötelezettségek amelyeket az APEH-nek, a MEP-nek, illetve a megyei nyugdíjbiztosító igazgatóságnak kell befizetni.

A kötelezően fizetendő járulékokat az APEH-nek kell befizetni, illetve átutalni, melyek számlaszáma:

10032000-06056188 APEH Járulékbeszedési számla

10032000-06056195 APEH Járulék késedelmi pótléka beszedési számla

10032000-06056205 APEH Járulékhoz kapcsolódó bírság, mulasztási bírság, önellenőrzési pórlék beszedési számla

Az egészségügyi hozzájárulást az alábbi számlára kell befizetni:

10032000-06056212 APEH Egészségügyi hozzájárulás beszedési számla.

Az Európa Jövője Egyesület jövőjéért

Az 1998-ban az Év Nonprofit szervezete kitűntetést nyert Európa Jövője Egyesület (kiemelten közhasznú szervezet) baráti beszélgetésre hívta a város meghatározó vállalkozóit. Az egyesület támogatásának újabb formái, lehetőségei kerültek szóba, hiszen csak az idén, a napokban ezer kecskeméti és környékbeli gyerek utazik 18 ország 28 településére.

Ehhez idén az egyesület átlagosan 40 százalékos támogatást (összesen 8,5 millió forintot) ad a családoknak. A kecskeméti találkozók egyébként az erkölcsieken túli, egyik számszerűsíthető haszna például az a 35 millió forint, amit étkezés, szállás, programköltségként itt költenek el vendégek. Ehhez jön az itt tartózkodók saját vásárlása, és a magánúton visszatérők egyre jelentősebb idegenforgalma. Fontos lenne, hogy az EU támogatásokat ne kelljen visszamondani azért, mert a helyi önkormányzati támogatás nem éri el a szükséges mértéket. Tehát az ide adott pénz legalább annyira kamatozó befektetés is egyben, mint támogatás.

Szintén ez volt a téma az egyesület néhány napja tartott közgyűlésén is, ahol az anyai gondok ellenére a lelkesedés és az önzetlenség változatlan maradt. Megérdemelten várják a további felajánlásokat, természetbeni és anyagi támogatást egyaránt.

Ápolónő diplomával

Aki a betegágy mellett is mindig mosolyog...

Lázár Anita amint sikeresen befejezte a tanulmányait a Szentgyörgyi Egészségügyi Szakközépiskolában, felvételizett a Pécsi Orvostudományi Egyetem egészségügyi karára, az ápolástudományi szakra. Az már csak természetes, hogy ott is becsülettel megállta a helyét, megszerezte a diplomát.

Számára a pályaválasztás nem volt nehéz, mert azt már egészen kicsi korában eldöntötte, hogy valamelyik segítő szakma mellett teszi le a voksát, bár az lehet, hogy akkoriban még nem volt fogalma sem arról, hogy mi fán terem az a "segítő szakma". Szóval inkább az vonzotta, hogy emberekkel szeretne foglalkozni. Kiegyensúlyozott boldog gyermekkora volt, talán éppen emiatt érzett erős késztetést, hogy azokon az embertársain segítsen, akik betegek. És ez az segítőkészség, amit nevezhetünk empátiának is, általában rá van írva az ilyen emberek arcára. Lázár Anitáéra is. Ugyanakkor az is látszik rajta, hogy céltudatos, kemény lány, aki tudja, hogy mi a dolga és hol a helye a világban. Jelenleg a megyei kórház gasztroenterológiai osztályán dolgozik, főnővérhelyettes.

- Diplomás ápolónőként sokmindenben tudom a betegeket segíteni. Sokszor látom, hogy az orvosukat nem merik kérdéseikkel zavarni, hiszen a beteg is tapintatos ember. Viszont hozzám fordulhatnak, megkaphatnak minden fölvilágosítást, ha kell, töviről hegyire elmagyarázok mindent.

Számomra szomorú jelenség, hogy az egészségkultúránk milyen alacsony színvonalú, s az emberek milyen keveset törődnek egészségük megőrzésével. Az már kicsit késő, ha itt a kórházi ápolás során próbáljuk az emberek szemét kinyitni ezekre a dolgokra, de azt mondom, semmit sem lehet későn kezdeni. Számtalan olyan területe van az egészségkultúrának, amely ma még nem kap elég teret, például a családi egészségnevelés sem. Abban bízom, hogy mind többen döbbennek rá arra, hogy az egészség érték, megóvásáért mindenkinek erőfeszítéseket kell tenni.

Egyébként a betegek megérzik azt, hogy milyen szándékkal közeledünk feléjük, és igazán hálásak minden jó szóért. Névnapomra például egy idős bácsitól verset kaptam, amit nekem irt, abban fejezve ki köszönetét. **n.m.**

Elismerés

A Magyar Köztársaság oktatási minisztere lapunk munkatársát, dr. Horváth Ágnest főiskolai főigazgató-helyettest a Magyar Felsőoktatásért Emlékplakettel tüntette ki a KETIF akkreditációja, a főiskolák integrálása és fejlesztési terveinek kimunkálásában végzett tevékenységéért.

Dalok tizenhét év múlva

A gyermek felnő, az aprócska lányból sugárzó szépség lesz annyi idő alatt, amennyit a polcokon porosodtak a nyolcvanas évek legendás zenekarának, a Rolls Frakciónak dalai. Most, 1999-ben végre megjelenhetett a Csepeli Ifjúsági Parkban 1982-ben rögzített koncertfelvétel, a legendás nagy dalokkal és kiváló minőségben. Hol van már az a park, és hol a Rolls Frakció? - révedhetnek el az egykori ifjak, miközben a hangszóróból feldübörögnek a régi stófák. Olyan ez, mint amikor megáll az idő, vagy valami apró szellő lemossa agyunkról egy pillanatra a reá rakódott műanyagérzést, műanyagsorozatokat, műanyagvetélkedőket.

Amikor ezerkilencszáznyolcvankettőt irtunk sokkal egyszerűbb és sokkal bonyolultabb volt minden...

Térségünkből a legnagyobb közönségsikert és a leghangosabb visszhangot akár a sajtó, akár a politika részéről a Rolls érte el. Sem előtte, sem utána nem akadt még egy zenekar az Alföldön, mely ilyen tömegeket hatással tudott lenni pusztán dalaival, melyek nem kerülhettek lemezre - csak 1984 végén, erősen megcenzúrázva. S persze akkor is kimaradtak olyan dalok, amelyek a Rolls Frakció eszmei világát fémjelezték. Mérgeskígyó, Fejezetek egy iskolásfiú naplójából, Robbantgatunk, rabolgatunk, Belvárosi üvegház, Rutinos megalkuvók... Tizenhét évig kellett várni, meg egy rendszer tovatűntét, hogy a dalok most szólhassanak.

A Rolls története a hetvenes években kezdődik. A kiskunhalasi D. Nagy Lajos énekes, a csengődi Tóth Csaba gitáros, valamint a kiskőrösi Tóth Miklós billentyűs, Óbert Tibor dobos, és Sipiczky János basszusgitáros kellemes, west-coast stílusú zenéket játszott, igen nagy sikerrel, de csak azon a környéken tudtak népszerűvé válni.

Kazettáik ennek ellenére közkézen forogtak, a rajongók kívülről fújták a halasi MÁV-kultúrban és másutt bemutatott műsorukat. Lemezről akkor még nem is álmodhatott egy efféle vidéki zenekar.

Az 1980-as évtizedfordulón komoly váltáson gondolkodtak: őket is hatásába vonta az akkoriban tomboló újhullámos őrület. Az újonnan érkező basszusgitárosnak, Trunkos Andrásnak nagy szerepe volt abban, hogy a társaság az új zene mellett tette le a garast. (Trunkos is halasi családból származott, de addigra már beutazta Európát különböző népzenei produkciókkal, s közelről kapcsolatba került a new wev-vel.) E cikk szerzője ekkoriban lett az együttes szövegírója. Trunkos magával hozta Boros Lajost, aki többek közt a Budapest felett című dalt írta. Ekkor vette fel a Rolls az Akció, majd a Frakció utónevet, s az Eddával és Beatricével közösen koncerteztek. A három csapat közötti szoros kapcsolatra jó példa Donászy Tibor személye, aki a Ricse felbomlása után a Rolls Frakcióba, később az Edda Művekbe került. Rajta kívül Dzodzoglu Jorgosz ütős és Hadnagy László show-men is bekerült a csapatba.

A Rolls Frakció a Beatrice mintáját követte színpadi műsoraiban, de zeneileg sokkal modernebb hangot ütött meg: az akkori idők új hullámos törekvéseit követte. Színpadi megjelenésükben is (például az arcuk festésével) elütöttek a hazai környezettől, de ami mindenki meghökkentett, az a teljesen leplezetlen, mégis művészi, de sokkolóan erős szövegviláguk volt. Nyíltan politizáltak egy olyan korban, amikor a zenészek (nagy generációs lázadók) jó része párttagkönyvvel a zsebében léphetett csak fel. A retorziók sem várattak sokáig magukra. Kádár János elhíresült beszéde után a támadásra az alaphangot Hofi Géza adta meg műsorában, s ezután a Rolls Frakciót "kiiktatták".

Minden esetre a zenekar sohasem vesztette el kötődését ehhez a vidékhez, még amikor az ország egyes számú csapatának és közellenségnek is számítottak. Központjuk Csengődön volt, országos klubjukat Kecskeméten, a Kertészeti Főiskolán rendezték be Szalay János és jómagam közreműködésével.

Volt egy zenekar. Tizenhét év után kiadott albumuk olyan időből szól, amikor még komoly dolog volt zenésznek lenni. És veszélyes...

Írta: Komlós József

Újra volt Gyermeknap a Hunyadiban

A hunyadivárosi Hunyadi János általános Iskolában több éves szünet után ismét gyermeknapi bulit rendeztek, ahol nem csak a diákok, hanem a szülők és a pedagógusok is - láthatóan jól érezték magukat.

Egy ilyen rendezvény mindig nagyon sok gonddal jár, de megéri, mert erősödik a gyerekek kötődése az iskolához, a tanárokhoz.

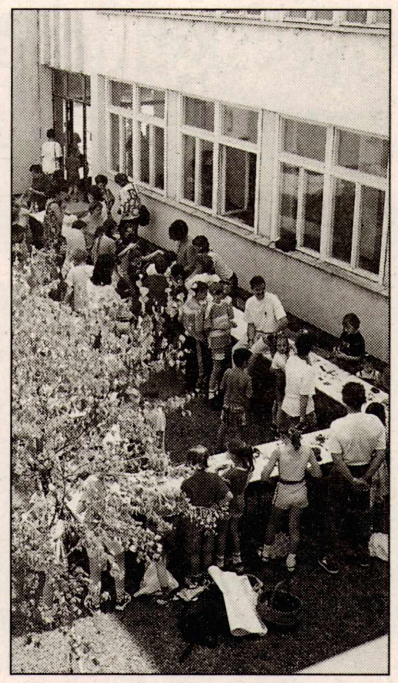

A rajzolás, a kézművesprogramok színhelye a belső udvar volt, ahol az alkotók és a kíváncsiskodók jól megférték.

Lengyel László igazgató, Pászti András tanár, Koloh Elekné tanító a kapuban várta az érkezőket.

Tízéves a Vásárhelyi

Császár Cirill igazgató meggyújtja a gyertyákat az iskola születésnapi tortáján

Császár Cirill igazgató mellett Sigbert Reinig és a sepsiszentgyörgyi iskola kiállításának megnyitóján, melyet Vida Márta tanárnő tartott

A jubileumot köszöntő nagyszerű nap után kérdeztük meg a Vásárhelyi Iskola két külföldi testvériskolájának képviselőjét, mi köti őket ilyen tartós barátsággal Kecskeméthez, a Vásárhelyihez? Sigbert Reinig, a rüsselsheimi Gerhart Hauptmann Iskola igazgatója azt mondta, hogy Kecskeméten tett első látogatása óta sem változott a véleménye: a történelmi város, a sok szép zöldfelülettel és vendégszerető emberekkel vonzó számára. Az iskolában elismerten magas szintű és teljesítményorientált munka folyik. Feleségét, Anne asszonyt is erős szálak kötik a városhoz, ő a "Rászorultakért" Alapítvány fő támogatója, amely kizárólag tehetséges, szociálisan hátrányos középiskolások ösztöndíj-támogatását vállalta.

A sepsiszentgyörgyi testvériskolát Bodoni Enikő, Fülöp Csilla, Vida Márta és Balázs Antal képviselte az ünnepségen. Kapcsolataikról két fontos szót említettek: szeretet és barátság. - Az első pillanattól kezdve úgy éreztük, hogy legalább tíz éve ismerjük egymást - mondták az 1992-es első találkozóra emlékezve. Azóta is mindig sokat tanulunk szakmailag is az itteni kollégáktól és ez szintén nagyon fontos ebben a kapcsolatban. Mint ahogyan a számtalan, családivá bővült barátság is.

Az anyukák - Bányai Sándorné, Boros Györgyné és Fodor Zoltánné palacsintasütési szaktudományát Guth Zoli is ellenőrizte.

SOS faluban lakó gyerekek a Valahol Európában című musical-ból adtak elő részletet, nagy sikert aratva a közel ezer fős közönség előtt

A nyolcadikosok az ebédet még egy-két lekvároskenyérrel is megfejelték.

Csillagnéző

A Nap június 21-én este lépett a Rák jegyébe, amely a Zodiákus negyedik szakasza, s egyben a három nyári jegy (Rák, Oroszlán, Szűz) közül az első.

A Hold uralma alatt álló Rák a család, a szülőföld, az odaadó anyai szeretet és az apai gondoskodás jelképe. "A Rák-ember

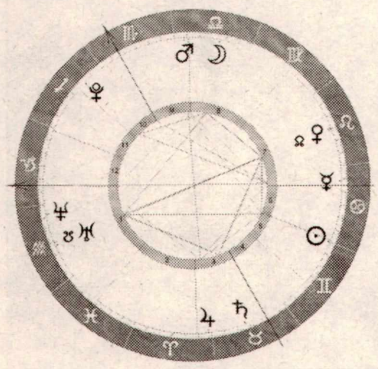

az eszményi polgár és családfő, s mint ilyen, a társadalom egyik legértékesebb fenntartója, támasza"- írja Baktay Ervin a jegy tiszta típusáról, amely (mint az állatorvosi ló) csak ábraként, modellként létezik, hisz mindannyiunkban több jegy hatása keveredik.

Az asztrológiai hagyomány szerint az évszakok csillagászati kezdetének konstellációi az egész évszak jellegét mutatják, esetünkben tehát a szeptember 23-áig terjedő időszakra érvényesek.

A Kecskemétre kiszámított rajzon a Rák jegybe lépő Nap a hetedik ház kezdetére jut, ami arra utal, hogy az ország vezetőinek az eddiginél nagyobb figyelmet kell fordítaniuk az egészségügyre, az alacsony életszínvonalon élőkre, az élelmiszeripari ügyekre, a munkanélküliségre, de a hadsereg is előtérbe kerül.

Az utóbbi átvisz bennünket a hetedik házba, amelyben erőteljes szerepet játszik a Merkúr (diplomácia, utazás, kereskedelem). Eléggé egyértelműen diplomáciai bonyodalmakra, tárgyalásokra utal. A szomszéd országokkal a béke, a nyugalom és a gyarapodás (Jupiter) érdekében szót kell érteni, a távolabbikkal főleg katonai vonatkozású kérdésekben (Mars). Egyik sem lesz könnyű, mert a kommunikációért "felelős" Merkúr a Marssal és a Jupiterrel energikus, veszekedős viszonyban áll, mi több, az egymással szemben álló Jupiter-Mars a tárgyalópartnerek közötti egyetnemértést jelzi. Ha mégis sikerül úrrá lenni a nehézségeken, az annak köszönhető, hogy a Nap egyaránt harmonikus kapcsolatban áll a Marssal és a Jupiterrel.

A másik fő tennivaló ebben a negyedévben a pénzügyi helyzet stabilizálása. Ez is igen sok tárgyalással jár majd (mert a Merkúr a 8. háznak is ura), váratlan, súlyos fordulatok tarkítják (Vénusz oppozícióban az Uránusszal), quadrátban a Szaturnusszal). Végül talán csak azért sikerül átmeneti (Hold) sikert elérni, ideiglenes (ál)megoldást találni, mert a Hold (a nép, a polgárok) harmonikus szögben álla válságot jelölő planétákkal.

A Mars és a Jupiter erőteljes szembenállására egyébként július 10-én kerül sor, de a hatás előtte és utána néhány nappal is érezhető. Az ilyen konstelláció általában a kockáztatási, hazardírozási hajlamokat növeli meg, de jelentkezhet a mértéktelenség, a pazarlás is. Utóhatásként az ezekből származó veszteség (pénzhiány) akadályozza erőteljesen a tervek megvalósítását. Nagyvonalú átlépésekre is buzdíthat a Mars és a Jupiter, mindenféle értelemben, tehát erkölcsi vonatkozásban is. Az ilyen felfogás jelszava szokott lenni a "cél szentesíti az eszközt". Autósoknál a sebességhatár túllépése fordulhat elő az átlagosnál nagyobb gyakoriságban (a Mars az energiát, a gázpedált jelképezi, a Jupiter a túltengő önbizalmat), a fék gyanánt ilyenkor a Szaturnusz szokott közbelépni, egy vastag fa, vagy betonoszlop alakjában. Enyhíti a helyzetet, hogy június végén a Jupiter már átlép a Kosból a Bika jegyébe, vagyis a Mars harciasságát Vénusz megszelídíti kissé. Ám a Jupiter a nyári hónapokban csak kirándulást tesz a Bikában. Októberben visszatér a Kosba, s majd csak a jövő januártól boldogítja ismét a Bika jegyűeket.

L.A.

Diákolimpiai játékok

Birkózás: a vidék legjobbjai

Július első hétvégéjén a birkózóké volt a Városi Sportcsarnok. A versenyzők az ellenfelek mellett a hőséggel is megküzdve két napon át gyűrték egymást. Először a felnőttek léptek szőnyegre, igaz a válogatottak nélkül.

A KTE-ből hiányzott Rónai Péter, aki jelenleg Amerikában edzőtáborozik, valamint Horváth András, Szabó István és Banó Csaba is, akik a junior EB előtti közös felkészülésen vettek részt. Így az úgynevezett másodvonal és főleg az utánpótlás korúaké volt ez az összecsapás.

A 41 induló között jól szerepeltek a Kecskemétiek. 63 kg-ban harmadik lett a még ifjúsági korú Józsa László, negyedik. Törteli Zoltán. Az 54 kg-osok mezőnyében negyedik helyezést ért el Majer Roland, míg 85 kg-ban ötödik volt Haskó Tamás, 76 kg-ban hatodik Hangya János. A legfényesebb érmet, egy ezüstöt a 130 kg-osok között a 17 éves Szabó József nyerte. Az eredmények azt mutatják, hogy az ifjú hazai birkózók a válogatottak nélkül is derekasan helyt álltak az idősebbek között.

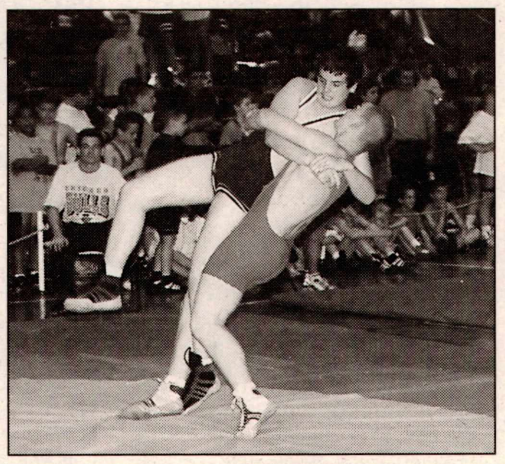

Dömötör László (jobbra, alul?)

A felnőttek után a diákok országos döntője következett. Az ünnepélyes megnyitón részt vett Deák György, a Magyar Diáksport Szövetség elnöke, Gáspár Tamás, a Magyar Birkózó Szövetség főtitkára. A versenyt Jánosi István, Kecskemét alpolgármestere nyitotta meg. Három korcsoportban, négy szőnyegen zajlottak a selejtezők, majd a helyosztók. A 316 birkózó között ott voltak a kecskeméti reménységek is. A Lánchidas versenyzők kitettek magukért. Gárgyán Tibor, Dömötör László diákolimpiai bajnokságot nyertek, Orosz Milán ezüst érmet szerzett. Kiss László pedig harmadik lett. Ők mindannyian a Lánchíd Utcai Általános Iskola tanulói. Még egy bronzérem született a Rákóczis Molnár Andor révén.

A két napos viadal eredményeinek hátteréről kérdeztük Kovács Zoltánt, a kecskemétiek mesterét.

- A közvetlen utánpótlással Réfi Tibor és András Lajos foglakozik. Az ő irányításukkal készülnek a fiatalok a korosztályos versenyekre, és a diákolimpiára. A felnőttekkel Ignácz Zoltán és én dolgozunk. Amint azt az érmek, a helyezések bizonyítják az 1985-ben Balla József irányításával elkezdett tervszerű nevelőmunka jó úton halad, és kezd beérni. Több csoportban, közel száz gyerekkel foglalkozunk. Kialakítottunk egyfajta utánpótlás centrumot. Évek óta mintegy 80 működő szakosztály közül a vidék legjobbjai vagyunk. Ez azt jelenti, hogy a szakosztályi rangsorban a negyedik helyen állunk. Olyan nagymúltú egyesületek előznek meg mint a Ferencváros, a Vasas és a Csepel, akik jóval nagyobb lehetőségekkel rendelkeznek anyagiakban, edzői létszámban, versenyzők igazolásában. Mi főként saját nevelésű és a megyéből igazolt versenyzőkkel dolgozunk.

- Kik segítik munkájukat?

- Elsősorban a versenyek rendezésében kapunk anyagi segítséget. A mostani felnőtt versenyünk a Pólus Róna Kupa jegyében zajlott, míg a diákolimpia országos döntője a Ford Hovány Kupa elnevezést kapta. Emellett számos vállalkozó segítette, támogatta főként a diákversenyt. Így a Cardex, a Vitapress KFT, a Herczog Security KFT.

Szakosztályvezetőnk Szabó István oroszlánrészt vállal a feladatokból, és a szülőkről sem szabad megfeledkeznünk. Az ő segítségük nemcsak anyagiakban mérhető, hanem szervezésben, teremrendezésben, nevezési díjak beszedésében és sorolhatnánk tovább. Szűcs Antal vezetésével egy reklám iroda is segít bennünket. A munkából tehát mindenki kiveszi a részét, az edzőktől a szakosztályvezetésen keresztül a szülőkig. Ennek egyik bizonyítéka a mostani diákolimpia kísérő programja. A csapatokat, edzőket, szülőket, kb. 700 embert buszokkal szállítottuk ki a Pólusba, ahol megvendégeltük őket, és kötetlen beszélgetés keretében megtekinthették az áruházat.

- Mi lesz a legközelebbi verseny?

A budapesti junior kötöttfogású EB. A kilenc súlycsoportból háromban kecskeméti birkózik: 63 kg-ban Horváth András, 85 kg-ban Szabó István, 97 kg-ban Banó Csaba képviseli az egyesületet.

- Milyen reményekkel?

- Horváth András és Szabó István eddig már több világversenyen indult. Közülük is Andrásnak vannak már nemzetközi eredményei. Neki komoly esélye van, akár nyerhet is. De a sportág jelenlegi helyzetéből adódóan az a jellemző és tipikus, hogy nyolc olyan ember van, akik közül bárki győzhet. Azért bízom benne, hogy a hazai környezet segíti a versenyzőinket. Nyilván a sorsolás, a forma, a pillanatnyi idegállapot nagymértékben befolyásolja az eredményt. Szabó István szintén érem esélyes. Banó Csaba súlycsoportot váltott. Ennek ellenére egy jó sorsolással ő is bekerülhet a legjobb hat közé.

- Mi van Rónai Péterrel a balszerencsés EB után?

- Péter számára most lesz a világbajnokság augusztusban, amely egyben kvalifikál az olimpiára is. Ez egy nagyon fontos állomás az életében, hiszen az a versenyző, aki az első 8 helyezés valamelyikét eléri, már megy az olimpiára. Én bízom benne, hogy Péter jogot szerez az olimpián való indulásra, habár ha nem sikerül még, lesz rá lehetősége. Az EB után a válogatottal Colorado Springsbe utazott, és ott egy tíz csapatos nemzetközi versenyen vett részt, melyet két hét közös edzőtábor követ. Most várjuk haza.

Legközelebbi versenye a felnőtt Magyar Bajnokság lesz, ami szintén nagyon fontos, hiszen senkinek sincs bérelt helye a válogatottban. Hazai és nemzetközi kvalifikációs versenyeken kell kivívni a jogot ahhoz, hogy valaki a válogatott tagjaként világversenyeken indulhasson.

- A fiatalok közül kit emelne ki?

- Az ifjúsági Józsa Lászlót, akinek ugyan hátra van még a korosztályos bajnoksága, de négy válogató verseny után már jogot szerzett a Dániában megrendezésre kerülő VB-on való indulásra.

- Hogyan látja a birkózás jövőjét Kecskeméten?

- A szakmai háttér adott. Utánpótlás nevelésünk biztos lábakon áll. A versenyzők sportpályafutása az iskolai tanulmányok befejezéséig biztosított. Sőt jó kapcsolatainknak köszönhetően a katonaság ideje alatt is még egy évig tudnak a birkózással foglalkozni. Viszont amikor kikerülnek a junior korosztályból, nagyon nehéz megtartani őket. Serdülő, ifjúsági, junior nemzetközi érmes helyezésük után a felnőtt korosztályban vannak náluk jobb versenyzők az országban. Az egyesület már nem képes felvállalni azt az anyagi terhet, hogy ezeket a versenyzőket megtartsa. A többi sportághoz hasonlóan csak azt a néhány versenyzőt tudja "profiként működtetni", aki magyar bajnok, válogatott és jó esélye van, hogy a nemzetközi porondon komoly eredményeket hozzon. Így aztán ezek a birkózók amatőrként, munka mellett folytatják a pályafutásukat, ami a jelenlegi magyar viszonyok között elég nehéz feladat. A világ abba az irányba megy el, ami természetes is, hogy azoknak a versenyzőknek tudunk szponzort találni, akik eredményesek mind a hazai, mind a nemzetközi versenyeken is. Nekik tudunk megfelelő anyagi hátteret biztosítani. Gondolok itt egy Rónai Péterre, Horváth Andrásra, Szabó Istvánra, Banó Csabára, akik jelenleg válogatottak.

A megnyitót az országos diáksportszövetség elnöke tartotta, mögötte jobbra Szabó István menedzser, Jánosi István alpolgármester, Szénási Tibor sportigazgató

Fő támogatónk még nincs, azon dolgozunk, hogy találjunk egy olyan szponzort, aki a szakosztály egészét egyben felvállalná. Az utóbbi években az életben maradás miatt, az anyagiak pótlásaként igyekeztünk a városba hozni olyan versenyeket, rendezvényeket, amelyek egyrészt a sportágat népszerűsítik, vonzóvá teszik a fiatalok számára a birkózást, ugyanakkor nem titkoltan bevételi forráshoz juttatják a szakosztályt. Ilyen volt korábban a Birkózó Világ Kupa. Birkózó Szuper Gála néven volt egy olyan rendezvényünk, ami Magyarországon nem honos. Tavalyelőtt rendeztük 10 birkózó szőnyegen kint a szabadég alatt, a gyerekektől a felnőttekig minden korosztály számára. Többször rendeztünk országos bajnokságot és most ezt a diákolimpiát, ami a viszszajelzések alapján igazán jól sikerült verseny volt.

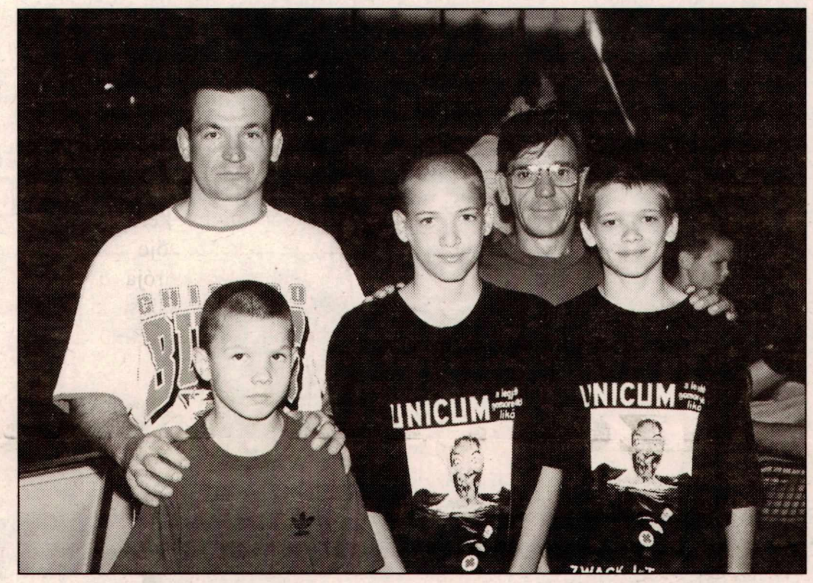

A diákolimpia érmeseinek egy csoportja: Kiss László, Dömötör László és Gárgyán Tibor edzőikkel, Réfi Tiborral és András Lajossal

Írta: Zsámboki Anna

Atlétikában tizenkettedik helyen

Június 12-én Kecskemét adott otthont az I. korcsoportos atlétika diákolimpia országos döntőjének. A szakadó eső többször megszakította a versenyt, ennek ellenére a hangulat kitűnő volt, a gyerekek, a testnevelők és a versenybírák lelkesedésének köszönhetően. A legfiatalabb atléták versenyében Kecskemétet a Vásárhelyi Pál Általános Iskola leány csapata és a Lánchidas fiúk képviselték. A szereplés a fiúknak sikerült jobban. Az erős mezőnyben 24 csapat közül a 12. helyet szerezték meg.

Felkészítő tanáruk Varga Zsuzsanna volt.

Tízéves a Napsugár

A Gedeon tanyán

A Napsugár Szabadidő Sportegyesület 1989-ben alakult azzal a céllal, hogy színes programok kínálatával elősegítse a Kecskeméten és környékén élők szabadidejének hasznos és kulturált eltöltését. Az eltelt időszak bebizonyította, hogy az ilyen és hasonló jellegű nonprofit szervezeteknek van létjogosultságuk, ugyanis az olcsó kikapcsolódási lehetőségek sokak számára vonzóak. Nem csoda hát, hogy a Napsugár SE a város legnépszerűbb tömegsport-egyesületévé nőtte ki magát.

Ez nagyrészt köszönhető a városszerte ismert és elismert vezetőjének, Sugár Györgynek is. A programok egész évben folyamatosak, mindenkor nyitottak, azokra korra, nemre való tekintet nélkül bárki elmehet. Az események általában a hétvégekhez, ünnepekhez kötődnek. Kiemelt feladatnak tekintik a testvérvárosok sportszerető polgáraival a cserekapcsolat kiépítését, ápolását, hogy a sport határtalan erejét felhasználva betekinthessenek az egyesületi tagok a távolabbi országok mindennapjaiba.

A júliusi programjuk egyhetes sátortáborozás az Adriai tenger partján, augusztusban sakkversenyt rendeznek István király emlékére.

Szeptemberben a Kiskunsági Nemzeti Parkban barangolnak, októberben kegyeleti emlékmeneten vonulnak ki a Nyíri-erdei erdészházhoz. November a teremfocié, december pedig az új évezred köszöntésének jegyében telik. Minden érdeklődőt szeretettel várnak, jelentkezni a 475-493-as telefonszámon lehet.

Egyesület alakul

Kecskemét - Marosvásárhely Baráti Kör Egyesület alakulását hirdették meg a két város sokrétű civil kapcsolatait is szervező közéleti emberek. Erre a hivatalos testvérvárosi megállapodást - a Marosvásárhelyi Napok keretében - aláíró polgármesteri delegáció elutazásának előestéjén (lapunk megjelenésével egyidőben) kerül sor, mintegy félszáz résztvevő és dr. Szécsi Gábor jelenlétében a Városházán. Az eseményt külön köszöntötte Fodor Imre marosvásárhely polgármestere és Csató Béla főesperes úr.

Origamisoknak

A kecskeméti székhellyel működő Magyar Origami Kör ezúttal a szokásosnál korábban, július 2. és 4. között rendezi meg - immár nyolcadik alkalommal - nemzetközi találkozóját. A Kricskovics Zsuzsa grafikus vezetésével több, mint 10 éve létező egyesület - melynek több tucat tagja is van! - programjait (műhelybemutatók, kiállítás, papír, könyv- és kellékvásár) a Gáspár András Szakközépiskola Kollégiumában tartja. Az oktató és díszítő papírművészet nemzetközi nagyjai közül ez alkalommal argentin, spanyol és holland mesterek tartanak exkluzív bemutatókat.

Orbán Balázs kopjafájánál

A Magyar Máltai Szeretetszolgálat Kecskeméti Szervezetének 22 tagú csoportja Rigóné Kiss Éva elnök és Mesznéder Klára szervezésében elzarándokolt a csíksomlyói búcsúra. A kirándulás során felkeresték Orbán Balázs nyughelyét is, ahol ez a felvétel készült a csoportról.

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

Kecskemét Megyei Jogú Város Közgyűlésének Oktatási Bizottsága pályázatot ír ki egyetemen és főiskolán végzett pedagógusok támogatására. A pályázat célja: egyetemen és főiskolán végzett pedagógusok Kecskeméten történő letelepedésének segítése. Pályázati feltételek: 1. Pályázni lehet: pedagógusképző intézményben idegennyelv (angol, német) szakon végzett pedagógusoknak. 2. A pályázat beadásának határideje: 1999. június 30. 3. Az elbírálás időpontja: a pályázati határidő lejártát követő 30 nap, a pályázatokat az Oktatási Bizottság bírálja el. 4.

A pályázat benyújtható: Kecskemét Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatalának Oktatási és Kulturális Osztályán, (6000 Kecskemét, Kossuth tér 1.) Részletes információ Kiss Katalintól kérhető a 76/483-683 / 2281-es telefonszámon.

Közösségépítők közgyűlése

A Széchenyivárosi Közösségépítő Egyesület 1999. május 28-án tartotta közgyűlését, ahol a tavalyi munkáról és az idei feladatokról is szó esett. A képen a közösségi ház építéséről beszámoló Halasi Miklós építész, Siposné Hajdú Margit a karitász vezetője, Jávorka Lajos elnök és Brúszel László alelnök.

Párbeszédek szünetében

Párbeszéd a jövő Európáért - az európai integráció és a civil szervezetek címmel nemzetközi tanácskozást szervezett a Miniszterelnöki Hivatal és a Külügyminisztérium június 11-13-án Budapesten. A rendezvény fővédnöke Orbán Viktor miniszterelnök úr volt. A konferencia második napján hatvan külföldi vendég Kecskemétre látogatott. A vendégeket a Városházán dr. Szécsi Gábor polgármester köszöntötte és tájékoztatta a város életéről. A csoportot elkísérte Kecskemétre Várszegi Dóra, a Miniszterelnöki Hivatal Civil Kapcsolatok Főosztályának vezetője is. A városházi fogadás után a vendégek a Szórakaténusz Játékmúzeummal, az Európa Jövője Egyesület tevékenységével ismerkedtek, majd ellátogattak a Szentcsalád Plébániára, ahol a Széchenyivárosi Közösségépítő Egyesület vezetőivel és tagjaival találkoztak. A civilszervezetekkel való találkozókon részt vett Nyitrai András országgyűlési képviselő is.

Üzen a homok

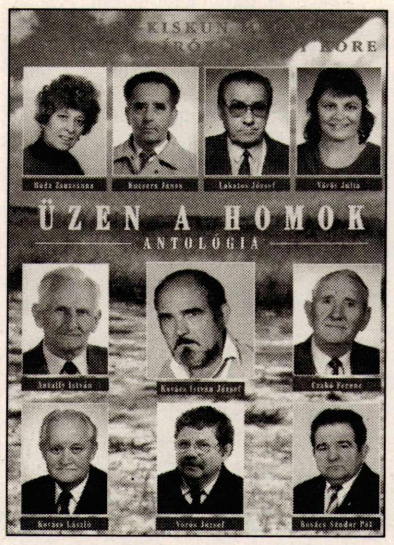

Negyvenkét kecskeméti, illetve Bács-Kiskun megyei szerző 185 alkotását tartalmazza a nemrégiben megjelentetett antológia, amely az Üzen a homok címet kapta.

Tűzgyújtás és nyári foglalkozások

Szent Ivánkor, június 24-én zenés táncos rendezvény lesz - természetesen tűzgyújtással egybekötve - a Népi Iparművészeti Múzeum udvarán (a Katona Gimnázium mögött). Azután augusztus 28-ig minden szombaton délelőtt és délután kézműves foglalkozásokat tartanak. Június 26-án origami, nádhajókészítés, aztán agyagozás, szövés, szalagsárkány-, rongybaba készítés, gyöngyfűzés kerül műsorra, Fekete Erzsébet népi iparművész és Hallók Ákos irányításával. Csoportokat előzetes egyeztetéssel más időben is fogadnak. Érdeklődni a 327-203-as telefonon.

Megkezdődhet az árvízfelszámolás

Ha egy kiadós zápor esik Kecskemétre, a Vágó István utca Petőfi Sándor utcai torkolata tengerré duzzad, a csatorna képtelen elvezetni a nagymennyiségű vizet. A Megyei Területfejlesztési Tanács döntése nyomán 4 millió forint befektetéssel megkezdődhet a Mária és a Vágó utcában a csapadékelvezető csatorna építése.

Népi küzdőjátékok

Kecskeméti, helvéciai, halasi és félegyházi gyerekek közreműködésével a "Sport-sziget '99" országos rendezvény keretében Népstadionban tartott bemutatót Kovács Sándor Pál, Szabó József és Kovács István József.

A hagyományápolás gondolata vezérli a gyerekekkel foglalkozó edzőket, hisz azokat a küzdősportokat elevenítik fel és tanítják meg a gyerekeknek, amelyek a világ változásával már a falusi életből is kivesztek. Ilyen például a tuskódobás, a kun-kobakolós (nyakbirkózás), botbirkózás, kakasolás, újjhúzás. Persze, azért a hagyományok továbbélésére is van példa, az "adj király katonát!" ma is jókedvvel játsszák a gyerekek az iskolaudvaron. Az azonban mégis dicséretes, hogy vannak, akik a régi játékokat nemcsak emlékbeikben őrzik, hanem továbbadják a fiataloknak. Talán köztük is cseperednek már azok, akik továbbviszik a stafétát.

A Bagoly utcai egészségházban ismét új képeket láthat a közönség, ezúttal N. Virók Csilla festményeit. 1996 óta foglalkozik festészettel az önmagát, a saját személyiségének megfelelő kifejezést kereső alkotóember. Útkeresése belső kényszerből fakad, sokkal szuverénebb természet, minthogy külső hatás hozzáférhetne. Nem követ iskolákat, hanem saját útját, érzelmeit leginkább kifejező vizuális eszközöket használ. Ez az útkeresés a pálya kezdetén indokolt, de dr. Bánszky Pál művészettörténész, aki méltatta a megnyitón az alkotásokat, abban bízik, hogy ez az önmegismerő folyamat N. Virók Csilla festészetében tükröződik majd.

Vörös József
Megrabolt haza

Gürcöltél gerincroppanásig
a lettél leszázalékolt
nyomorult harmadosztályú
senkifia s nem jutott
semmi amikor eljött a
polgárgyártó euforia

Nemzedékek napja a főtéren

Az önkormányzat szociális bizottsága szervezésében rendezték meg Kecskeméten a "Nemzedékek napját". Délelőtt tudományos tanácskozás folyt az öregkor és a generációk együttélésének problémáiról a díszteremben, míg a főtéren a város szociális intézményei: idősek otthonai, családsegítők mutatkoztak be az érdeklődő közönségnek. A rendezők gondoskodtak a vendégek szórakoztatásáról is.

Többeknek: lapunk megvásárolható a város és környéke újságárusító helyein, ingyen hozzáférhető a közintézményekben, valamint ingyen megrendelhető a szerkesztőség címén, telefonján.

Lapzárta: 15-én, megjelenés 20-án

Köztér
Kecskeméti közéleti lap
Alapította: Kerényi György
Szerkesztő: Nagy Mária
A szerkesztőség címe: 6001 Kecskemét pf.: 483. Ceglédi út 38. Tel./Fax: 76/410-260, 485-720. Telefon: 06-30/928-25-17
Támogatóink: Autóüveg Kft., Canada Petrol, Elektrocenter (K.E.K. Kft.), Humán Kft., Zephyr Kft. és még többen.
Kiadja: az Extra Piac Kft. 6000 Kecskemét, Petőfi S. u. 1/a. Felelős kiadó: Székely Zsolt. Előkészítés: Hegedűs József. Nyomtatja a Lajosmizsei Nyomda. Igazgató: Burján Norbert. ISSN 1418-9712.
A fotókat Haydu Tamás készítette.